

42491

BOOK MARRYAT

ROSKI
RAZBOJNIK

IZ ANGLEŠČINE PREVEL J. M.

MORSKI
RAZBOJNIK

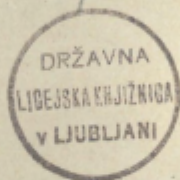
SPISAL

KAPITAN FREDERICK MARRYAT

IZ ANGLEŠČINE PREVEL J. M.

LJUBLJANA 1923
ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG

42.491

230019276

606/23

Prvo poglavje.

V BSKAJSKEM ZALIVU.*

Bilo je v drugi polovici meseca junija leta 179., ko so se srditi valovi Biskajskega zaliva po velikem in v onem letnem času nenavadnem viharju polagoma polegali in umirjevali. Vendar je morje še vedno močno valovalo, in časih je potegnil veter v močnih, srditih sunkih, kakor bi hotel obnoviti boj med elementi; pojemal pa je vedno bolj, in črni oblaki, ki so se zbrali k viharju, so bežali sedaj na vse strani sveta pred mogočnimi solnčnimi žarki, ki so jih naposled razgnali s svojo zmagonosno svetlobo in toploto. In ko je razlivalo solnce svoje svetle žarke nizdoli in jih potapljal globoko v vodovje tega dela Atlantskega oceana, ni bilo razen neke komaj vidne reči videti ničesar drugega kakor neizmerno vodovje, vsepovsod obkoljeno z nebom. Rekli smo: razen neke reči; sredi te slike, tako preproste in vendar tako veličastne, sestavljene iz treh velikih elementov, je bil namreč ostanek četrtega. Ostanek, pravimo; zakaj bilo je le ogrodje neke ladje, brez jadrenikov in razbito, čigar zgornji del se je vzdigoval le še tuintam iznad valov, kadar so se pomirili za trenutek. Vendar se je le malokdaj zgodilo tako; v trenutku so jo zagrnili valovi, ki so se penili

* Med Španijo in Francijo.

po krovu, in v hipu se je zopet vzdignila visoko iznad valov, tako da je voda tekla iz raznih lukenj in odprtih ob njenih straneh.

Koliko tisoč ladij — za koliko milijonov blaga — se je zapustilo in izročilo nenasitnim globinam oceana iz nevednosti ali iz strahu! Kako velikanski zakladi morajo biti pokopani na njegovem dnu! Kako neizmerno bogastvo mora biti med njegovim skalovjem ali pa plava v njegovem brezdanjem žrelu, kjer je spričo velikanskega tlaka voda tako težka kakor stvari, ki jih obliva in ki so na tem mestu varne vsake gnilobe in vsakega razpada, dokler ne bo konec sveta! Kako tudi pa je neizmerno tam doli nakopičenega blaga; največkrat je bilo izgubljeno zato, ker niso poznali prvega in glavnega prirodnega zakona, to je onega o specifični teži. Ladja, ki smo jo omenili, je bila, kakor je vse kazalo, v zelo nevarnem položaju, nalik človeku, ki se utaplja in oprijema ene same slabe vrvice. V resnici pa je bila bolj varna, da se ne potopi v globine, kakor marsikatera druga, ki ponosno plove po vodovju in katere prebivalci so se oprostili vsake bojazni, skrbeč edino za to, da pridejo kolikor mogoče hitro v pristanišče.

„Cirkasijan“, tako je bilo ime ladji, je plul iz Novega Orleana; bila je krasna in dobro preskrbljena ladja, naložena večinoma z bombažem. Kapitan je bil v navadnem pomenu besede dober mornar, moštvo pa je bilo sestavljeno iz samih utrjenih in izkušenih mornarjev. Ko so pluli čez Atlantski ocean, so doživeli vihar, ki smo ga omenili zgoraj in ki jih je gnal proti Biskajskemu zalivu; tamkaj je ladja, kakor opišemo pozneje natančneje, izgubila svoje jadrenike in dobila luknjo; tudi z največjimi napori niso mogli preprečiti, da ne bi bila voda tekla vanjo. Pet dni je

že minilo, odkar je prestrašeno moštvo zapustilo ladjo v njenih dveh čolnih; eden izmed teh se je bil prevrnil in vsi, ki so bili na njem, so utonili; usoda drugega pa je bila neznana.

Rekli smo, da je moštvo zapustilo ladjo; s tem pa nismo dejali, da je vsako živo bitje krenilo z nje. V tem primeru gotovo ne bi trčili čitateljevega časa s popisovanjem nežive stvari. Življenje je, ki ga opisujemo, in življenja je še tudi nekaj na razbiti ladji, na milost in nemilost prepuščeni oceanu. V kuhinji „Cirkasijana“, ki je bila na krovu in na srečo tako trdna in močna, da se je mogla upirati valovom, ki so se zaganjali vanjo, so bila tri bitja: mož, ženska in otrok. Prva dva sta pripadala onemu zaničevanemu plemenu, ki so ga dolgo časa dobivali z vročega afriškega obrežja, da je moralo delati, ne da bi bilo tudi uživalo sadove svojega dela; otrok pa, ki je ležal v naročju ženske, je bil očitno evropske krvi in je bil sedaj v resnici zelo blede, ker se je zaman prizadeval dobiti živeža od svoje dojiteljice. Po njenih upadlih licih so tekle solze, ko je pritisnila časih siroto na prsi ali jo obrnila od vetra, da jo obvaruje vode, ki je pri vsakem novem valu pljusnila čez krov. Za nič drugega ni skrbela kakor za svoje malo breme in tudi ni izpregovorila niti besedice, dasi se je vsa tresla od mraza, ko ji je voda močila kolena, kadar se je ladja pogreznila v valovje. Strah in mraz sta bila popolnoma izpremenila barvo njenega obraza, ki je bil sedaj rumenkaste ali pravzaprav nekako bakrene barve.

Moški, njen tovariš, je sedel njej nasproti na železni plošči, ki je bila nekdanj prijazen prostor, sedaj pa kaj nepripraven sedež za premočenega in izmučenega nesrečneža. Tudi on že več ur ni bil izpregovoril besedice;

z upalim obrazom, z debelimi ustnicami, ki so štrlele daleč naprej iz njegovih upalih lic, z velikimi kostmi v licih, z očmi, od katerih se je večinoma videla le belina, je bil videti še bolj nesrečen kakor ženska, katere misli so bile vedno pri otroku in se niso bavile samo s seboj. Kljub temu pa so bili njegovi čuti še vedno bistri, dasi je bilo videti, da so njegove moči že otrple od prevelikega trpljenja.

„Gorje!“ je slabotno vzkliknila zamorka po dolgem molku, in glava se ji je od prevelike utrujenosti nagnila nazaj. Tovariš ni odgovoril ničesar, pač pa je ob njenem vzkliku vstal, se nagnil naprej, nekoliko odprl vrata in gledal proti oni strani, odkoder je pihal veter. Črez ladjo pljuskajoča voda pa mu je zalila oči, da ni mogel razločno videti; vzdihnil je in se zgrudil v prejšnji položaj.

„Kaj premišljuješ?“ je vprašala zamorka in še skrbneje zavila otroka, ko je nagnila svojo glavo nadenj. Obupen pogled in trepet od mraza in lakote je bil edini odgovor.

Takrat je bila nekako osma ura zjutraj in valovanje oceanovo je hitro plegalo. Okoli poldne so začutili skozi stene kuhinje solnčno gorkoto, in živahna svetloba žarkov se je razlivala skozi razpoke zaprtih lin. Zdelo se je, da se zamorec polagoma oživlja; in res je naposled vstal in poizkušal odpreti vrata. Morje se je bilo že dokaj umirilo in valovi so se le še časih razlivali črez ladjo; dobro se držeč za vrata, je prišel Koko, tako je bilo ime zamorcu, vun, da bi si ogledal obzorje.

„Kaj pa vidiš, Koko?“ je vprašala ženska, ki je opazila, da so njegove oči skoro nepremično zrle proti nekemu kraju.

„Zdi se mi, da vidim nekaj; ker pa imam še toliko slane vode v očeh, ne morem videti dobro“, je odgovoril Koko ter si otiral z obraza sol, ki se mu je bila nabrala tekom jutra.

„Koko, čemu pa je podobna ona stvar po tvojih mislih?“

„Samo majhen košček oblaka je“, je odgovoril, se povrnil v kuhinjo in zopet sedel na prejšnji sedež ter globoko vzdihnil.

„Gorje!“ je vzdihnila zamorka, ki je odkrila otroka, da vidi, kako mu je, in ki so ga moči hitro zapuščale. „Ubogi mali masa Edard, kako slab je, prav res — bojim se, da kmalu ne umrje.“

Otrokova glava se je nagnila nazaj na prsi doji-teljčine in videti je bilo, kakor da ni več življenja v njem.

„Judy, ali nimaš več mleka za otroka? Pomisli, nič mleka, kako naj potem živi? Toda stoj, Judy, dam mu v usta svoj mali prst; mislim, da mali Edard še ni mrtev in bo lizal.“

Koko je vtaknil svoj prst otroku v usta in kmalu je začutil rahel sesajoč tlak. „Judy,“ je zaklical, „masa Edard še ni mrtev! Poizkusi sedaj; mislim, da moraš imeti še kako kapljico na drugi strani.“

Uboga Judy pa je žalostno zmajala z glavo in debela solza se ji je potočila po licih; vedela je, da je njena narava že izčrpana. „Koko,“ je dejala in si obrisala solzna lica z gorenjim delom roke, „srčno kri bi dala za masa Edarda; toda mleka ni več — vse je pošlo.“

Ta krepki izraz njene ljubezni do otroka, kakor ga je ravnokar rabila, je navtdal Kokoja z neko novo mislijo. Potegnil je iz žepa nož in hladnokrvno narezal

svoj kazalec prav do kosti. Kri je tekla in kapljala proti koncu prsta, ki ga je vtaknil otroku v usta.

„Glej, Judy, masa Edard vleče — ni mrtev!“ je vzkliknil Koko, se veselil srečnega uspeha svojega poizkusa in trenutkoma skoro popolnoma pozabil svoj brezupni položaj.

Otrok je s pomočjo te čudne hrane zopet oživel in polagoma zopet dobil svoje moči; čez nekoliko časa je že precej čutno vlekel in sesal prst.

„Glej, Judy, kako tekne masa Edardu,“ je nadaljeval Koko, „le tako dalje, masa Edard, le tako dalje! Koko ima deset prstov, in masa Edard lahko še dolgo vleče, preden osuši vseh deset.“ Toda otrok je bil že zadovoljen in je zaspal v Judynem naročju.

„Koko, dobro bo, ako greš in zopet pogledaš na morje“, je dejala Judy.

Zamorec je zlezal skozi vrata in se oziral po obzorju.

„Kakor gotovo mi Bog pomagaj, sedaj se mi zdi, Judy — da, tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj, ladjo vidim!“ je veselo vzkliknil Koko.

„Oh,“ je s slabim glasom zaklicala Judy, „tedaj masa Edard ne umrje!“

„Da, kakor gotovo mi Bog pomagaj, proti nam plove“, je dejal Koko in kakor bi bil naenkrat zopet dobil vso prejšnjo moč in spretnost, je splezal na vrh kuhinje, kjer je sedel s prekrižanimi nogami in mahal z rumenim robcem, češ, da obrne s tem pozornost mornarjev nase; vedel je namreč, kako lahko je mogoče prezreti plavajočo stvar, ki se vzdiguje le malo iznad vodne gladine.

Srečno naključje pa je hotelo, da je plula ladja, ki je bila neka fregata, kakor se je pokazalo pozneje, naravnost proti ponesrečeni ladji, dasi straža na jadreniku še ni opazila, ker je bolj gledala na okroglo črto obzorja.

Ni še minila ura in že je pretila nova nevarnost, da jih fregata ne povozi, ker je bila komaj še streljaj daleč od njih in je v naglem in urnem teku globoko vzrujala valovje pred seboj. Koko je kričal, kolikor je le mogel, in na srečo obrnil nase pozornost mož, ki so bili ravno na sprednjem delu ladje; hoteli so zaviti sprednje jadro, ki so ga bili razvili po viharju, da se posuši.

„Obrnite krmilo!“ se je začulo povelje.

„Storjeno!“ se je glasil odgovor, in brez vsakega vprašanja so obrnili krmilo, kakor je navada na bojnih ladjah.

Jadra so omahnila in se povasila, ko se je fregata obrnila in zavozila skoro tik razbite ladje, ki se je sedaj močno zibala med belimi penami razburkanega vodovja, tako da se je mogel Koko komaj vzdržati vrhu ostanka jadrenika. Fregata je sedaj zavila svoja jadra, spustila v morje čoln in prej nego v petih minutah so bili Koko, Judy in otrok rešeni iz strašnega položaja. Uboga Judy, ki se je pri vsem trpljenju le zaradi otroka držala pokonci, ga je položila v naročje častniku, ki jih je rešil, potem pa je omedlela, in tako so prenesli na ladjo. Ko je Koko sedel na eno zadnjih klopi v čolnu, je divje gledal okoli sebe in se začel potem neprestano smejati na vse grlo. Ta njegov smeh je bil edini odgovor, ki ga je mogel dati na vsa vprašanja, dokler tudi on ni omedlel in so ga morali izročiti zdravniku v oskrb.

Drugo poglavje.

STARI SAMEC.

Na večer istega dne, ko sta bila zamorca z otrokom vred rešena po srečnem prihodu fregate, je sedel mr. Witherington na Finsbury Squaru popolnoma sam v svoji jedilni sobi in bi bil jako rad vedel, kaj je s „Cirka-sijanom“ in zakaj ni dobil nobenega poročila o njegovem prihodu. Kakor smo ravnokar omenili, je bil mr. Witherington sam; pred seboj je imel svoj port in svoj sherry; in akoravno je bilo vreme precej gorko, je v kaminu vendarle plapolal majhen ogenj, ker je bilo tako bolj prijetno, kakor je zatrjeval. Ko je mr. Witherington nekaj časa pazno gledal po stropu, na katerem gotovo ni bilo najti ničesar novega, si je natočil še en kozarec vina, sedel še bolj prijetno ter si odpel še tri gumbe svojega telovnika. Pomaknil je tudi svojo lasuljo daleč nazaj na glavo in odpel vse gumbe na kolenih svojih hlač. Vse te priprave je končal s tem, da je potegnil dva stola bliže k sebi in položil na enega noge, na drugega pa roke. In zakaj bi si tudi mr. Witherington ne bil privoščil takih prijetnosti? Bil je vendar popolnoma zdrav, imel mirno vest in pa 8000 funtov šterlingov dohodkov na leto.

Zadovoljen z vsemi svojimi malimi pripravami, je srkal mr. Witherington svoje portsko vino, postavil

kozarec zopet na stran, se naslonil nazaj na stol in prekrižal roke na prsih; in v tem zelo prijetnem položaju je začel zopet premišljati, kje bi vendar utegnil „Cirkasijan“ ostati toliko časa.

Sedaj pa ga hočemo zapustiti za nekoliko časa in čitatelje malo bolj seznaniti z njegovo osebno zgodovino.

Očec mr. Witheringtona je bil mlajši sin ene najstarejših in najponosnejših rodovin v West Ridingu v Yorkshiru na Angleškem. Izbirati mu je bilo med štirimi stanovi, za katere se navadno odločijo mlajši sinovi onih, po katerih žilah se pretaka plemenita kri — vojaški, mornarski, pravniški ali pa duhovski stan. Vojaški stan mu ni ugajal, češ, da ono marširanje sem in tja ni prijetno; mornarski mu ni prijal, ker so viharji in pa trdi prepečenec le malo prijetni; pravniški mu ni bil všeč, ker ni bil gotov, da bi imel potem mir pred svojo vestjo, kar ne bi bilo prijetno; in tudi duhovskega je zametaval, ker si ga je predstavljal s pičlimi dohodki, težko službo, ženo in kopico otrok, kar je vse kaj drugega kakor prijetno. Na veliko grozo svoje rodbine je zavrgel vse te stanove in sprejel ponudbo nekega starega odpadnika svoje rodovine, nekega strica, ki mu je ponudil službo v svoji banki ter mu obljubil, da ga sprejme za družabnika, kakor hitro bo to zaslužil. Posledica temu je bila, da so ga odslovili z doma in se prav malo menili zanj; bil je popolnoma pregnan z doma, kakor bi bili pregnali kako žensko te rodovine, ako bi se bila kaj posebno pregrešila.

Kljub vsemu temu se je mr. Witherington marljivo oprijel svojega dela, tako da je v nekoliko letih postal družabnik; po smrti stričevi pa mu je pripadlo vse lepo premoženje in koncem vsakega leta je našel vedno več denarja v svoji banki.

Nato si je kupil mr. Witherington hišo na Finsbury Squaru in začel premišljati, da bi bilo dobro, ako bi si poiskal ženo.

Ker pa je bilo v njegovem značaju še mnogo rodovinskega ponosa, je sklenil, da ne bo kalil čistosti krvi Witheringtonov, ter si je izbiral svojo ženo v Cateaton Streeti ali Mincing Lani; in po primernem iskanju si je izbral hči nekega škotskega grofa, ki se je z devet hčerami pripeljal v London, da zamenja kri za bogastvo. M. Witherington je bil tako srečen, da je mogel prvi izbirati med vsemi devetimi gospicami, in izbral si je svetlolaso, modrooko in nekoliko pegasto in zelo veliko dekle, nikakor nelepo, ki je bila v domačem svetem pismu zaznamenovana s številko IV. Iz tega svojega zakona je imel mr. Witherington tele potomce: prvič hčer, krščeno na ime Moggy, ki jo kmalu predstavimo čitateljem kot 47 let staro devico; drugič sina Antona Aleksandra Witherington esq., ki smo ga ravnokar zapustili v prijetnem položaju in zelo globokem premišljanju.

Oče Witherington je pregovoril svojega sina, da je vstopil v banko, in kot pokoren sin je prihajal vsak dan v pisarno. Vendar ni delal ničesar drugega, ker je na srečo spoznal, da je bil oče rojen pred njim, ali z drugimi besedami, da ima njegov oče dovolj premoženja, ki ga po svoji smrti na vsak način zapusti njemu.

Ker je mr. Witherington starejši vedno gledal na prijetnost in udobnost, se je seveda tudi njegov sin kmalu navzel istih misli in jih izvrševal še v mnogo večji meri: vse stvari je ločil na prijetne in neprijetne. Nekega lepega dne je lady Mary Witheringtonova, ko je poravnala vse svoje gospodinjske račune, plačala

tudi naravi svoj dolg, to se pravi, umrla je; njen mož pa je plačal račun za pogreb.

Mr. Witheringtona starejšega je kmalu na to zadela kap, ki ga je položila na posteljo. Smrt, ki ne pozna razlike v časti, je stopila k njemu, ko je ležal. In potem, ko je mr. Witherington nekoliko dni ležal v postelji, ga je druga kap položila v isti grob kakor ženo; in mr. Witherington mlajši — naš mr. Witherington — pa je odštel 40.000 funtov šterlingov svoji sestri in spoznal, da preostane njemu samemu še vedno po 8000 funtov čistega letnega dohodka in krasna hiša na Finsbury Squaru. Mr. Witheringtonu se je zdelo, da so taki dohodki prijetni, in zaraditega se je odpovedal trgovini.

Za življenja svojih staršev je bil priča enemu ali dvema domačih prizorov, in to je povzročilo, da je zavrgel zakon kot neprijetnost, zaraditega je ostal samec.

Njegova sestra Moggy se tudi ni omožila, ne moremo pa reči, ali so bile temu vzrok njene neprijetno škileče oči, ki so ostrašile vsakega snubača, ali pa ravno taka mržnja do zakonskega stanu, kakršno je gojil njen brat. Mr. Witherington je bil tri leta mlajši od sestre in ako je časih nosil lasuljo, jo je nosil le zato, ker jo je imel za prijetno. Ves značaj mr. Witheringtona se more izraziti v dveh besedah: posebnost in dobrohotnost. Poseben, čuden je bil gotovo, zakaj taki so večinoma vsi samci. Moški je samo robot kamen, brez vsake olike, ki si jo zadobi šele v občevanju z drugim spolom; čudovito je res, kak hitro ženske olikajo moškega.

Mr. Witherington se je zbudil iz globokega premišljanja in prijel za vrvco, ki je bila v zvezi z zvoncem in ki jo je moral kletar vedno privezati k stolu svojega

gospodarja, kadar je odšel iz jedilnice; bilo bi namreč zelo neprijetno, kakor je mr. Witherington opomnil prav dobro, če bi moral vstati, kadar bi hotel pozvoniti; in mr. Witherington je začel v resnici več kakor enkrat premišljati o koristi ali nekoristi, ako bi n. pr. imel mlado hčerko, ki bi mogla zvoniti zvonec, mu čitala časnike in razrezavala liste kake novele.

Ko se je pa spomnil, da ne bi mogla ostati vedno enako stara, je razsodil, da bi bilo to proti njegovi koristi.

Mr. Witherington je še enkrat pozvonil in se zopet vtopil v globoke misli.

Kletar Jonatan se je prikazal; ko pa je opazil, da ima njegov gospodar opravilo, se je ustavil takoj pri vratih, stoječ pokonci, nepremičen in prav tako žalostnega obraza, kakor bi moral opravljati tiho in nemo službo pred vrati kakega umrlega državnega grofa; zakaj samo ob sebi se umeje, da mora biti obraz toliko daljši, čim večjega stanu je mrlič, in toliko večje mora biti seveda tudi plačilo.

Sedaj, ko je mr. Witherington še vedno zatopljen v globoke misli in namerja tudi Jonatan ostati mirno na svojem mestu kakor fijakarski konj, ju hočemo za nekoliko časa pustiti sama, kakor sta, v tem pa čitateljem nakratko opisati zgodovino Jonatanovo. Jonatan Trapp je najprej služil kot tekač. Ta naslov prihaja po naših mislih od tistih, ki so v tako ponižnem položaju, da se časih seznanijo ž nogami onih ljudi, ki so nad njimi, da jih malo bolj izpodbude na delo; potem kot sluga, to se pravi, da je bil povišan v bolj prijeten položaj, v katerem ima pravico izkazovati in ne več prejemati zgoraj omenjene sramotilne pozornosti; naposled pa, ker ga ni bilo mogoče povzdigniti-

na še višjo stopnjo v družini, so ga postavili za kletarja v službi mr. Witheringtona starejšega. Jonatan se je kmalu potem zaljubil, zakaj kletarji store prav tako lahko isto neumnost kakor njih gospodarji. Niti on, niti njegova draga, ki je bila hišna v drugi družini, se nista menila za razne svaritve, dasi sta imela priliko videti posledice takega napačnega koraka pri drugih; odpovedala sta službo ter se poročila.

Kakor večina kletarjev in hišen, ki se poroče, sta tudi ona dva začela z gostilno. Samo pravično je povedati, da bi bila hišna rajša imela restavrant, da jo je pa pregovoril Jonatan, ki je dokazoval, da imajo ljudje zelo pogostoma navado piti, tudi kadar niso žejni, da pa ne jedo nikdar, ako niso lačni.

Najsi je bilo v teh besedah precej resnice, toliko je gotovo, da gostilna vendarle ni uspevala. Sumilo se je, da je ravno Jonatanova dolga, suha in tanka postava škodovala njegovemu obrtu; ljudje namreč le preradi sodijo in cenijo dobroto piva po rdečem licu in okroglem telesu krčmarjevem in so v tem primeru zaraditega skleпали, da ne more imeti dobrega piva krčmar, ki je bil prava podoba lakote. Brez dvoma na tem svetu mnogo odločuje zunanost, in videti je, da je Jonatan radi svoje mrtvaške zunanosti prav kmalu prišel celo v časnike. Kar ga je pa uničilo v enem stanu, mu je preskrbelo službo v drugem. Cenilec, tapetnik in pogrebnik, ki je bil poklican, da ceni pohištvo, je uprl svoje oči v Jonatana in ker je že poznal vrednost njegove posebno žalostne zunanosti in je imel polbrata enake velikosti, mu je takoj ponudil službo nemega pogrebca. Jonatan je kmalu pozabil obžalovati izgubo nekoliko stotakov v svoji novi službi, ko je moral obžalovati izgubo tisočakov; in njegova

ravna, trda, kipu podobna postava in njegov dolgi otožni obraz, ko je stal ob vratih onih, ki so prestopili vrata drugega sveta, je bil prepogostoma še bolj žalosten kakor vsa žalost dedičev. Toda na tem kramarskem svetu celo žalost ni nič vredna, ako ni plačana. Jonatan je pokopal marsikoga in je nazadnje pokopal tudi svojo ženo. Doslej je bilo vse dobro; toda prav nazadnje je pokopal tudi svojega gospodarja, pogrebnika, kar pa ni bilo posebno dobro. Akoravno se Jonatan ni jokal, je vendarle kazal nemo žalost, ko ga je spremljal h grobu; ko pa se je vrnil od pogreba, je v družbi svojih znancev izpil cel vrč piva v njegov spomin.

Sedaj je moral Jonatan zapustiti svoj poklic, in to iz vzroka, ki ga bi večina ljudi imela za najboljše priporočilo. Noben drug pogrebnik ga namreč ni hotel vzeti v službo, ker mu ni bilo mogoče najti para. V tem neprijetnem položaju se je Jonatan spomnil mr. Witheringtona mlajšega. Stregel in pokopal je bil mr. Witheringtona starejšega in njegovo mater, lady Mary. Zato je čutil, da ima precej pravice do kake prošnje, in obrnil se je torej do starega samca. Na Jonatanovo srečo je bil kletar mr. Witheringtona ravno na tem, da stori isto neumnost, kakršno je bil nekdanj storil tudi Jonatan, in tako je zopet dobil službo ter sklenil, da bo živel kakor prej, da pa ne bo imel prav nič več opravka s hišnami. Po stari navadi se je vedel Jonatan pri vsaki priliki, kakor bi bil nem — nikdar ni bil dobre volje, razen kada, je opazil, da je bil tudi njegov gospodar posebno dobre volje, in še tedaj se je zgodilo le bolj raditega, ker se je zavedal svojih dolžnosti, kakor pa iz resnične srčne radosti.

Jonatan ni bil nikakor strokovnjak za svoj novi posel, naučil pa se je bil za svojega službovanja pri

pogrebniku vseh latinskih izrekov in pregovorov, ki so na pogrebniških cpravah in potreščinah; in te pregovore je uporabljal prav dobro in spretno, kadar se mu je zdelo primerno.

Pustili smo Jonatana stoječega pri vratih; zaprl jih je bil, kljuko pa je še vedno držal v roki. „Jonatan,“ je izpregovoril mr. Witherington po dolgem molku, „rad bi pogledal zadnje pismo iz New Yorka; najdeš ga na moji opravnici mizi.“

Jonatan je brez odgovora zapustil sobo in se vrnil s pismom v roki.

„Dolgo časa že pričakujem to ladjo, Jonatan“, je opomnil mr. Witherington in odprl pismo.

„Da, sir, dolgo časa; tempus fugit, čas hiti“, je odgovoril z zamolklim glasom kletar in napol zamižal.

„Zaupam v Boga, da se ji ne pripeti nobena nesreča,“ je nadaljeval mr. Witherington; „uboga moja mala sestrična in njena dvojčka! Prav sedaj, ko govorim, že morebiti leže na dnu morja.“

„Da, sir,“ je odgovoril kletar, „morje vzame marsikateremu poštenemu pogrebniku dobiček.“

„Na kri Witheringtonov! Naposled še ostanem brez dedičev in se bom moral še oženiti, kar bi bilo jako neprijetno!“

„Prav malo prijetno,“ je ponavljal Jonatan, „tudi moja žena je že mrtva. In coelo quies! V nebesih je mir in pokoj!“

„No, nadejati se moramo najboljšega; toda ta negotovost je nekoliko neprijetna“, je opomnil mr. Witherington, potem ko je bil že najmanj dvajsetkrat pregledal vsebino pisma.

„Za sedaj je dovolj, Jonatan; takoj pozvonim za kavo.“ Mr. Witherington je bil zopet sam in imel oči uprte gori v strop.

Neka sestrična mr. Witheringtona, ki jo je imel jako rad — tudi mr. Witheringtona so imeli radi njegovi sorodniki, ker je imel veliko premoženje in se ni bavil s trgovino — se je bila do neke stopnje nekoliko izpozabila, to se pravi, zaljubila se je v mladega pehotnega častnika, čigar rod je bil vse drugo kakor imeniten in čigar premoženje je bilo vse kaj drugega kakor imenitno, zakaj častniška plača je bilo vse, kar je imel. Siromaki pa po nesreči vedno bolj cenijo ljubezen kakor bogatinci, ker imajo manj skrbi, ker si ničesar ne domišljajo o svoji imenitnosti in ker niso tako sebični ter mislijo mnogo več o ženski kakor o samem sebi.

Cecilija Witheringtonova, ali pravzaprav Cecilija Templemorova, kakor se je imenovala potem, je živela s soprogom srečno. Plača njegova je bila sicer majhna, toda privoščila sta si časih vendarle kaj boljšega.

In posledica temu je bila, da je čez nekoliko časa račun kantinerjev — živela sta namreč v vojašnici — narastel naravnost velikansko. Cecilija se je obrnila do svojih ljudi, ki so ji odgovorili zelo prijazno, da lahko strada. Ker ta odgovor ni ugajal niti njej, niti njenemu možu, je pisala bratrancu Antonu, ki je odgovoril, da bo zelo srečen, ako jima bo mogel postreči pri svoji mizi in naj se nastanita pri njem na Finsbury Squaru. To sta si ravno želela. Vendar so se pojavile pri tem neke zapreke in težave; polk poročnika Templemora je bil namreč nastanjen v nekem mestu v Yorkshiru, ki je bilo vendarle nekoliko predaleč od Finsbury Squara. Biti ob šesti uri popoldne pri mr. Witheringtonu na obedu, vsakega jutra ob deveti uri pa priti k paradi,

je bila stvar, ki se je dala težko razrešiti. V tej stvari se je pisalo nekoliko pisem sem in tja in nazadnje so se dogovorili, naj mr. Templemore zapusti službo ter pride s svojo lepo mlado ženko k mr. Witheringtonu. In storil je tako in je kmalu izprevidel, da je bilo mnogo bolj prijetno prihajati ob deveti uri zjutraj na dober zajtrk kakor pa k vojaški paradi. Templemore pa je bil vsekakor poštenega ponosa in neodvisnega značaja, ki mu ni pripuščal, da bi bil jedel kruh lenobe. Po dvamesečnem bivanju v tem jako prijetnem bivališču, brez kantinerjevih računov, je odkrito povedal mr. Witheringtonu svoje mnenje in ga obenem zaprosil, da bi mu pomagal dobiti primerne službe. Mr. Witherington, ki sta se mu obadva zelo priljubila, je hotel ugovarjati, češ, da je Cecilija vendar njegova sestrična in da je on zagrizen samec; toda Templemore je ostal v tem oziru trden, in mr. Witherington se je moral vdati zelo nerad. Zelo ugledna trgovina je hotela imeti družabnika, ki bi nadziral njene pošiljatve v Ameriko. Mr. Witherington je položil zahtevano vsoto za varščino, in čez nekoliko tednov sta odjadrala Templemore in žena proti New Yorku.

Templemore je bil marljiv in razumen človek; njegove razmere so se kmalu izboljšale in čez nekoliko časa se je namerjal vrniti v staro domovino z majhnim premoženjem. Toda jesen drugega leta po njegovem prihodu je bila zelo nezdrava; rumena mrzlica je razsajala in med tisoči žrtev, ki jih je pobrala, je bil tudi Templemore, ki je umrl tri tedne potem, ko je povila njegova žena dva čvrsta dečka. Trgovska hiša, s katero je bil njen mož v družbi, je zopet nadomestila njegovo izgubo, mr. Witherington pa je ponudil svoji sestrični zave-

tišče, ki ga je tolikanj potrebovala po žalostni in nepričakovani izgubi. V treh mesecih je bilo vse urejeno. S svojima dečkoma v oskrbi dveh zamorskih dojilk — drugih ni mogla dobiti za tako pot — in s služabnikom Kokom se je odpravila mrs. Templemorova na izvrstno ladjo „Cirkasijan“, ki je bila namenjena v Liverpool.

Tretje poglavje.

VIHAR.

Oni, ki so stali na pomolu in videli ponosno kretanje „Cirkasijana“, ko je razvijal svoja jadra, gotovo niso mislili, da se mu more kaj pripetiti. Še manj pa so kaj takega pričakovali ljudje na ladji. Upanje in zaupanje je namreč značilna lastnost vseh mornarjev, ki imajo tudi to srečno lastnost, da navdado s svojim, zaupanjem vsakogar, ki pride v njih družbo. — Sedaj pa preidimo potovanje in popišimo le nesrečo.

Bilo je sredi viharja iz severozapada, ki je trajal že tri dni in ki je gnal „Cirkasijana“ tja v Biskajski zaliv, ko so mogli okoli polnoči opaziti, da je veter nekoliko ponehaval. Kapitan, ki je ostal na krovu, je poslal po velikega krmarja. „Osvald,“ je rekel kapitan Ingram, „vihar ponehuje, in preden napoči jutro, bo vsa nevarnost pri kraju. Rad bi legel k počitku za eno ali dve uri. Ako bi se kaj izpremenilo, me takoj pokličiči.“

Osvald Bareth, visok, močan človek, prave prekomorske postave, je pazno pregledal vse obzorje okoli in okoli, preden je odgovoril. Nazadnje so njegove oči obstale obrnjene proti vetru. „Ne vidim nič takega,“ je dejal, „tudi ne vidim nikakih znamenj, ki bi kazala, da se vedri proti vetru; sedaj imamo le malo mir, da si moremo oddehniti; verujte mi pa, da bomo imeli v kratkem nov vihar.“

„Sedaj ga imamo že tri dni,“ je odgovoril kapitan Ingram, „in poletni viharji trajajo navadno le toliko časa.“

„Da,“ je dejal krmar, „toda le, ako se veter ne obrne in ne začne pihati nazaj. Meni gotovo prav nič ne ugaja; da pa ga bomo imeli, je tako gotovo, kakor bivajo kače v Virginiji.“

„No, če bo, naj pa bo“, se je glasil odločni odgovor kapitanov. „Pazi dobro, Bareth, in glej, da ne zapustiš krova, da me prideš klicat; pošlji rajši drugega mornarja dol.“

Kapitan je odšel v svojo kabino. Osvald je pogledal na kompas v kompasni hišici, izpregovoril nekoliko besedi z mornarjem pri krmilu, sunil enkrat ali dvakrat pod rebra nekatere mornarje, ki so se lenobno vedli, natanko pregledal sesaljke, si natlačil v usta svežega tobaka in potem zopet začel opazovati nebo. Oblak, ki je bil mnogo bolj teman in je visel dol kakor ostali, ki so otemnjevali obzorje, se je širil ravno nad glavo na vse strani in se spuščal za vetrom dol proti obzorju. Osvaldovo oko ga je gledalo samo nekoliko sekund in že je opazilo slabo svetlikanje bliska skozi najtemnejši del oblaka in takoj zatem še enega in bolj svetlega. Naenkrat je veter popolnoma prenehal, v naslednjem trenutku pa zopet zatulil. Iznova je bila ladja potisnjena globoko v valovje, in zopet se je zabliskalo in za bliskom je zagrmelo v dalji.

„Najhujše smo prebili, si dejal, kapitan? Meni se pa zdi, da najhujše šele pride“, je mrmral Osvald in neprestano ogledoval nebo.

„Kako je s krmilom, mat?“ je vprašal Osvald, ko je krenil proti zadnjemu delu ladje.

„Vse v redu!“

„Ta jadra tukaj se morajo vsekakor sneti“, je nadaljeval krmar. „Tja nazaj, fantje, in ona jadra dol! Dobro držite vrvi, sicer vzame udarjanje vetra naši potnici vso dobro voljo. No, ako bi bil jaz kdaj gospodar ladje, nikdar ne bi jemal na krov ženske. Še dolarji ne bi me mogli zavesti do tega.“

Sedaj se je bliskalo nepretrgoma in glasno grmenje, ki se je takoj oglasilo za vsakim bliskom, je pričalo, da se je vihar zelo približal. Ulila se je prava povodenj — veter je prenehal — in zopet divjal — zopet ponehal — se obrnil za eno ali dve črti in premočena težka jadra so udarjala ob jadrenike.

„Sem s krmilom, mat!“ je kričal Osvald, ko je nenaden blisk ljudem za trenutek skoro vzel vid in jim je grom oglušil ušesa. Veter je zatulil in potegnil novič — potem prenehal in nastala je smrtna tišina. Jadra so ohlapno visela nizdol, deževalo je v navpično padajočih curkih, v tem pa se je zibala ladja med valovi semintja in nastala je naenkrat velika tema.

„Eden izmed vas tam dol po kapitana!“ je ukazal Osvald. „Za Boga! Nekaj bomo doživeli! Glavne trase tja, fantje, in drogove jader navzkriž! Le urno! Ono zgornje jadro bi se moralo zaviti,“ je mrmral krmar, „toda jaz nisem kapitan. Drogove jader navzkriž, fantje!“ je nadaljeval, „urno, le urno! — Sedaj ni čas, da bi se igrali kakor otroci!“

Ker je bilo v temi in plohi zelo težko najti vrvi in jih podajati drug drugemu, niso mogli mornarji izvršiti povelja tako hitro, kakor bi bilo treba; in preden so izvršili svoj nalog in je mogel kapitan Ingram priti na krov, je potegnil v nesrečno ladjo veter ravno od nasprotne strani, odkoder je bil prišel vihar; vrgel je krmarja čez krmilo, druge pa, ki so z Osvaldom

na čelu imeli opraviti pri glavnih drogovih jader, z vrvmi in drugimi stvarmi, ki niso bile privezane, je metal semintja tako, da so se le z največjimi napori osvobodili iz zamotanih vrvi in se rešili nevarnega položaja. Nenadni sunek je zbudil vse ljudi, ki so bili spodaj v ladji, in mislili so, da se ladja potaplja. Planili so na krov v spodnjih oblekah, ostalo oblačilo pa so nosili v rokah, da se odenejo — ako jim dovoli usoda.

Osvald Bareth je bil prvi, ki je prišel zopet do krmila in ga uravnal s trdno roko. Kapitan Ingram in nekateri drugi mornarji so sčasoma tudi dospeli do krmila. Tukaj je v podobnih nesrečnih primerih zbirališče vseh vrlih mornarjev. Toda tuljenje viharja — vid jemajoči dež in čez krov pljuskajoča morska voda — valovi, ki jim je nenadno izpremenjeni veter zadrževal in oviral nadaljnje valovanje in ki so se v ogromnih množinah razlivali čez ladjo — strašno grmenje in velika tema, ki je spremljala vse te grozote, in vrhutega poševna leža ladje, ki jih je primorala, da so plezali na krov od strani do strani, vse to je za nekoliko časa oviralo in slednjič tudi popolnoma preprečilo vsako še tako zelo potrebno delo. Edino dobro v tem boju prirodnih sil je bilo bliskanje — res, zelo nesrečen in nevaren mora biti položaj, ko se mora blisk imenovati „dober“! Toda svetli in razcepljeni bliski, ki so švigali na vseh straneh obzorja nizdol, so dajali nesrečnežem priliko, da so mogli pregledati ves svoj položaj. In kakor tudi je bil strašen, ko so ga videli za trenutek, vendar še vedno ni bil tako strahovit kakor tema in negotovost. Ljudje, ki so vajeni vseh težav in nevarnosti življenja na morju, ne morejo najti besed, ki bi bolj vplivale na človeškega duha ali bolj pričale o lepoti

in mogočnosti grškega pesnika, kakor so one v vzvišeni molitvi Ajantovi:

„Gospod neba in zemlje! O kralj! O oče! Usliši mojo prošnjo! Razženi te oblake in daj mi nebeške luči, da morem videti — to Te prosi Ajant! Če mora Grška giniti — mi se klanjamo Tvoji volji, samo umreti nam dovoli v dneva luči!“

Osvald je izročil krmilo dvema mornarjema in je nato prerezal s svojim nožem vrvi sekir, ki so bile ob jadrenikih pokrite z barvanim platnom. Eno je obdržal zase, druge pa je dal prvemu in drugemu krmarju. Ob strašnem tuljenju viharja je bilo nemogoče govoriti ali slišati; v kompasni hišici je še vedno gorela luč in v tej slabi svetlobi je mogel kapitan Ingram razločevati znamenja, ki jih je dajal krmar. Pred vsem je bilo treba obrniti ladjo proti vetru; toda krmilo ni imelo nobene moči do nje. V kratkem času so odsekali razne vrvi, in eno jadro je padlo v morje, tako da tega niso mogli opaziti ljudje na drugem delu krova; in tega ne bi bili videli niti oni, ki so bili prav blizu, da niso dobili nekoliko udarcev od padajočih vrvi.

Osvald je s tovariši zopet prišel do kompasne hišice in nekoliko časa opazoval kompas. Ladja se ni več obračala, in videti je bilo, kakor da se vedno bolj pogreza in potaplja v vodovje. Osvald je zopet dal svoja znamenja, ki jih je kapitan zopet odobril. Neustrašeni krmar je planil dalje naprej, splezal na jadrenike in njegova tovariša sta šla za njim. Tam gori so bili vsi trije izpostavljeni vsej moči valov, udarjajočih ob sadjo, in trde vrvi so se le počasi vdajale pod udarci lekir. Njih delo je bilo sila težavno in nevarno. Prvega krmarja so valovi vrgli na krov in le nakopičene in zamotane vrvi so ga rešile mokrega groba v morju.

A neustrašen se je vrnil k tovarišema in jima pomagal vrlo in marljivo. Poslednji je udaril s sekiro Osvald — in visoki jadrenik je izginil v razpenjenem valovju. Hitro so vsi trije zapustili svoja nevarna mesta in srečno dospeli nazaj h kapitanu, ki je z ostalimi mornarji še vedno stal pri krmilu. Ladja se je sedaj počasi pokorila in se dala voditi. V nekoliko minutah je zopet letela dalje svojo pot pred vetrom, se močno zibala semintja in časih zadela ob ostanke jadrenikov, ki jih je vlekla za seboj.

Dasi je vihar divjal še prav tako močno kakor poprej, vendar ni bilo sedaj onega tuljenja, ker je bila ladja pred vetrom, ko so bili odpravili zadnje jadrenike. Naslednja naloga je bila, da oprostite ladjo vseh ostankov jadrenikov, česar pa niso mogli doseči kljub združenim naporom, dokler ni napočil dan. Toda še takrat je bilo delo zelo nevarno, ker se je ladja časih kar skrila v valovih. Oni, ki so opravljali to nevarno delo, so bili privežani na vrvi, da ne bi jih odnesli valovi. Komaj pa je bilo dokončano to delo, je velik val zadela ob prednji del ladje in odnesel edino še preostali sprednji jadrenik. Na tak način je izgubil „Cirkasijan“ vse svoje jadrenike v viharju.

Četrto poglavje.

LUKNJA V LADJI.

Ostanke prednjega jadrenika so kmalu odpravili z ladje. Vihar je divjal še vedno, vendar je solnce sijalo svetleje in topleje. „Cirkasijana“ so zopet obrnili v mer vetra in vsi so sedaj mislili, da so prebili vsako nevarnost. Mornarji so se jeli smejati in šaliti, ko so pripravljali jadrenike za silo, da bi čim prej dospeli v določeno пристanišče.

„Za vse skupaj ne bi dal prav nič,“ je dejal krmar, „ako le ne bi bili izgubili velikega jadrenika. Tako lep je bil. Enakega debla ni dobiti več ob vsem Mississippiju.“

„Pojdi, pojdi,“ je odgovoril Osvald; „v morju se dobivajo dandanes prav take ribe kakršne v prejšnjih časih, in danes rastejo še vedno taka debla, kakršna so rasla prej; zdi se mi le, da bomo morali precej drago plačati nove jadrenike, ko pridemo v Liverpool — sicer pa je to stvar ladjinega lastnika.“

Veter, ki je pihal takrat, ko se je naenkrat obrnil proti jugu in vzhodu kakor orkan, je imel sedaj le ono moč, kakršne so mornarji vajeni in se ji le smejejo. Nebo je bilo jasno in čisto in ni se jim bilo treba bati nobene nevarnosti. Po veliki temi, nevarnosti in splošnem neredu je nastopila prijetna izprememba in mornarji so se trudili na ladji razpeti dovolj jader, da bi nadaljevala svojo pot.

„Zdi se mi, da imamo spredaj na ladji jadro, ki ga bo hotel rabiti kapitan“, je opomnil eden izmed mornarjev.

„Da,“ je odgovoril krmar, „in mislim, da nam ne bo treba še drugih jader, ako bomo imeli ta veter.“

„No, tedaj bo jako dobro za vas, ker ne boste imeli mnogo opravila z vrvmi in jadri, ko smo izgubili vse.“

„Vendar še dovolj, Bill, kadar dospemo v pristanišče,“ je odvrnil drugi godrnjaje; „pripraviti je treba novih vrvi in postaviti vsak kol na novo.“

„Nič za to, bomo pa tem dalje v pristanišču — in potem se lahko oženim.“

„Oho! Kolikokrat se pa še misliš oženiti, Bill? Kolikor mi je znano, imaš vendar že skoro v vsaki državi po eno ženo.“

„V Liverpoolu nimam še nobene, Jack.“

„No, pa tukaj lahko dobiš eno, Bill; zadnje tri tedne si nekam precej gledal za onim črnim dekletom.“

„V viharju je vsako pristanišče dobro, toda ona ne bi bila za službo v pristanišču. Sicer pa je resnica, da se v tem oziru pošteno motiš, Jack; otroka sta, ki ju vidim prav rad — vidim jako rad v naročju zamorinem. Vedno se mi zdi, kakor bi imel pred seboj opico z mladiči.“

„Obedve ženski že razločujem drugo od druge, otrok pa ne morem. Prav tako sta si podobna, kakor je polovica tucata podobna šestorici. Ali ne, Bill? Kakor dve svetli krogli iz istega modela. Povej mi pa, Bill, ali je katera tvojih žen imela kdaj dvojčka?“

„Ne, in tega tudi ne bi imel rad, dokler nam lastniki ladij ne podvoje plače.“

„Le počasi,“ je segel v besedo Osvald, ki je stal blizu, poslušal pogovor in nadziral delo, „pogledati

moramo, ali ni ladja pri vsem tem suvanju in udarjanju dobila kake luknje. Za Boga! Tega se nikdar nisem spomnil. Tesar, odloži sekiro in pojdi gledat!"

Tesar, ki je kljub nevarnemu zibanju ladje opravljal svoje delo, je slušal takoj. Vzel je vrv, na katere koncu je bil pritrjen kos železa, jo spustil v dolenje prostore ladje, jo zopet potegnil k sebi ter takoj opazil, da kaplja voda od nje. V začetku je mislil, da je ta voda prišla dol, ko so se valovi razlivali čez krov. Da se pa prepriča natančneje, je odvezal železo z vrvi, vzel drugo vrv, katerih je vse polno ležalo na krovu, in začel natančno preiskovati vso stvar. Črez nekoliko trenutkov pa je glasno zakričal: „Za Boga, sedem črevljev vode je spodaj!"

Ako bi bil električni tok pretresel moštvo „Cirkasijana“, nenadna izprememba na njih obrazu ne bi bila mogla biti večja kakor ob tej strašni novici.

Naj pride na mornarje katerakoli nesreča, katerakoli nevarnost od valov, viharja, elementov ali sovražnika, vsemu se upirajo z naravnost junaško hrabrostjo. Ne žele si drugega kakor to, da je le ena deska „med njimi in smrtjo“, in zanašajo se na svojo moč in zaupajo svoji spretnosti. Kakor hitro pa se začuje klic „Luknja v ladji!“ so kakor odreveneli; zakaj ako izprevidijo, da so vsi njih naporji zaman, so le malo boljši od otrok.

Ko je Osvald začul tesarjevo poročilo, je skočil k sesaljкам. „Poglej še enkrat, Abel — to ne more biti; vrzi ono vrv na stran in vzemi drugo, suho!"

Še enkrat je preiskoval Osvald sam in z istim uspehom. „Pripraviti moramo sesaljke, fantje,“ je rekel in poizkušal prikriti strah, „polovica te vode je morala priti v ladjo, ko se je ta nagnila na stran.“

Tem tako premišljeno izrečenim besedam so mornarji verovali in hiteli, da izvrše dano povelje. V tem pa je odšel Osvald dol h kapitanu, da mu izporoči novo nevarnost. Ta se je bil, izmučen in utrujen od čuvanja in naporov, vrgel na ležišče, da se nekoliko odpočije, misleč, da ni nobene nevarnosti več.

„Bæreth, ali res misliš, da ima ladja luknjo?“ je vprašal resno. „Saj vendar ni mogla zajeti toliko vode.“

„Nikdar,“ je odgovoril Osvald, „toda nekolikokrat so jo valovi tako stisnili, da so utegnile nastati kake razpoke. Upam, da ni nič hujšega.“

„Kaj torej misliš o tem?“

„Bojim se, da je niso poškodovali odbiti jadreniki. Spomnite se, kako pogostoma smo zadevali obnje, preden smo jih odpravili. Posebno dobro se spominjam, kako se je enkrat veliki jadrenik prikazal ravno izpod dna navzgor, in ladja je močno zadela obenj.“

„Potem naj se zgodi božja volja! Pojdiva na krov, kakor hitro moreva.“

Ko sta prišla na krov, je stopil tesar h kapitanu in rekel mirno: „Sedem črevljev, tri palce.“ Sesaljke so že marljivo delovale. Mornarji so se razdelili po povelju prvega mornarja, odložili svojo obleko do pasa in se vrstili vsaki dve minuti. Tako so kake pol ure neprestano gonili sesaljke.

V tej polovici ure se je moralo odločiti. Najprej je bilo treba dognati, ali so nastale luknje nad vodno črto in ali je prišla potem voda noter pri drugem viharju. V tem primeru so se mogli nadejati, da obvladajo vodo. Kapitan Ingram in krmar sta molče ostala na krovu, prvi z uro v roki, mornarji pa so delali z največjim naporom. Bilo je deset minut čez sedem, ko se je končala polovica ure; zopet so preiskavali in pazno

in natančno merili vrv —: Sedem črevljev, šest palcev! Torej jih je zmagovala voda, dasi so z največjimi napori gonili sesaljke.

Mornarji so se obupno spogledali; potem pa se je čulo preklinjanje. Kapitan Ingram je molčal in stiskal ustnice.

„Izgubljeni smo!“ je zaklical eden izmed mornarjev.

„Ne še, fantje, še eno nam preostaja!“ je dejal Osvald.

„Meni se zdi, da so bile pri strašnih sunkih v zadnji noči poškodovane le ladjine strani od zgoraj. Ako je tako, nam je le treba obrniti ladjo proti vetru in še enkrat prijeti za sesaljke. Ko ne bo več toliko pritiska kakor sedaj, ko so strani ladje obrnjene proti valovom, se zapro luknje zopet same ob sebi.“

„Prav nič se ne bi čudil, ako bi Bareth ne govoril prav,“ je dejal tesar; „tudi jaz sem teh misli.“

„In jaz tudi“, je pristavil kapitan Ingram. „Pojdite, fantje, nihče se ne poda, dokler ima še en strel v puški. Poizkusimo še enkrat!“ In da bi izpodbudil mornarje, je kapitan Ingram slekel suknjo in pomagal pri sesaljkah, Osvald pa je odšel h krmilu in obrnil ladjo proti severu.

Ko se je sedaj „Cirkasijan“ zopet zibal pred vetrom, je njegovo počasno gibanje kazalo, da mora biti že precej vode v njem. Mornarji so delali vso uro z največjim naporom brez prestanka, in ko so zopet preiskali vodo, je je bilo v ladji osem črevljev!

Mornarji se niso izrazili, da nečejo več goniti sesaljk; pokazali pa so svoj namen jasno in odkrito s tem, da so molče zopet oblekli srajce in suknje, ki so jih bili odložili, preden so začeli goniti sesaljke.

„Kaj je storiti, Osvald?“ je vprašal kapitan Ingram, ko sta šla proti zadnjemu delu ladje. „Kakor vidite,

mornarji nečejo več goniti sesaljk; in res, bilo bi tudi popolnoma nepotrebno. Izgubljeni smo!“

„Bojim se, da je ‚Cirkasijan‘ izgubljen,“ je odgovoril krmar; „sesaljke ne pomagajo prav nič; z njih pomočjo se ladja do jutra ne more več vzdrževati na površju. Zaraditega moramo v čolne, ki so po mojih mislih popolnoma dobri, ter še pred nočjo zapustiti ladjo.“

„Natlačeno polni čolni na takem morju!“ je odgovoril kapitan Ingram in žalostno zmajal z glavo.

„Slabotni so dovolj, res, toda boljši od morja samega. Vse, kar moremo storiti, je, da poizkusimo vzdržati mornarje trezne, in ako se nam to posreči, je bolje, kakor pa da jih utrujamo po nepotrebem; potrebovali bodo še vse svoje moči, preden stopimo zopet na suho, ako se nam sploh kdaj posreči. Ali naj govorim z njimi?“

„Da, Osvald,“ je odgovoril kapitan; „za samega sebe se ne bojim, Bog ve; toda moja žena — moji otroci!“

„Fantje!“ je dejal Osvald, gredoč proti mornarjem, ki so molče čakali konca njiju pogovora, „ako bi še nadalje gonili sesaljke, bi samo brez potrebe tratili svoje moči. V čolne moramo, zakaj dober čoln je boljši od slabe ladje. Seveda je vihar in valovje sedaj premočno zanje; zaraditega je najbolje, da ostanemo na ladji, kolikor dolgo sploh moremo. Pojdimo torej srčno in preskrbimo čolne z živežem in vodo in česar je še treba, potem moramo zaupati v božjo usmiljenost in pa v svoje moči!“

„Noben čoln ne more plavati na takem morju“, je dejal eden izmed mornarjev. „Mislim, ker nam je dano živeti le še malo časa, da živimo veselo. Kaj pravite k temu, fantje?“ je nadaljeval in se obrnil proti mornarjem.

Nekoliko mornarjev je bilo istih misli; Osvald pa je stopil pred nje, prijel eno izmed sekir, ki so ležale poleg njih, je šel proti mornarju, ki je tako govoril, in mu ostro pogledal v obraz:

„Williams,“ je dejal, „samo malo časa nam je morebiti še živeti, toda ne veselo. Dobro sem razumel tvoje besede. Žal bi mi bilo, ako bi moral omadeževati svoje roke s tvojo krvjo ali krvjo drugih; toda kakor gotovo je nebo nad nami, prvemu, ki poizkusi vdreti v shrambo za pijače, razkoljem glavo do ramen. Dobro veste, da se nikdar ne šalim. Sram vas bodi! Ali morete reči, da ste možje, ako hočete zaradi malo pijače izgubiti sedaj vsako upanje, da se napijete vsak dan, ko pridete na suho? Vsaka stvar ima svoj čas, in mislim: Sedaj je čas, da smo trezni.“

Ker je večina mornarjev stopila na Osvaldovo stran, se je morala slabša stranka vdati, in nato so začeli pripravljati čolne. Našli so, da sta ladjina čolna dobro ohranjena. En del mož je ukrenil vse, da spuste čolne v morje, ker ni bilo več vzdigovalnih priprav. Še enkrat so preiskali, koliko je vode v ladji. Sedaj je stala devet črevljev visoko in ladja se je očitvidno pogrezala vedno bolj. Dve uri sta sedaj minili in vihar ni bil več tako močan, in tudi morje, ki je bilo zaradi izpremembe vetra malo prej še zelo razburkano, je prihajalo vedno bolj mirno. Vse je bilo že pripravljeno. Mornarji, ki so se zopet lotili dela, so v nekaterih ozirih pridobili prejšnjo srčnost in nova nada jih je navdajala, ko je začel veter ponehavati. V obeh čolnih je bilo dovolj prostora za vse mornarje in potnike. Sedaj pa je nastalo vprašanje, ki so si ga stavili mornarji in ki je pričalo o njih dobrosrčnosti. „Kaj pa se zgodi z ubogima otrokoma, ako se bo treba cele noči in dni

voziti po odprtem morju v odprtem čolnu?“ Kapitan Ingram je stopil dol k mrs. Templemorovi in ji naznanil žalostne novice. In materino srce in materin glas, oboje je ponavljalo besede mornarjev: „Kaj se zgodi z ubogima otrokoma?“

Malo pred šesto uro zvečer je bilo vse dovršeno. Ladjo so zopet počasi obrnili v mer vetra in spustili čolne v morje. V tem času se je bil vihar že precej polegel. Vendar je bila ladja polna vode in vsak čas je bilo pričakovati, da se pogrezne v globino.

Ni ga trenutka, ko je hladnokrvnost in odločnost potrebnejša kakor v položaju, ki smo ga poizkušali popisati. Nemogoče je natanko vedeti za trenutek, kdaj se pogrezne z vodo napolnjena ladja, in ljudje, ki so na njej, so močno razburjeni, češ, da ne bi ostali na njej tako dolgo, dokler se ne bi začela potapljati. Taka čuvstva so navdajala sedaj marsikaterega mornarja na „Cirkasijanu“ in kmalu so odšli v čolne. Vse je bilo urejeno; Osvald je poveljeval en čoln, in določilo se je, da pride mrs. Templemorova s svojima otrokoma v večjega, ki je bil pod poveljstvom kapitana Ingrama. Ko je bilo število za Osvaldov čoln določenih ljudi popolno, je čoln odplul, da naredi prostora drugemu. Nedaleč od ladje je obstal, da počaka drugega. Mrs. Templemorova je prišla v spremstvu kapitana Ingrama gor na krov in nato ji je pomagal v čoln. Ena izmed dojilk z enim otrokom je zadnja prisedla k njej; Koko je spremljal Judy, drugo dojilko z drugim otrokom v naročju; in kapitan Ingram, ki je pomagal dojilki s prvim otrokom v čoln, se je hotel ravno vrniti, da pomaga še Judyji z ladje, ko se je ta naenkrat pogreznila v valovje in zadela ob čoln. „Za Boga, pogrezuje se!“

so prestrašeni zavpili mornarji in odrinili, da bi utekli vrtincu.

Kapitan Ingram, ki je stal v sprednjem delu čolna, da pomaga Judyji, je bil vržen nazaj v čoln. Preden pa je mogel zopet vstati, je bil čoln ločen od ladje in gnan od nje!

„Moj otrok!“ je ječala mati, „moj otrok!“

„Nazaj, fantje!“ ze zavpil kapitan Ingram in sam prijel za veslo.

Mornarji so bili razburjeni, misleč, da se ladja potaplja. Ko pa so videli, da še vedno plava, so prijeli za vesla in poizkušali priti zopet do nje, toda zaman — morja in vetra niso mogli premagati. Kljub vsem naporom so se vedno bolj odmikali od ladje, in mati je v blaznem strahu milo proseč vila roke. Kapitan Ingram je izpodbujal mornarje k največjim naporom, vendar je kmalu spoznal, da so vsi nadaljnji poizkusi zastonj.

„Moj otrok! Moj otrok!“ je vpila mrs. Templemorova, vstala in držala roke iztegnjene proti ladji. Na kapitanovo povelje so čoln zaobrnil. Uboga mati je sedaj spoznala, da je vse upanje izgubljeno, in zgrudila se je nezavestna v čoln.

Peto poglavje.

STARA DEVICA.

Nekega jutra, kmalu po nesrečah, ki smo jih opisali, je šel mr. Witherington nekoliko bolj rano kakor po navadi k zajtrku; našel je svoj zeleno prevlečeni stol že zaseden, in sicer ni sedel na njem nihče drug kakor njegov služabnik William, ki je imel svoje noge na ograji kamina in je tako pazno čital časopis, da ni slišal vstopiti svojega gospodarja. „Na moje hrabre stare očete! Nadejam se, da se imate prav dobro, mr. William; oprostite, nisem vas hotel motiti, gospod.“

Dasi je bil William drzen kakor večina njegovega stanu, je bil vendarle nekoliko v zadregi. „Odpustite mi, prosim, toda mr. Jonatan ni imel časa, da bi mogel pregledati ta časnik.“

„In od njega se tudi ne zahteva kaj takega, ne da bi jaz vedel, gospod.“

„A Jonatan pravi, da je vedno dobro prej pogledati po oznanilih o mrličih, da vas novice take vrste ne pretresejo preveč.“

„Jako skrben človek, prav res.“

„In tu stoji vsa zgodba o neki ponesrečeni ladji.“

„Ponesrečeni ladji! Kje, William? Bog mi pomagaj, kje je?“

„Bojim se, da ni to ona ladja, radi katere vas tolikanj skrbi, gospod — oni — pozabil sem že njeno ime.“

Mr. Witherington je vzel časnik v roke in kmalu našel natančno poročilo o rešitvi dveh zamorcev in enega otroka s ponesrečenega „Cirkasijana.“

„Res, tako je!“ je vzkliknil mr. Witherington. „Uboga moja Cecilija v odprtem čolnu! Enega izmed čolnov so videli, ko se je potopil — morebiti je mrtva — usmiljeni Bog! En deček rešen! Bog mi pomagaj! Kje je Jonatan?“

„Tukaj, gospod“, je odgovoril Jonatan jako svečano, ko je ravno prinesel jajca za zajtek in stal sedaj nemo za stolom svojega gospodarja.

„Tako po zajtrku moram odpotovati v Portsmouth — prav nič mi ni treba jesti — nič mi ne tekne!“

„Tako se navadno godi ljudem v enakih primerih,“ je odgovoril Jonatan; „ali vzamete svoj voz ali pogrebno kočijo?“

„Pogrebno kočijo za štirinajst milj na uro, z dvema paroma konj! Jonatan, ti si blazen!“

„Ali želite črne svilnate trakove za klobuk in rokavice za kočijaža in služabnika, ki vam bodo stregli?“

„Proč s tvojo šaro! Ne, tu gre za življenje in ne za smrt! Zamorec očitno misli, da se je potopil samo en čoln.“

„Mors omnia vincit — smrt premaga vse“, je odgovoril Jonatan in povzdignil oči.

„Ne skrbi za te stvari; skrbi za svoje! Ravno slišim, da trka pismonoša na vrata — poglej, ali ima pisma zame!“

Bilo jih je več, med njimi tudi eno kapitana Maxwella z ladje „Erydice“, ki je natančneje opisoval nam že znane okoliščine in izporočal mr. Witheringtonu, da je s poštnim vozom odposlal obadva zamorca in otroka na njegov naslov in da jih eden njegovih častnikov, k

porabi isti voz do mesta, varno in gotovo spremi do njega.

Kapitan Maxwell je bil star znanec mr. Witheringtona — večkrat je že obedoval v njegovi hiši v družbi s Templemorovimi in je zaradi tega mogel od obeh zamorcev zvedeti ravno dovolj, da jih je vedel kam poslati.

„Na kri mojih prednikov! Danes zvečer bodo tukaj!“ je vzkliknil mr. Witherington, „in jaz sem si prihranil pot na ta način. Kaj je storiti? Najbolje, da Mary pripravi sobe, ali slišiš, William? Posteljo za enega malega dečka in dva zamorca.“

„Da, gospod,“ je odgovoril William, „kam pa naj denemo te črne ljudi?“

„Kam? To je vseeno: eden naj spi v sobi kuharičini, drugi lahko v Maryjini.“

„Jako dobro, gospod, takoj jima povem“, je odgovoril William in odhitel že naprej vesel radi hrušča, ki ga je pričakoval v kuhinji.

„Oprostite, gospod,“ je opomnil Jonatan, „izmed zamorcev je eden, mislim, moški.“

„No, kaj pa potem?“

„Potem gotovo ne bo hotela nobena izmed služkinj spati v isti sobi.“

„Na vse nesreče Witheringtonov! To je pa res — vzemi ga torej k sebi, Jonatan — ti ljubiš črno barvo.“

„Toda ne v temi, gospod“, je dejal Jonatan in se priklonil.

„Potem naj spita sama v eni sobi; stvar je s tem dognana. Sedaj me pa pusti, da zajtrkujem, in potem se pomenimo dalje.“

Mr. Witherington je vzel žemljo in jajca ter užival svoj zajtrk, kakor hitro je mogel, ne da bi sam vedel

za vzrok svoji naglici. Vzrok temu pa je bil, da ga je prihod gostov vznemiril in zmedel. Začel je premišljati, kaj naj stori z došelci. Kot staremu samcu mu je bilo težko ukreniti vse tako, kakor bi bilo treba. Ko je izpil še eno čašo čaja, se je vrgel v naslanjač, sedel zložno in prijetno ter prav kmalu začel govoriti sam pri sebi nekako takole:

„Na kri Witheringtonov! Kaj naj počnem jaz, stari samec, z malim otročičem in z dojilko, ki je tako črna kakor pikov as, in vrhutega še z enim črncem? Ali naj jih pošljem zopet nazaj? Da, to bi bilo najboljšje! Toda otrok! Kričaje se bo vsako jutro zbudil ob peti uri — poljubiti ga moram trikrat vsak dan — krasno! — In potem ta zamorska dojilka — z debelimi ustnicami — ki bo vedno poljubljala otroka in ga vzdigovala proti meni — nevedna kakor žival — in ako bo otroka bolel trebušček, mu bo dala v usta zrno popra — po zapadnoindijskem običaju — otroci niso nikdar brez bolečin v trebuhu — uboga, uboga moja nečakinja — kaj se je vendar zgodilo z njo in z njenim drugim otrokom? — Rad bi našel to drago ubožico! — In prišla bi semkaj k meni in skrbela za otroka. — Ne vem, kaj naj storim — najrajši bi poslal po svojo sestro Moggy — toda ta bi delala prevelik hrušč — nečem se prenagli. Naj premišlujem še dalje!“

Pri teh besedah je Witheringtona premotilo dvakratno trkanje na vrata.

„Prosto!“ je odgovoril; in vstopila je v sobo kuharica z obrazom, ki je bil tako rdeč, kakor bi bila ravnokar pripravila obed za osemnajst ljudi, in brez navadnega predpasnika.

„Oprostite, prosim,“ je dejala in se priklonila, „prosim vas, da si poiščete drugo kuharico.“

„O, jako dobro“, je odgovoril mr. Witherington nejevoljen radi motenja.

„In ako vam je prav, bi šla rada še danes — ne ostanem več tukaj gospod.“

„Pojdi k vragu, ako hočeš“, je jezno odgovoril mr. Witherington, „toda najprej pojdi iz sobe in zapri vrata za seboj.“

Kuharica je odšla in mr. Witherington je bil zopet sam.

„Preklicana stara babnica — kaj neki jo je ugriznilo! Najbrže neče kuhati za črne ljudi, mislim — da, to bo.“

Tukaj je Witheringtona iznova zmotilo dvakratno trkanje na vrata.

„O, gotovo se je že premislila. Vstopi!“

Sedaj pa ni bila kuharica, temveč hišna Mary, ki je prišla v sobo.

„Oprostite“, je dejala plakaje, „zapustiti hočem vašo službo.“

„To je zarota, sveta nebesa! Dobro! Lahko greste!“

„Še drevi, gospod, ako vam je prav“, je odgovorila.

„Še v tem trenutku, ako hočeš!“ je jezno vzkliknil mr. Witherington.

Hišna je odšla, Witheringtonu pa bilo treba nekaj časa, da se je nekoliko umiril.

„V tej deželi naj gredo vsi služabniki k vragu!“ je rekel naposled; „prevzetni norci — nečejo snažiti sob za črnimi ljudmi, mislim — da, tako je — rakom naj gredo žvižgat vsi, črni in beli! Vsa moja hiša je narobe zaradi prihoda majhnega otroka. No, jako neprijetno je to — kaj naj storim? — Ali naj pošljem po sestro Moggy? — Ne, pošljem po Jonatana.“

Mr. Witherington je pozvonil, in Jonatan se je takoj prikazal.

„Kaj pomeni vse to, Jonatan?“ je dejal; „kuharica se jezi, Mary joka — obedve gresta odtod — kaj naj vendar pomeni vse to?“

„No, William jima je povedal, kako ste ukazali, da bosta obadva črna gosta spala pri njiu.“

„Ta lopov! Vedno nam dela sitnosti, Jonatan, veš, da nisem nikdar mislil kaj takega.“

„Gotovo nisem mislil, gospod, zakaj to bi bilo proti vsaki spodobnosti“, je odgovoril Jonatan.

„Dobro torej, razloži jima vso stvar, zakaj ničesar nečem več slišati o tem.“

Mr. Witherington se je nato začel posvetovati s kletarjem in je odobril vse, kar je oni nasvetoval. Gostje so dospeli ob določeni uri in so bili primerno postreženi. Mladega Edvarda ni bolel trebušček, tudi ni zbudil Witheringtona ob peti uri zjutraj; in naposled vse to ni bilo tako neprijetno. Akoravno vse skupaj ni bilo tako neprijetno, kakor je mr. Witherington pričakoval, vendar ni bilo prijetno, in neprestana nadlegovanja zaradi prepиров med služabniki, pritožbe Judyjine, ki jih je v slabi angleščini prinašala proti kuharici, ki je imela, to se mora priznati, neke predsodke proti njej in Kokotu, slučajno bolehanje malega otroka itd., vse to je tako razjezilo mr. Witheringtona, da ni več našel miru in pokoja v svoji hiši. Trije meseci so skoraj že minuli, in še vedno ni bilo nobenega poročila o čolnih, in kapitan Maxwell, ki je obiskal mr. Witheringtona, se je odločno izrazil, da sta se morala potopiti v viharju. Ker torej potemtakem ni bilo nobenega upanja, da bi se mrs. Templemorova še vrnila kdaj in skrbela za svojega otroka, se je mr. Witherington naposled

odločil, da piše v Bath, kjer je stanovala njegova sestra, in ji izporoči vso povest, preseč jo, naj pride k njemu in vodi gospodinjstvo. Čez nekoliko dni pa je prejel tale odgovor:

V Bathu, avgusta meseca ...

Dragi brat Anton!

Tvoje pismo sem resnično prejela minulo sredo in priznati moram, da me je njega vsebina nemalo presenetila. V resnici, tako mnogo sem premišljala o vsem tem. Pišeš mi, da imaš v svoji hiši otroke svoje sestrične, ki se je bila omožila na tako nespodoben način. Nadejam se, da je resnica, kar mi pišeš. Toda vem tudi, kaj vse utegnejo zakriviti samci, dasi je bolje, da človek nikdar ne govori o takih nedostojnih stvareh ter jih niti ne namigne.

Mislim, da ne boš imel namena postaviti otroka za svojega dediča, kar bi se mi zdelo jako nepri- merno; in res, lady Betty mi pravi, da pripada po postavi takim otrokom le deset odstotkov in da se tej določbi ni mogoče izogniti. Toda jaz se držim strogega pravila, da nikdar ne govorim o takih stva- reh. Kar se tiče Tvoje prošnje, da bi prišla k Tebi in prevzela gospodinjstvo, sem vprašala lady Betty za svet, in pritrdila mi je, da je z ozirom na čast rodovine najbolje, ako pridem, da se tako reši vsaj videz. Ti si v veliki zadregi kakor večina moških, ki hočejo prosto živeti in se dajo zavesti od zapeljivih in zvijačnih žensk. Toda, kakor pravi lady Betty, čim manj se govori o tem, tem prej se popravi.

Z ozirom na to bom storila vse potrebne priprave, da zapustim hišo, in nadejam se, da pridem v desetih dneh. Marsikatera vprašanja sem že morala slišati zaradi te neprijetne stvari; jaz pa vedno odgovarjam le eno, da hočejo samci biti samci in da to naposled ni tako hudo, kakor če bi se bilo zgodilo, ko bi bil oženjen; zakaj strogo se držim pravila, da nikdar ne govorim o tem in niti ne namigujem na take stvari, zakaj, kakor pravi lady Betty, možje se vedno ujamejo v nastavljene pasti, in čim prej se take stvari potlačijo, tem bolje. Toliko naj bo za danes dovolj od Tvoje ljubeče Te sestre

Margarete Witheringtonove.

P. S. — Lady Betty in jaz se popolnoma strinjava v tem, da si ravnal zelo prav, ker si najel dva črna človeka, da prineseta otroka v tvojo hišo, ker bodo torej sosedge mislili, da so res prišli iz tujine in na ta način lahko mi sami obdržimo svoje skrivnosti zase.

M. W.“

„No, na vse grehe Witheringtonov, ali ni to tako, da bi pogubilo človeku pamet! Rakom naj gre žvižgat nezaupna stara devica! Ne maram, da pride v mojo hišo! Vrag naj odnese še to lady Betty in vse take stare babnice, katerih največje veselje so škandali! Prav res!“ je nadaljeval mr. Witherington in vrgel pismo na mizo ter globoko vzdihnil, „to je vse drugo kakor prijetno!“

Toda, če se je zdelo mr. Witheringtonu vse prej kakor prijetno, je kmalu spoznal, da je celo neznosno.

Njegova sestra Moggy je dospela in se ustanovila v hiši z vso mogočnostjo kakor oseba, ki je rešiteljica

ugleda in časti svojega brata. Ko so prvič prinesli k njej otroka, bi bila vendar takoj na prvi pogled lahko spoznala močno podobnost s Templemorom; toda pogledala je z edinim svojim očesom otroka in od njega na obraz svojega brata ter s prstom žugajoč glasno vzkliknila:

„O, Anton, Anton! In ti si mislil, da me prevariš? Ta nos — ta usta — čisto tvoja — Anton — sram te bodi! Fej, sram te bodi!“

Toda moramo hiteti dalje od nesreče, ki jo je zakrivila dobrosrčnost in dobrovoljnost mr. Witheringtona. Ni bilo niti dneva — da, niti ure, da ne bi bila njegovih ušes žalila razna očitanja sestrina. Judy in Koko sta morala nazaj v Ameriko, služabniki, ki so služili pri njem toliko časa, so odhajali drug za drugim in so se menjavali skoro z vsakim mesecem. Sestra je despotno vladala vsej hiši in bratu in vsa prijetnost ubogega mr. Witheringtona je minula, dokler ni prišel čas, ko je bilo treba mladega Edvarda poslati v šolo. Mr. Witherington se je tedaj ojunačil in po nekoliko burnih mesecih slednjič zapodil sestro nazaj v Bath; potem je bil zopet enkrat v prijetnem položaju.

Edvard je prihajal ob počitnicah domov in vsi so ga imeli radi; toda kmalu se je raznesla govorica, da je sin starega samca, in opazke, ki so jih radi tega delali ljudje, so bile zanj tako neprijetne in žaljive, da mu ni bilo žal, kakor tudi je rad imel dečka, ko mu je ta izjavil, da hoče postati mornar.

Kapitan Maxwell ga je uvedel v novo službo, in pozneje, ko je moral zaradi slabega zdravja in oslabelosti za nekoliko časa zapustiti svoje mesto, je preskrbel svojemu varovancu mesto na drugi ladji. Z ozirom na vse to moramo preiti nekoliko let, ko se je Edvard

Templemore z vso vnemo vdal svojemu poklicu, ko se je mr. Witherington postaral in postal še večji čudak in ko se je njegova sestra Moggy zabavala z lady Betty in njeno najljubšo igro, z whistom.

V vsem tem času ni bilo ničesar čuti o onih dveh čolnih ali o mrs. Templemorovi in njenem otroku. Zaraditega se je naravno sodilo, da so se vsi pone-srečili, in spominjali so se jih kakor stvari, ki so nekdanj bile.

Šesto poglavje.

POMORSKI KADET.

Na krovu kraljeve fregate „Unicorn“ sta bili dve zelo veliki osebi: kapitan Plumbton, poveljnik ladje, ki je bil zelo velik, kar se namreč tiče širokosti in ne visokosti. Kapitan Plumbton ni bil višji kakor štiri črevlje deset palcev, toda meril je prav toliko okoli pasa. Hodil je z odprto suknjo, ki je mahala po zraku, palce svojih rok pa je držal v rokavnih luknjah svojega telovnika; pri tem je seveda potiskal rame nazaj, tako da je bil videti še ogromnejši, nego je bil v resnici. Glavo je nosil zelo pokonci, prsi in trebuh pa daleč naprej. Bil je pravi zgled bahavosti in dobrodušnosti ter se je ponašal kakor igralec v kaki procesiji.

Druga oseba je bil prvi poročnik, ki se mu je priroda drugače izkazala naklonjeno. Bil je namreč tako visok, kakor je bil kapitan majhen — in tako suh, kakor je bil njegov predstojnik debel. Njegove dolge, suhe noge so sezale kapitanu skoro do ramen in nagibal se je dol nad glavo kapitanovo, kakor bi bil dvigalna priprava, kapitan pa tovor, ki ga hoče vzdigniti. Roke je nosil na hrbtu, po dva in dva prsta sklenjena. Največja težava je bila zanj očitvidno, da uravna svojo hojo s papigastimi koraki kapitanovimi. Poteze njegovega obraza so bile ostre in obraz sam prav tako suh kakor ostalo njegovo telo.

Pritožil se je pri kapitanu o raznih osebah, vendar mu s tem ni mogel vzeti dobre volje. Kapitan Plumbton je bil dobrodušen človek, zadovoljen, če je le imel dobro kuhinjo. Poročnik Markitall pa je bil čemerer človek, ki bi se sprl celo s svojim koščkom kruha, ako bi bilo mogoče.

„Popolnoma nemogoče je“, je nadaljeval prvi poročnik, „izvrševati dolžnosti brez pomoči“.

Na to skrivnostno opazko, ki je spričo telesne razlike obeh donela na kapitanova ušesa, kakor bi prihajala iz nebes, je odgovoril kapitan: „Prav res!“

„Potem, gospod, se nadejam, da ne boste imeli ničesar proti temu, ako zapišem tega moža v kazenski zapisnik.“

„Premislil si, mr. Markitall.“ Te besede so pomenile pri kapitanu Plumbtonu prav toliko kakor: ne.

„Žal mi je, da moram reči, kako zelo so naši mladi možaki nadležni.“

„Dečaki so vedno taki“, je odgovoril kapitan.

„Da, toda dolžnosti je treba izpolnjevati, in jaz jih ne morem brez njih.“

„Jako dobro — pomorski kadeti so jako koristni.“

„Toda žal mi je, ker moram reči, da niso. Tukaj je na primer Templemore; ničesar ne morem počenjati z njim — nič drugega ne dela kakor smeje se venomer.“

„Smeje se! Ali se smeje radi vas, mr. Markitall?“

„Ne popolnoma, toda smeje se zaradi vsake stvari. Ako ga pošljem vrh jadrenika, gre gor in se smeje; ako ga pokličem dol, pride dol in se smeje; ako grajam napako na njem, se prihodnjo minuto že zopet smeje: nič drugega ne dela kakor smeje se. Prav posebno želim, da bi vi izpregovorili z njim in bi videli, ako bi ga morebiti vi —“

„Pripravili do joka, kaj ne? Na tem svetu je bolje, da se smeje kakor da se joka. Ali se nikdar ne joče, mr. Markitall?“

„O da, ali zelo po nepotrebem. Zadnjič, ako se spominjate, ko ste kaznovali mornarja Wilsona, ki sem mu ga odločil za slugo, se je ves čas jokal; to je skoro nekaj kakor — najmanj neposreden upor, kakor se mora sklepati — —“

„Da je bilo fantu žal, ker je bil njegov sluga kaznovan; jaz nikdar ne dam rad pretepati kakega moža; toda žal mi je, mr. Markitall.“

„No, nečem govoriti o njegovem joku — to denimo na stran; toda njegovo smejanje; prositi vas moram, da se ozirate na to. Tukaj ravnokar prihaja. Mr. Templemore, kapitan želi govoriti z vami!“

No, kapitan ni hotel ravno govoriti z njim, toda ker ga je prvi poročnik nekako primoral do tega, ni mogel drugače. Templemore se je dotaknil svojega klobuka in stopil pred kapitana, in žal nam je, da moramo povedati, tako veselega, lokavega, zaupnega obraza, da sta bila obtožba in veliki prestopok naenkrat dokazana.

„Torej,“ je rekel kapitan Plumbton, se ustavil ter še bolj nategnil svoje rame, „vidim, da se smejete zaradi prvega poročnika.“

„Jaz?“ je odgovoril deček in široko raztegnil usta.

„Da, vi,“ je dejal sedaj prvi poročnik in se vzravnal v vsej svoji dolgosti, „o čemu se pa smejete sedaj?“

„Ne morem drugače — ni moja krivda, in dobro vem, tudi vaša ne“, je pristavil deček spoštljivo.

„Ali veste, Edvard — mr. Templemore — kako nepristojno je, ako se ne vedete spoštljivo proti svojemu višjemu?“

„Nikoli se še nisem smejal radi mr. Markitalla, razen enkrat, dobro se še spominjam, in to je bilo takrat, ko se je spotaknil in padel.“

„In zakaj ste se mu smejali takrat?“

„Vedno se smejem, kadar se kdo spotakne in pade,“ je odgovoril dečko „ne morem pomagati.“

„Tedaj mislim, bi se tudi smejali, ako bi videli mene na tleh?“ je vprašal kapitan.

„O!“ je dejal deček, ki se ni mogel več premagovati, „to je gotovo, od smeha bi počil — mislim si, da vas sedaj vidim v tem položaju.“

„Ali res? Jako me pa veseli, da to ni resnica; bojim se pa, mladi gospod, da ste sami sebi dokazali svoj prestop.“

„Da svoje smejanje, ako je smejanje prestop; toda v vojaških postavah ni nikjer zapisano kaj takega.“

„Ne, toda premajhno spoštovanje je. Smejete se, kadar greste na vrh jadrenika.“

„Toda izvršim povelje takoj — ali ne, mr. Markitall?“

„Da, izvršite povelje; toda vaše smejanje je priča, da se prav nič ne bojite kazni.“

„Prav nič več. Polovico svojega časa prebijem vrhu jadrenika in sedaj sem že vajen tega.“

„Vendar, mr. Templemore, ali ne čutite, da je kazen sramotna?“ je strogo vprašal kapitan.

„Da, ako bi čutil, da sem jo zaslužil, bi gotovo moral. Ne bi se smejal, ako bi me vi poslali vrh jadrenika“, je odgovoril deček resnega obraza.

„Ali vidite, mr. Markitall, da je Templemore lahko resen?“ je opomnil kapitan.

„Vse sem že poizkusil, da bi ga napravil resnega; vendar bi rad vprašal mr. Templemora, kaj misli reči

s tem, ko pravi, „ako jo zasluži“? Ali misli s tem reči, da sem ga kdaj kaznoval po krivem?“

„Da,“ je odgovoril deček drzno; „v petih primerih izmed šestih moram iti na jadenik za nič — in to je vzrok, da mi ni prav nič do tega.“

„Za nič? Ali ni smejanje nič?“

„Jaz izpolnujem svoje dolžnosti, kolikor le morem; vedno takoj slušam vaša povelja, vse poizkušam storiti, kar le morem, da bi vam ustregel — toda vedno me le kaznujete.“

„Da, zaradi smejanja in pa, kar je še hujše, ker ste vzrok, da se smejejo mornarji vse ladje.“

„Ti delajo in izvršujejo povelja prav tako kakor sicer po navadi, akoravno se smejejo — in mislim, da delajo še mnogo bolje, ko so veseli.“

„Prosim vas, kakšno pravico pa imate vi misliti?“ je odgovoril prvi poročnik v veliki jezi. „Kapitan Plumbton, ker ta mladi gospod misli, da ravna prav, ko se vtika, kadar vzdržujem red in disciplino, vas prosim, da bi se prepričali, kako bo vplivalc nanj, ako ga kaznujete vi.“

„Mr. Templemore,“ je dejal kapitan, „pred vsem ste nekoliko presvobodni v svojem govoru in drugič, prevelik prijatelj ste smehu. Mr. Templemore, vsaka stvar ob svojem času — bodite veseli ob svojem, bodite resni ob svojem. Tukaj na krovu pa ni prostor za šale.“

„In tudi pri ograji ne?“ je šaljivo opomnil deček.

„Ne, prav pravite, tudi tam ne, toda lahko se smejeje na zadnjem delu ladje in spodaj med tovariši.“

Ne, ne smemo se; mr. Markitall vedno pošilja k nam koga, ako nas sliši, da se smejeje.“

„Zaraditega, mr. Templemore, ker se vedno smejeje.“

„Mislim, da se; in ako je to napaka, mi je zelo žal, da vam ne ugajam, vendar vas s tem ne zaničujem. Smejem je v spanju — smejem se, kadar se zbudim — smejem se, ko sije solnce — vedno se čutim srečnega; dasi me pa za kazen vedno pošljete na vrh jadenika, mr. Markitall, se vendarle ne bom smejal, temveč bom žalosten, ako se vam pripeti nesreča.“

„Nadejam se, da bo tako, dečko — v resnici upam, mr. Markitall“, je rekel kapitan.

„Dobro,“ je odgovoril prvi poročnik, „ker mr. Templemore priznava svojo napako, kakor se vidi, odstopam od pritožbe — prosim ga samo, da se ne bo več smejal.“

„Sedaj ste čuli, kaj pravi prvi poročnik. Prav umestno je in želim, da ne čujem nobene pritožbe več. Mr. Markitall, izporočite mi, kadar bo popravljena vrv onega sprednjega jadra — rad bi ga dal še v tej noči razviti.“

Markitall je odšel, da pozve glede te stvari.

„In, Edvard,“ je dejal kapitan Plumbton, kakor hitro ju poročnik ni mogel več slišati, „v tej stvari bi ti rad povedal še marsikaj, toda sedaj ne utegnem. Pojdi torej in obeduj z menoj — toda vedi, pri moji mizi se je dovoljeno le zmerno smejati.“

Deček se je dotaknil svojega klobuka ter odšel srečnega in zadovoljnega obraza.

Ta mali prizor smo vpletli v povest, da morejo čitatelji spoznati, kakšnega značaja je bil Edvard Templemore. Bil je v resnici živa šala, veselje in prijaznost proti drugim; bil je prijazen celo proti prvemu poročniku, ki ga je zasledoval zaradi njegove naklonjenosti do smeha. S tem pa ni rečeno, da je storil dečko vedno prav, kadar se je smejal, ali da prvi poročnik ni ravnal prav, ko je poizkušal ustaviti njegovo smejanje. Kakor je rekel kapitan, vsako stvar ob svojem času; vendar

se Edvard ni vedno smejal o pravem času. To pa je izviralo iz njegove navade, in mogel ni drugače. Bil je, vesel in radosten kakor jutro v maju; in tako je živel dalje, smejoč se pri vsaki stvari — vesel proti vsakomur — priljubljen skoro vsakemu človeku — in njegov drzni, prosti in srečni značaj se ni uklonil pod nobeno težavo, pod nobenim naporom in pod nobeno izpremembo.

Svoj čas je odslužil — pri preizkušnji so ga skoraj zavrgli zaradi njegovega smejanja — in potem je šel zopet smehoma na morje. Poveljeval je nekoč čolnu, ko so namerjali zajeti francosko korveto, in ko je bil na njenem krovu, se je tako zelo zabaval in smejal malemu francoskemu kapitanu, ki je skakal okoli s svojim mečem v roki, za marsikoga usodnim, da je dobil naposled sam od kapitana znamenje, ki ga je podrlo na tla. Zaradi tega boja in z ozirom na njegovo rano so ga povišali za poročnika; bil je prideljen neki linijski vojni ladji v Zapadni Indiji. Tamkaj se je smejal spričo rumene mrzlice, postal poveljnik krasnega bojni ladji prideljenega skunerja ter bil poslan na križarjenje, da pridobi za admirala plena, zase pa povišanja, ako bi bil tako srečen, da bi vse to dosegel v srečnem boju.

Sedmo poglavje.

SLEEPER'S BAY.

Na zapadnem obrežju afriškem je majhen zaliv, ki je prejel več nego eno ime od mornarjev, slučajno tja prišedših. Prvo ime so mu vzdeli pogumni Portugalci, ki so se prvi upali na odprto vodovje južnega Atlantskega oceana; toda to ime je že pozabljeno, odkar so izgubili svojo moč na morju; ime, ki so mu ga naredi volnolasi domačini, se najbrž nikdar ni zvedelo po svetu; vendar pa je že na starih angleških zemljevidih zaznamenovan z imenom: Sleeper's Bay.

Ob obrežju tega zaliva je nekoliko pristanišč, ki so tudi zelo potrebna; celina pa, ki tvori ta mali zaliv, nudi človeškim očem kaj malo vabljiv in mikaven prizor. Na obrežju ni videti ničesar drugega kakor bel pesek in tuintam majhne griče, ob katere udarjajo valovi Atlantskega oceana. Vse je golo in nikjer ni najmanjšega sledu o rastlinstvu. Razgled v notranjo deželo zakriva gosto ozračje z zračnim odsevom, ki kaže ponekod debela bližnjih palm, toda tako zlomljena in pokvarjena od lomljenja žarkov, da si more človek v teh slikah predstavljati vse drugo kakor drevje in sence. Voda v zalivu je mirna in gladka kakor zrcalo. Ob tem obrežju vlada neprestan molk prirode. Niti majhne sapice ni nad stekleno vodno gladino, vso razgreto od navpično padajočih solnčnih žarkov, ki

razlivajo črez njo obilico svetlobe in toplote. Nikjer ni videti niti ene morske ptice, ki bi mahala s perutmi ali mirno plavala v zraku ali z bistrim očesom prodirala globino, vsak trenutek pripravljena planiti na svoj plen. Povsodi je tišina, samota, pustota. Edino znamenje življenja so hrbtnne plavute morskih somov, ki ali leno plavajo po vroči vodi ali pa mirno leže v poldanski vročini. Tako puste, mrtve, dolgočasne pokrajine si skoro ne moremo misliti, razen če poletimo v duhu v mrtve, ledene pokrajine na zemeljskih tečajih.

Ob vhodu v ta zaliv, v plitvi vodi, je ležala ladja, zasidrana, toda nepremična kakor smrt. Takoj bi bila obrnila nase pozornost vseh, tudi ako bi bila v največjem in najživahnejšem pristanu vsega sveta. Tako krasne so bile njene poteze, da bi si človek skoro mislil: To je prirodno čudo, namenjeno za poživljanje oceana in ustvarjeno od roke nebeškega Stvarnika, da pripomore do lepote in mnogovrstnosti njegovih del. Kje bi tudi bilo mogoče najti med vsemi živalmi, ki obiskujejo ocean na perotih ali plavutah, od velikanskega levijatana do najmanjše morske živali, od velikega albatrosa do najmanjšega oznanjevalca viharja, kje bi bilo najti živo bitje ali stvar, lepše in bolj enakomerno upodobljeno, kakor je bilo to delo človeške spretnosti, čigar krasna oblika in elegantno se zožujoče strani so bile sedaj edino, kar se je videlo med obzorjem in nebom.

Toda žal! Zgrajena je bila iz lakomnosti, da podpira krvoločnost in nepravičnost, opravljala pa je sedaj še bolj sramotno delo. Prej je bila ladja za sužnje — sedaj pa slovita in še bolj strašna razbojniška ladja „Avenger“.

Ni bilo vojne ladje kateregakoli naroda, da ne bi bila imela povelja preganjati to ladjo, ki je bila toliko

srečna in uspešna na svoji zločinski poti. Ni bilo trgovske ladje v nobenem delu neizmerne vodne ravnine vsega sveta, katere mornarji ne bi bili trepetali, kadar so začuli ime „Avenger“ in se spominjali vseh grozovitosti, ki jih je zvršilo moštvo te ladje. Že povsod je bila ta ladja — na vzhodu, zapadu, severu in jugu in povsod je pustila za seboj sledove plenitve in moritve. Tukaj je sedaj ležala v mirni lepoti. Spodaj je bila pobarvana črno, vmes pa se je vila ozka rdeča črta — visoki jadreniki in vse drugo pa je bilo pobarvano belo. Na sprednjem in zadnjem delu ladje je bilo razprostrto platno, da varuje moštvo vročih solčnih žarkov. Povsod je bilo videti jasna znamenja, da vodi ladjo izurjena in stroga roka. Skozi prozorno vodo je bilo videti bakrene okove, in kdor je pogledal s krova v temnomodro morje, je jasno videl spodaj peščeno dno in sidro. Ob zadnjem delu ladje je plaval majhen čoln, in teža vrvi, s katero je bil privezan k ladji, ga je skoro popolnoma pritezala k njej.

Pojdimo na krov te ladje. Prvo, kar bi nas presenetilo, bi bilo to, da smo se zmotili glede njene prave velikosti, ko smo jo opazovali od daleč. Nikar da bi našli ladjico kakih devetdeset ton, bi morali reči, da jih ima dvesto ter da je nenavadno široka. Krov je bil obit z ozkimi trdimi deskami, brez najmanjše izločine ali vglobine. Iz manilske konoplje narejene vrvi so bile lepo navite na bakrenih žrebljih in bela barva krova je bila v krasnem nasprotju z zeleno barvano ograjo. Kompasna hišica je bila vložena z umetno obdelanim mahagonjskim lesom in okrašena z medovino. Svetle muskete so bile lepo razpostavljene okoli velikega jadrenika, kavljji za privlačenje tujih ladij pa so bili razvrščeni okoli velikega drevesa.

Sredi ladje, med sprednjim in glavnim jadrenikom, je slonel dolg, meden, 32 funten top na lafeti, ki se je dala zavrteti okoli in okoli in ki je bila urejena tako, da so jo mogli spustiti dol v ladjo in zakriti. Na vsaki strani krova je stalo na lafetah po osem medenih, skrbno izdelanih topov manjšega kalibra. Sploh je pričala vsa ladja o spretnosti ladjedelčevi in njena oprava o njegovi rabsodnosti, ko ni bilo pogrešati ničesar potrebnega in je bilo vse urejeno jako okusno. Skrbnost, ki jo je bilo opaziti pri notranji uredbi, je pričala, da je voditelj te ladje vzdrževal železno redovitost in disciplino ter je bil na drugi strani dovršeno izurjen mornar. Kako bi tudi sicer mogla ladja toliko časa jadrati po svetu protizakonito in vendarle uspešno? Kako bi bilo vendar drugače mogoče vzdržavati red med tolpo lopovov, ki se niso bali niti Boga, niti ljudi, katerih večina je imela na vesti razne umore in še hujše grozovitosti? Vse to je bilo pač edino mogoče, ker je poveljnik daleč presežal vse tako, da ni mogel dobiti nobenega tekmeca. Presežal jih je z nadarjenostjo, izvedenostjo v svojem poklicu, v pogumu in skoro velikanski telesni moči — in na nesrečo, presežal jih je tudi z grozovitostjo in zaničevanjem vsakega božjega in človeškega zakona.

Kaj je bil ta človek v mlajših letih svojega življenja, se je vedelo le malo. Gotovo pa je bilo, da je bil izvrstno vzgojen, in govorilo se je celo, da je bil iz stare plemenite rodovine z bregov reke Tweed. Kako je postal morski razbojnik — zakaj je bil izobčen iz družbe, kako je postal izgnanec, se ni zvedelo nikdar. Le toliko se je znalo, da je nekaj let tržil s sužnji, preden je zajel sedanjo ladjo in nastopil svojo zločinsko pot. Med svojimi ljudmi je bil znan pod imenom Kajn, in dobro

si je izbral to ime, zakaj njegova roka je bila zadnja tri leta vzdignjena proti roki vsakega človeka in roka vsakega človeka proti njegovi. Kar se tiče njegove telesne postave, je bil nekako šest črevljev visok, in njegove široke prsi in rame so pričale o velikanski telesni moči, kakršno je imel morebiti malokdo. Njegov obraz bi se mogel imenovati lep, ako ga ne bi bile preveč kazile brazgotine, in dasi je čudno slišati, njegove oči so bile pri vsem tem mile, nežnomodre. Imel je lepa usta in zobe kakor bisere. Lasje so bili lepo kodrasti in brada, ki si jo je po običaju morskih razbojnikov dal rasti, je zakrivala dolnji del njegovega obraza. Njegova postava je bila popolna, zaradi svoje velikosti pa skoro strašna. Obleka mu je bila elegantna in se je lepo prilegala njegovi postavi; nosil je široke platnene hlače, rumene čevlje, kakršne izdelujejo na zapadnoindijskih otokih, volneno srajco, rdeč kašmirski šal, ki ga je ovijal kakor pas okoli telesa, zlato prevezen telovnik, črno žametasto suktnjo z zlatimi gumbi, ki mu je po načinu sredozemskih mornarjev visela čez levo ramo, in lep turban s finimi čipkami. Dvoje samokresov in dolg nož za pasom so izpopolnjevali njegovo opravo.

Moštvo je vsega skupaj štelo stoinpetinšestdeset glav, skoro vsake narodnosti. Vendar se je dalo opaziti, da so bili vsi višji ali Angleži ali iz drugih severnih dežel; ostali pa so bili večinoma Španci ali pa z otoka Malte. Bili so med njimi pa tudi Portugalci, Braziljanci, zamorci in drugi; ti so tvorili dopolnilno moštvo, ki je štelo v času, o katerem govorimo sedaj, petindvajset mož. Bili so takozvani Krumani, neko zamorsko pleme, dandanes dobro znano, ki prebiva ob obrežju okoli rta Palmas, in katere dostikrat najamejo na naših bojnih

ladjah, da se evropskim mornarjem olajšuje služba v nevajenem podnebjju. To so veliki, močni ljudje, dobri mornarji, vedno srečni in veseli in radi težko delajo, v čemer se razločujejo od ostalih Afrikancev. Vdani Angležem, govore njih jezik navadno toliko, da jih je mogoče razumeti, in so jako veseli, ako jih krstijo, kadar pridejo na krov. Prvo ime, ki ga dobe, obdrže navadno vse življenje, in tako je mogoče, da je moči najti na tamošnjem obrežju vse polno Blücherjev, Wellingtonov, Nelsonov itd., ki radi opravljajo katerokoli delo najnižje vrste, ne da bi čutili, kako malo se to delo zлага z njih mogočnimi imeni.

Ne smemo misliti, da so prišli ti ljudje prostovoljno na razbojniško ladjo. Bili so v službi na eni ali drugi angleški ladji, ki se bavijo z obrežno trgovino, in so bili ujeti, potem ko so bile njih ladje sežgane, evropski mornarji pa pomorjeni. Obljubilo se jim je plačilo, ako bodo delali na tej ladji; ker pa tega niso pričakovali, so čakali le prvega ugodnega trenutka, da pobegnejo.

Kapitan je stal z daljnogledom v roki na zadnjem delu ladje in časih ogledoval obzorje, češ, da zapazi kako ladjo. Častniki in mornarji so ležali na okoli ali pa malomarno hodili po krovu, sopihajoč od prevelike vročine in nestrpno pričakujoč morskega vetra, ki bi jim ohladil vroča čela. Z velikimi bradami, golimi prsmi, zagorelimi drznimi obrazi so tvorili skupino, ki je bila celo v miru videti strašna.

Sedaj moramo stopiti še dol v ladjino kabino. Oprava je bila preprosta; na vsaki strani je stala postelja. Ob steni v ozadju je bila velika omara, prvotno namenjena za steklo in porcelan, sedaj pa založena z raznimi srebrnimi in zlatimi posodami vsake vrste in oblike;

nabral si jih je bil morski razbojnik z raznih ladij, ki jih je oplenil. Tudi svetilniki so bili srebrni in prvotno gotovo namenjeni za nakit kake katoliške cerkve.

V tej kabini sta bili dve osebi, na kateri hočemo sedaj opozoriti svoje čitatelje. Ena izmed teh je bil neki Kruman prijetnega in veselega obraza, ki so ga bili krstili na ime Pompej Veliki; najbolj gotovo zaradi njegove velikanske postave. Na sebi je imel hlače iz jadvrovine, sicer pa je bilo telo golo, kažoče pod gladko svetlo kožo mišice, ki bi bile utegnile zbuditi občudovanje vsakega anatoma ali kiparja. Druga oseba v kabini je bil mladenič kakih osemnajstih let, inteligentnega, zalega obraza očitvidno evropske krvi. Vendar pa je bil njegov obraz videti otožen. Oblečen je bil precej tako, kakor smo malo prej opisali kapitana, samo da se je obleka še bolj prilegala njegovemu velikemu in lepo zraslemu telesu. Sedel je na divanu, pritrjenem v sprednjem delu kabine, s knjigo v roki, v katero je časih pogledal, in potem je zopet povzdignil oči, da opazuje okrete Krumana, ki je marljivo opravljal delo hišnikovo ter urejal in snažil dragocene stvari v omari.

„Masa Francisco, res lepa stvar to“, je dejal Pompej in mu kazal svetel vrč, ki ga je ravnokar snažil.

„Lepa,“ je odgovoril resno Francisco, „res, Pompej.“

„Kako je prišel Kajn do njega?“

Francisco je zmajal z glavo, Pompej, pa je položil prst na usta in pomenljivo pogledal Francisca.

V tem trenutku je bilo čuti kapitana, ko je stopal dol po stopnicah. Pompej je zopet začel snažiti srebro, Francisco pa je iznova pogledal v knjigo.

Kaj je vezalo kapitana in tega mladeniča, ni znano. Ker ga je pa mladenič vedno spremljal in živel z njim,

so splošno mislili, da je kapitanov sin, in mornarji so ga časih imenovali mladega Kajna, časih pa Francisca, po njegovem krstnem imenu. Zadnje čase so poleg vsega še opazili, da sta se večkrat prepirala in je kapitan zelo pazil na vse, kar je delal Francisco.

„Prosim, nečem vaju motiti v pogovoru,“ je rekel Kajn, ko je stopil v kabino; „pouk, ki ga moreš dobiti od kakega Krumana, je gotovo zelo imeniten.“

Francisco ni odgovoril ničesar in je bil očitno zatopljen v svojo knjigo. Kajn pa je pogledal zdaj enega, zdaj drugega, kakor bi hotel zvedeti njiju misli.

„Prosim, kaj si rekel, Pompej?“

„Jaz rekel, masa kapitan? Rekel samo mlademu masi, to jako lepa reč, vprašal, kje vi dobili — masa Francisco nič povedal.“

„In kaj to tebe skrbi, ti črni lopov!“ je zakričal kapitan, prijel za vrč in tako močno udaril Krumana po glavi, da se je upognil in da ga je vrgel na tla, najsi je bil tudi ta pravi velikan. Kri je tekla Krumanu, ko je počasi vstal, omočen in trepetajoč od močnega udarca. Ne da bi bil zinil besedico, je počasi odšel iz kabine, Kajn pa se je vrgel na eno izmed skrinj pred posteljo in rekel z bridkim nasmehom: „Toliko imaš za svoje prijatelje, Francisco!“

„Ne, temveč v dokaz okrutnosti in krivičnosti proti nedolžnemu možu“, je odgovoril Francisco in položil knjigo na mizo. „Njegovo vprašanje je bilo popolnoma nedolžno — zakaj vedel ni za bližnje okolščine, ki so v zvezi s prilastitvijo tega vrča.“

„Ti pa jih, kakor se vidi, še nisi pozabil? Dobro, naj bo, mladič. Toda svarim te še enkrat, kakor sem te svaril že dostikrat — nič drugega kakor edino

spomin na tvojo mater me je odvrnil že večkrat, da te nisem vrgel morskim somom.“

„Kako vpliva na vas spomin na mojo mater, ne vem; obžalujem samo, ker je bila tako nesrečna, da je bila kakorkoli v zvezi z vami.“

„Imela je oni vpliv,“ je odgovoril Kajn, „kakršnega mora imeti ženska na moža, ako sta dolga leta na isti ladji, in ta vpliv sedaj hitro gine. Govorim ti zaradi tega tako odkrito, ker ne pripuščam niti njenemu spominu, da bi me zavračal, ako se prepričam, da boš še dalje hodil po svojih potih. Vpričo vseh mornarjev si pokazal, da mi nisi naklonjen; ugovarjal si mojim poveljem — dovolj povoda imam misliti, da kuješ zaroto proti meni.“

„Ali morem storiti kaj drugega, kakor izkazovati vam svoje zaničevanje,“ je odgovoril Francisco, „ko moram biti priča takim krvavim, strašnim zločinom — hladnokrvne okrutnosti, kakor se je godilo zadnjikrat? Čemu ste me privedli semkaj? In čemu me sedaj zadržujete? Vse, kar zahtevam, je: Dovolite mi, da odidem s te ladje. Vi niste moj oče, sami ste mi povedali.“

„Ne, nisem tvoj oče — toda ti si sin svoje matere!“

„To vam ne daje nikake pravice, da imate oblast do mene, in tudi ako bi bili poročeni z mojo materjo, ki —“

„Nisem bil.“

„Hvala Bogu, zakaj zakon z vami bi bil zanjo le še večja sramota!“

„Kaj?“ je zavpil Kajn, vstal in prijel mladeniča za vrat ter ga dvignil kakor igračo, „toda ne — ne morem pozabiti tvoje matere.“ Kajn je izpustil Francisca in zopet sedel na skrinjo.

„Kakor vam drago,“ je dejal Francisco, ko se je zopet zavedel, „pač eno je, ako me zadavi vaša roka ali ako me vržejo z ladje morskim somom, saj bo samo en umor več!“

„Blazni glupec! Zakaj me izkušaš na ta način?“ je dejal Kajn, zopet vstal in hitro odšel iz kabine.

Prepir, ki smo ga popisali ravnokar, so slišali gori na krovu, ker so bila vrata in okno kabine odprta, da bi prihajal sveži zrak vanjo. Kajnov obraz je bil ves rdeč, ko je stopal navzgor. Zapazil je, da je stal prvi krmar blizu in da je mnogo mož, ki so dremaje ležali na zadnjem koncu ladje, uprlo glavo ob komolce, kakor bi bili hoteli poslušati pogovor spodaj.

„Tako ne pojde dalje“, je rekel krmar Hawkhurst in zmajal z glavo.

„Ne,“ je odgovoril kapitan, „in tudi ako bi bil moj sin. Toda kaj naj storim? — Ne boji se ničesar.“

Hawkhurst je pokazal proti vhodu v pristanišče.

„Kadar vas vprašam za svet, mi ga dajte“, je dejal kapitan in se žalosten obrnil.

V tem je hodil Francisco po kabini globoko zamišljen. Kakor tudi je bil mlad, smrti se ni bal, zakaj nič ga ni vezalo na življenje, da bi mu bilo drago. Spominjal se je svoje matere, toda ne njene smrti; to so mu prikri-vali. Od sedmega leta dalje se je vozil s Kajnom na suženjski ladji in od tedaj je živel skupaj z njim. Do zadnjega časa je mislil, da je kapitan njegov oče. Vsa leta, ko je Kajn tržil s sužnji, je posvetil mnogo časa njegovi vzgoji in tako se je zgodilo, da je bila edina knjiga, ki jo je bilo dobiti na ladji, ko ga je Kajn prvokrat začel učiti, Sveto pismo, ki je bilo last Franciscove matere. Po tej knjigi se je naučil čitanja, in ko je napredoval v vzgoji in učenju, so pridobili še drugih

knjig. In čudno se vidi, da trgovina, s katero se je pečal dozdevni oče, ni pokvarila dečka. Toda vaju temu izza mlada, je smatral zamorce za drugo vrsto bitij — mnenje, ki se je zdelo popolnoma upravičeno z ozirom na krutost Evropecev proti onim.

So ljudje, ki so že po naravi tako dobri in plemeniti, da jih noben slab zgled, nobena slaba družba ne more pokvariti; in take naravi je bil Francisco. Ko je pa postal starejši in razumnejši, je začel sam premišljati vse krutosti in grozovitosti, ki so jih trpeli zamorci, in jih je sovražil že takrat, ko se je Kajn polastil suženjske ladje ter jo izpremenil v razbojniško. V začetku niso izvrševali velikih zločinov, temveč le lovili in plenili ladje, ljudi pa puščali žive. Pot zločina pa drži hitro navzdol, in ker je bila po izpovedih ujetih in zopet izpuščenih ljudi razbojniška ladja več nego enkrat v nevarnosti, da jo ujamejo, niso več prizanašali človeškemu življenju, in le še prepogostoma so prihajali za umori še hujši zločini.

Francisco je bil priča raznim strašnim prizorom, da mu je kar kri zastajala v žilah. Dostikrat je poizkušal rešiti nesrečneže, toda zaman. Razvnet od grozot kapitanovih in njegovih mož, je pred kratkim brez strahu povedal svoje mnenje in se ustavljal kapitanu, zakaj v jezi je Kajn priznal, da Francisco ni njegov sin.

Ako bi bil kdo izmed častnikov ali mornarjev izrekel le eno samo besedico tega, kar je prišlo iz Franciscovih ust, bi bil že davno prejel plačilo za svojo drznost. V Kajnovih prsah pa je nekaj govorilo za Francisca, kar se ni dalo potlačiti — navada in njegova družba. Dečak je bil leta in leta njegov spremljevalec, kakor bi bil del njega samega. Nekaj je v naši naravi in tudi ako je še tako pokvarjena, kar nas nikdar neče zapustiti

— in to je, da iščemo nekaj, kar bi ljubili, kar bi čuvali in branili: to se lahko pojavlja proti psu ali katerikoli drugi živali, ako se ne more navajati na drugega človeka. Taka so bila čuvstva, ki so vlekla Kajna k Franciscu, in to so bila čuvstva, ki so mu do sedaj rešila življenje.

Potem, ko je hodil mladenič nekoliko časa gor in dol, je sedel na skrinjo, na kateri je bil prej sedel kapitan; in njegove oči so kmalu zagledale glavo Pompeja, ki je gledal v kajito in mu migal s prstom.

Francisco je vstal, vzel iz omare vrč s pijačo, šel proti vratam in ga brez vsake besedice izročil Krumanu.

„Masa Francisco,“ je dejal Pompej, „Pompej pravi — vsi Krumani pravijo, kadar pobegnejo, tudi z njimi. Pompej pravi — vsi Krumani pravijo — oni vas hočejo umoriti. Nikdar vas ne umore, dokler je samo še en Kruman živ.“

Zamorec je rahlo potisnil Francisca nazaj, kakor ne bi hotel slišati njegovega odgovora, in naglo odhitel proti zadnjemu delu ladje.

Osmo poglavje.

NAPAD.

V tem času se je pojavil veter in pihal črez morsko površino proti onemu kraju, kjer je bila ladja zasidrana. Kapitan je poslal mornarja na jadrenik, češ, naj se pazno ozira, sam pa je s prvim krmarjem korakal po krovu.

„Morebiti je odjadrala eden ali dva dni pozneje,“ je dejal kapitan, „pripravljen sem bil nato in zanesite se, naša bo, ako pojde po vzhodni črti. Ako je ne ugle damo drevi, ko se bo še videlo, odjadramo. Dobro poznam te Portugalce. Veter se je že uprl v našo ladjo, ljudje naj bodo torej pripravljeni.“

Bilo je že pozno popoldne in v kabino so prinesli večerjo. Kapitan je krenil dol in sedel k mizi poleg Francisca, ki je molče večerjal. Njegova jeza se je bila podela, naklonjenost do Francisca, ki je bila izginila le za nekoliko časa, se je povrnila z mnogo večjo močjo, in tako je enkrat ali dvakrat poizkusil, pa zaman, da bi ga pripravil do pogovora, kar se je začul z jadrenika klic: „Jadra, ho!“

„Za Boga, tukaj je!“ je vzkliknil kapitan in planil pokonci, nato pa takoj zopet sedel nazaj.

Francisco si je položil roko na čelo, zaprl oči in se s komolcem oprl ob mizo.

„Velika ladja, kapitan; drugo vrsto glavnih jader že lahko vidimo“, je zaklical Hawkhurst navzdol.

Kapitan je naglo izpil nekoliko vina, zaničljivo in jezno pogledal Francisca ter planil na krov.

„Sedaj pa na noge, fantje!“ je zaklical kapitan, potem ko je nekoliko časa z daljnogledom opazoval ladjo; „ona je; dol s to solnčno streho in dvignite sidro! Na tej ladji je več srebra, nego ga gre v vaše skrinje, in dobri svetniki v cerkvah v Goa bodo morali nekoliko dalje čakati na svoje zlate svetilnike.“

V trenutku se je začelo živahno življenje med moštvom. Odpravili so platneno streho, ki jih je varovala vročih solnčnih žarkov, in z združenimi močmi dvignili sidro. V dveh minutah se je „Avenger“ premikal in obrnil svoj tek tako, da je nesrečni ladji zaprl pot. Veter je potegnil nekoliko močnejše in razbojniška ladja je letela po gladki morski površini kakor delfin. Črez eno uro je bilo mogoče natanko videti vso ladjo — toda solnce se je že potapljalo v morje, in preden so dognali, kako močna je ladja, se je zmračilo. Ali so oni opazili razbojniško ladjo ali ne, se ne more reči. Vsekakor niso izpremenili teka svoje ladje in tudi, ako bi jo bili videli, se ne bi bili dosti brigali zanjo. Na „Avengerju“ niso počivali. Veliki top sredi ladje so oprostili vseh nepotrebnih zaprek in ovir, pripravili ostale topove za nabijanje, prinesli krogle in sploh vse pripravili za boj, prav kakor na bojni ladji. V tem pa niso izgubili izpred oči svojega plena. Kapitan je neprestano opazoval ladjo s ponočnim daljnogledom. Črez eno uro je bila razbojniška ladja le še eno miljo daleč od one druge in je sedaj izpremenila svojo mer, da se ji približa še bolj. Kajn je stal spredaj na krovu in nagovoril

ladjo z gov orilno cevjo. Odgovor se je glasil v portugalskem jeziku.

„Ustavite se, sicer vas potopim!“ je odgovoril Kajn v istem jeziku.

Grmenje topov in pokanje mušket je bil edini, pa odločni odgovor. Topovi pa so bili namernjeni previsoko, da bi bili zadeli nizko ogrodje razbojniške ladje; vendar pa niso streljali brez uspeha — mali jadrenik na sprednjem delu ladje je padel, drugi so bili poškodovani in velik del takelaže je padel na krov. Streli iz mušket so bili usodnejši; trinajst razbojnikov je bilo ranjenih, nekaj izmed njih precej težko.

„Dobro ste naredili, Portugalci!“ je zakričal Hawkhurst, „nikdar nisem pričakoval, da utegnete delati tak hrušč.“

„Drago bodo plačali“, je hladnokrvno odgovoril Kajn ter ostal še nadalje na svojem nevarnem mestu.

„Kri za kri, in tudi ako jo moram piti!“ je odgovoril drugi krmar, ko je videl teči kri iz rane na svoji roki; „zaveži mi robec okoli roke, Bill!“

V tem pa je ukazal Kajn naravnati svoje topove in jih izstreliti.

„To bo dovolj, fantje! Sedaj pa obrnite ladjo! Hawkhurst — ne smemo izgubiti še več ljudi.“

Razbojniška ladja se je obrnila in odjadrala.

Portugalci so mislili, da je dobila spričo nepričakovanega odpora dovolj med pleča in zbežala; zato so od veselja glasno kričali.

„Saj kričite poslednjikrat v življenju!“ je odvrnil zasmehljivo Kajn.

Čez nekoliko minut je bila razbojniška ladja zopet miljo daleč od druge.

„Sedaj, Hawkhurst, ustavi ladjo in obrni! Pripravi veliki top in glej, da zadene vsak strel! Ostali pa naj gredo, da postavijo nov mali sprednji jadrenik in uredi takelažo.“

Zopet so obrnili prednji del razbojniške ladje proti oni drugi, ki je bila daleč eno miljo ali nekoliko več. Veliki 32funtni top je sedaj enakomerno streljal in vsaka krogla je zadela. Zastonj je izpreminjala ladja svojo mer in se poizkušala obrniti proti razbojniški tako, da bi mogla streljati. Razbojniška ladja je začela pluti bolj počasi; ostati je hotela v toliki razdalji, da bi bili topovi portugalske ladje neškodljivi, streljanje iz dolgega topa pa tem uspešnejše. Ladja je bila sedaj popolnoma prepuščena razbojniku na milost in nemilost. Vendar milosti ni bilo, kakor si lahko mislimo. Dolge tri ure je trajalo streljanje, dokler ni bil veliki top tako razgret, da je razbojniški kapitan ukazal prenehati s streljanjem. Ali se je ladja podala ali ne, ni bilo mogoče reči, ker je bilo pretemno, da bi bili videli. Med streljanjem iz velikega topa so postavili drugi razbojniki nov mali sprednji jadrenik in popravili vso škodo, ki so jo bili naredili sovražni topovi. Razbojniška ladja je plavala za ono v primerni razdalji, dokler ni napočil dan.

Pojdimo sedaj na krov portugalske ladje. Plula je v Indijo in je bila ena izmed onih redkih, ki jih je pošiljala portugalska vlada v to deželo. Indija je bila nekdanj popolnoma v njeni oblasti, sedaj pa so imeli Portugalci samo še nekoliko kvadratnih milj ozemlja. Namenjena je bila ladja v mesto Goa ter je imela na krovu oddelek vojakov, novega guvernerja in njegova dva sina, nekega škofa z vnukinjo in s služabniki. Malokdaj se je prigodilo, da je odplula tako zelo obložena

ladja, in zaraditega je umevno, da se je že dolgo pred njenim odhodom povsod govorilo o njej. Kajn je že pred nekaj meseci dobil vsa potrebna poročila o njenih tovorih in njenem cilju. Toda kakor delajo Portugalci navadno še dandanes, so odlašali dan za dnevom in tako je odplula ladja cele tri tedne pozneje, kakor je bilo določeno izpočetka. Kajn je zaraditega odplul proti že omenjenemu zalivu in pri tem pokazal, kako izvrstno je bil vse preračunal. Streljanje razbojniške ladje je povzročilo veliko škodo. Mnogo mornarjev kakor tudi vojakov je bilo ubitih in ranjenih, in naposled so razvideli, da je vsaka branitev zastonj. Kolikor jih je bilo še neranjenih, so vsi hiteli v spodnje prostore, da utečejo smrtonosnim strelom. V onem času, ko je razbojniška ladja prenehala streljati z velikim topom ker je bil že preveč razgret, sta bila na krovu portugalske ladje samo kapitan in star utrjen mornar, ki je stal pri krmilu. V spodnjem krovu pa so se gnetli ostali mornarji in potniki na ozkem prostoru. Nekateri so oskrbovali veliko število ranjencev, drugi pa so klicali svetnike na pomoč. Sredi vseh je stal škof, mož visoke, častitljive postave in kakih šestdeset let star, pošiljal goreče prošnje v nebo in pripravljaj na smrt ranjence, ki so jih tovariši prinesli dol in položili predenj na tla. Poleg njega je klečala njegova vnukinja, osirotelo, kakih sedemnajst let staro dekle, ki ni odmeknilo očesa od njega, dokler je molil, potem pa se ozrla polna usmilenja in solznih oči po umirajočih rojaki, katerih zadnji trenutki so bili po svetih škofovih opravilih in molitvah nekoliko veselejši. Na drugi strani škofa je stal guverner don Filip de Ribiera s svojima sinovoma, ki sta bila v prvih mladostnih letih, a kljub temu že v kraljevi službi. Žalost je bilo videti na obrazu

don Filipa de Ribiera; pričakoval je najhujše zlo. Njegov starejši sin pa je imel svoje oči uprte na ljubki obraz Tereze de Silva — šele tega večera sta si bila ob izprehajanju na krovu prisegla večno zvestobo — še tega večera sta plavala v sreči sedanjosti in sanjala o sreči v bodočnosti. Toda zapustiti jih moramo in se vrniti na krov.

Kapitan je bil krenil proti zadnjemu delu ladje in stopil k staremu mornarju Antoniju, ki je stal pri krmilu.

„Še vedno vidim sovražno ladjo, Antonio, in vendar sedaj skoro dve uri že ni streljala; ali misliš, da se je kaj pripetilo njenemu velikemu topu? V tem primeru bi imeli nekoliko upanja na rešitev.“

Antonio je zmajal z glavo: „Bojim se, da imamo le malo upanja, kapitan; takoj po prvem strelu iz tega topa sem spoznal, da je iz medi; nobena ladja nima železnih dolgih topov takega kalibra. Verujte mi, oni le čakajo, da se top ohladi in da napoči dan; sedaj, ko je ona ladja na boljšem, smo izgubljeni.“

„Kakšna ladja more biti to — francoski kaper?“

„Rad bi, da bi bilo tako, in obljubil sem srebrn svečnik sv. Antonu, ako ne bo kaj hujšega; zakaj potem moremo vsaj upati, da zopet vidimo svojo domovino; bojim se pa, da je ne bomo.“

„Kakšna ladja pa misliš, da je, Antonio?“

„Ona razbojniška ladja, o kateri smo slišali že toliko.“

„Jezus, pomagaj nam! Tedaj moramo prodati življenje kolikor mogoče drago.“

„Tudi jaz mislim tako, kapitan“, je odgovoril Antonio in obrnil kolo pri krmilu.

Napočil je dan in pokazal razbojniško ladjo, ki jih je še vedno zasedovala v isti razdalji, ne da bi se videlo

najmanjše življenje na njenemu krovu. Šele ko je stalo solnce že nekoliko više nad obzorjem, je bilo zopet videti oblačke dima, ki so se začeli vzdigovati iznad nje, in zopet so padale krogle na portugalsko ladjo. Vzrok temu je bil, ker je hotel morski razbojnik počakati, da se vzdigne solnce nekoliko više, da bi laže videl, ali niso morebiti kake druge ladje blizu, preden ugrabi svojo žrtev. Portugalski kapitan je bil odšel na zadnji del ladje in razvil svojo zastavo; razbojniška ladja pa ni pokazala ničesar. In zopet je prižvižgala krogla po zraku in padla na krov nesrečne ladje. Mnogo onih, ki so bili prišli na krov, da vidijo, kaj se godi je zopet naglo zbežalo v prejšnje bivališče.

„Pazi na krmilo, Antonio,“ je dejal kapitan, „jaz moram dol, da se posvetujem z guvernerjem.“

„Nič se ne bojte, kapitan, dokler se bodo držali tile moji udje, bom izvrševal svojo dolžnost“, je dejal stari mož, dasi je bil že močno utrujen od dolgega čuvanja in napora.

Kapitan je odšel v spodnji krov, kjer je našel zbrane skoro vse mornarje in potnike.

„Gospoda,“ je dejal, ko je bil nagovoril guvernerja in škofa, „ona ladja ni razvila in ni pokazala nobene zastave, dasi smo mi storili tako. Prišel sem, da zvem, kaj mislite. Braniti se ne moremo več in bojim se, da smo popolnoma v oblasti morskega razbojnika.“

„Morskega razbojnika?“ so vzkliknili nekateri, se trkali na prsi in klicali svetnike na pomoč.

„Mir, dragi moji, bodite mirni!“ je pokojno opomnil škof. „Kaj bi bilo najbolje storiti,“ je nadaljeval ter se obrnil h kapitanu, „ne morem svetovati niti najmanj. Jaz sem mož miru in zame torej ni prostora pri vojnem posvetovanju, don Ribiera, to moram prepustiti vam

in vašima sinovoma. Nikar se ne boj, draga Tereza, ali nismo vsi pod varstvom vsegamogočnega Boga?"

„Sveta devica, usmili se nas!“ je vzkliknila Tereza.

„Pojdita, sinova,“ je rekel don Ribiera, „na krov, da se posvetujemo; nihče drug naj ne hodi za nami. Nepotrebno bi bilo, še druga življenja spravljati v nevarnost, ki utegnejo biti še precejšnje vrednosti.“

Don Ribiera in njegova sinova so šli s kapitanom na krov in se skupno z Antonijem posvetovali, kaj storiti.

„Samo eno nam preostaja,“ je dejal starec čez nekoliko časa, „zavijmo zastavo, kakor bi se hoteli vdati. Potem pride ladja bliže in razbojniki bodo hoteli priti na našo ladjo ali s pomočjo čolnov ali pa takoj z ladje. Vsekakor bomo takoj spoznali, kakšna ladja je, in ako je razbojniška, moramo prodati življenje, kolikor moremo drago. Ako snamemo zastavo in pride ladja bliže, kakor mislim, da bo, naj bo vsakdo izmed nas pripravljen na obupen boj.“

„Prav pravite, Antonio,“ je odgovoril guverner, „pojdite, kapitan, in snemite zastavo — da vidimo, kaj stori razbojna. Pojdita dol, fanta, in pripravita mornarje in vojake na boj, da store svojo dolžnost.“

Zgodilo se je, kakor je povedal Antonio. Kakor hitro so zavili zastavo, je razbojniška ladja prenehala streljati in zavila jadra, na glavnem jadreniku pa se je prikazala strašna črna zastava. Še enkrat se je usula toča topovih krogel na portugalsko ladjo in preden se je razkadil dim, sta že obe ladji trčili druga ob drugo.

Mornarji portugalske ladje so skupaj z vojaki tvorili precej močno četo. Ko so ugledali črno zastavo, je sicer vsakomur zastalo srce, vendar je pa kmalu vse navdal obupen pogum.

„Nože, fantje, nože!“ je vpil Antonio ter planil k napadu, za njim pa najhrabrejši.

„Kri za kri!“ je zavpil drugi krmar razbojniške ladje in udaril proti staremu možu.

„Tu jo imaš“, je odgovoril Antonio, ko je s svojim nožem predril razbojniku srce, sam pa se je v istem trenutku zgrudil mrtev na tla.

Bil je boj na življenje in smrt, toda število in divjost razbojnikov sta naposled zmagali. Kajn in Hawkhurst sta prodirala naprej in Kajn je podrl vse, kar mu je prišlo na pot. En sam udarec razbojniškega kapitana je presekal glavo don de Ribieri do rame, drugi je usmrtil njegovega starejšega sina, Hawkhurst pa je prebodel mlajšega. Portugalsi kapitan je tudi že padel in mornarji se niso mogli več ustavljati. Bilo je splošno klanje. Trupla so pometali v morje, kakor hitro so jih pobili. Ni trajalo pet minut, in niti enega živega Portugalca ni bilo več na krvavem krovu nesrečne ladje.

Deveto poglavje.

ZAJETJE.

„Ukaži, da nihče ne sme iti v spodnje prostore ladje. Hawkhurst!“ je dejal kapitan morskih razbojnikov,

„Sem že in razpostavil sem straže pri vhodih. Ali naj pripravimo našo ladjo na odhod?“

„Ne, ni treba. Veter že ponehava in v pol ure popolnoma preneha. Ali smo izgubili mnogo mož?“

„Samo sedem, kolikor morem dognati, toda med njimi je Wallace, drugi krmar.“

„Nekoliko odlikovanj in povišanj ne bo škodilo,“ je odgovoril Kajn; „vzemi nekoliko najboljših mož ter preišči z njimi ladjo; nekoliko ljudi je gotovo še ostalo živih. Vrhutega odpošlji stražo na našo ladjo, samo Krumani so na njej in“

„Eden, ki bi ga bilo bolje odpraviti z nje“, je odgovoril Hawkhurst.

„Kaj pa naj storimo z onimi, ki jih najdemo spodaj v ladji?“ je nadaljeval.

„Naj ostanejo živi.“

„Prav pravite; sicer bi morali dolgo iskati oni del ladjinih tovorov, ki je ravno za nas“, je dejal Hawkhurst ter odšel, da zbere ljudi, ki so še plenili na glavnem delu krova in v kapitanovi kabini.

„Sem, vi z Malte, tja gor in dobro pazite in glejte, ali ni videti nobene ladje!“ je dejal kapitan in odšel proti zadnjemu delu ladje.

Preden je zbral Hawkhurst svoje ljudi in jih odposlal nazaj na ladjo, je veter popolnoma prenehal, kakor je običajno le v teh krajih.

Kje pa je bil Francisco med tem krvavim prizorom? Ostal je v kabini razbojniške ladje. Več nego enkrat je prišel Kajn k njemu, da ga pregovori, naj pride na krov in pomaga zajeti portugalsko ladjo, toda zaman — njegov edini odgovor na vse grožnje in prošnje morskega razbojnika je bil: „Storite z menoj, kar vam je drago — pripravljen sem na vse —, dobro veste, da se ne bojim smrti — toliko časa, dokler ostanem na tej ladji, se nikdar ne udeležim vaših krvavih činov. Ako res spoštujete spomin na mojo mater, dovolite njenemu sinu, da si poišče poštenega in častnega dela.“

Franciscove besede so zvenele Kajnu po ušesih, ko je hodil gor in dol po portugalski ladji, in kakor tudi ga je osramotil mladenič, vendarle je priznal, da mu je bil fant sicer enak v telesnem pogumu, toda da ga je presezal v duševnem. Premišljal je, kako naj nastopa proti Franciscu, ko je prišel na krov Hawkhurst. Spremljali so ga njegovi ljude in tirali s seboj šest oseb, ki so bile utekle splošni moritvi. Bili so to škof, njegova vnukinja, njena služabnica, neko portugalsko dekle nadzornik ladjinih tovorov, cerkvenik in duhovnikov služabnik. Prignali so jih na krov in jih v vrsti postavili pred kapitana, ki jih je strogo ogledoval. Škof in njegova vnukinja sta zrla na okrog. Škof je ponosno in pogumno pogledal Kajnu v oko, dasi je vedel, da so njegove ure štete, dekle je pa boječe gledalo okoli sebe, da vidi, ali je še kaj vjetnikov in ali je med njimi njen zaročenec. Toda njene oči niso našle njega, ki so ga iskale — videla je samo bradate obraze morskih razbojnikov in s krvjo oškropljeni krov.

Zakrila si je obraz z rokami.

„Priženite k meni onega moža,“ je dejal Kajn ter pokazal na služabnika. „Kdo si ti?“

„Služabnik milostivega škofa.“

„In ti?“

„Ubog cerkvenik v službi milostivega škofa.“

„In ti?“ je zaklical tretjemu.

„Nadzornik ladjinih tovorov.“

„Na stran z njimi, Hawkhurst!“

„Ali potrebujete še ostale?“ je vprašal pomenljivo Hawkhurst.

„Ne.“

Hawkhurst je dal znamenje nekaterim razbojnikom, ki so nato odgnali cerkvenika in služabnika. Nekoliko sekund pozneje je bilo čuti zadušen krik in težak udarec v vodo. V tem času je razbojniški kapitan izpraševal nadzornika glede ladjinih tovorov, ko mu je nenadoma segel v besedo eden izmed razbojnikov ter mu izporočil v naglici, da je bila ladja zadeta pod vodno črto in da se hitro potaplja in pogreza v vodo. Kajn, ki je stal pri nekem topu z mečem v roki, je vzdignil roko in udaril, hote ali nehote razbojnika z ročajem tako močno po glavi, da mu je razbil črepinjo in je mož padel mrtev na krov.

„Tu imaš, jezičnež, za svoje poročilo; ako ostanejo ti ljudje trdovratni, smo delali zastonj.“

Drugi razbojniki so razvideli resnico kapitanovih besedi in niso prav nič nasprotovali tej kazni ter so odpravili truplo svojega tovariša.

„Kakšno usmiljenje naj pričakujemo od ljudi, ki so tako brezsrčni celo med seboj?“ je izpregovoril škof in povzdignil oči k nebu.

„Molčite!“ je zakričal kapitan, ki je izpraševal sedaj nadzornika o tovorih v spodnjem delu ladje; ubogi mož je odgovarjal, kolikor je znal in vedel. „Srebrnina — denar za vojake — kje je?“

„Denar za vojake je v prostorih za pijačo, toda o srebrnini ne vem ničesar. Morebiti je kje v zabojih, ki so škofova lastnina.“

„Hawkhurst! Pojdi takoj v prostore za pijačo in poišči denar, v tem pa bom nekoliko izpraševal tega častitljivega očeta.“

„In nadzornik — ali ga še potrebujete?“

„Ne, lahko gre.“

Ubogi človek se je zgrudil na kolena od hvaležnosti, češ, da je rešen; toda nepotrebno je skoro praviti, da so ga v eni minuti raztrgali na kosce morski somi, ki so bili zavohali svoj plen in se sedaj igrali okoli ladje.

Kapitan ni opazil, da se je sedaj družba pomnožila in da je prišel na ladjo Francisco, ki je zvedel od Krumana Pompeja, da so na zajeti ladji jetniki in med njimi dve ženski, ter je prišel, da prosi milosti zanje.

„Visokočastiti oče,“ je dejal Kajn po kratkem molku, „ali imate mnogo dragocenih stvari na tej ladji?“

„Prav nič,“ je odgovoril škof, „razen tega ubogega dekleta. Ta je res neprecenljive vrednosti in bo, kakor upam, kmalu med angeli v nebesih.“

„No, ako je res, kar pripovedujete, so na tem svetu vice, v katere je treba iti, preden pride človek v nebesa; zaraditega naj ima to dekle smrt za blagoslov proti temu, kar čaka vas, ako ne odgovorite na moja vprašanja. Imate precej zlatih in srebrnih stvari za cerkve — kje je vse to?“

„Med zaboji, ki so izročeni meni v varstvo.“

„Koliko je vseh skupaj?“

„Sto, ako ne več.“

„Ali ste tako prijazni ter mi poveste, da morem najti, kar iščem?“

„Zlato in srebro ni moje, temveč je last Boga, ki mu je posvečeno“, je odgovoril škof.

„Odgovori hitro; nobenih izgovorov več, dobri gospod. Kje se dobi vse ono?“

„Ne bom ti pravil, krvoločnež; vsaj v tem oziru se varaš in morje naj pogoltne te zemeljske zaklade, radi katerih si pretil toliko krvi. Razbojnik, še enkrat ti pravim, nič ti ne povem.“

„Vzemite to deklico, fantje!“ je zavpil Kajn, „vaša je, storite z njo, kar vam je drago.“

„Rešite me! Rešite me!“ je prestrašeno kričala Tereza ter se oprijemala škofovega oblačila.

Razbojniki so pristopili in prijeli Terezo. V tem trenutku je planil Francisco izza kapitana in sunil prvega razbojnika v stran.

„Ali ste možje?“ je zavpil, ko so se razbojniki umeknili. „Sveti mož, spoštujem vas in častim. Toda, žal rešiti vas ne morem“, je nadaljeval žalostno. „Ali poizkusiti hočemo vendarle. Na kolenih — na tvojo ljubezen do moje matere — na naklonjenost, ki si mi jo izkazoval vedno — te prosim, ne stori tega strašnega dejanja. Fantje!“ je nadaljeval Francisco, „pridružite se mi ter prosite kapitana; prehrabri ste, premoški, da bi storili kaj slabega slabim in nedolžnim ljudem, ali celo prelili kri tega svetega moža in te uboge trepetajoče deklice!“

Nastal je molk — videti je bilo, kakor da razbojniki pritrjujejo Franciscu, dasi si nobeden izmed njih ni upal govoriti. Mišice v kapitanovem obrazu so se tresle od razburjenosti toda iz katerega vzroka, se ni moglo dognati.

V tem trenutku je postal ves prizor še bolj zanimiv. Terezina služabnica, ki se je bila od strahu zgrudila na kolena, je boječe gledala po morskih razbojnikih; naenkrat je vzkliknila od veselja, ko je bila nenadoma zagledala med njimi enega, ki ga je dobro poznala. Bil je to mlad mož, kakih petindvajset let star ter je imel le malo brade. V nedolžnejših letih je bil njen ljubimec, in ona je že več nego leto dni žalovala za njim, ker je mislila, da je že mrtev, zakaj o ladji, s katero je bil odšel, ni bilo čuti nikdar več. Zajel jo je morski razbojnik in šel je med nje, da je rešil življenje.

„Filipo! Filipo!“ je zaklicalo dekcle ter mu planilo v naročje. „Filipo je tukaj, rešeni smo!“

Filipo jo je takoj spoznal. Njen pogled ga je takoj zopet spomnil minulih dni njegove sreče in nedolžnosti, in ljubimca sta se objela vsa srečna.

„Reši jih, prizanesi jim! Na spomin moje materel! To zahtevam od vas!“ je zopet vzkliknil Francisco ter se obrnil h kapitanu.

„Bog te blagoslovi, mladi mož!“ je rekel škof, stopil k njemu in položil roko na Franciscovo glavo.

Kajn ni odgovoril ničesar, a njegove široke prsi so plale od razburjenosti — ko je nenadoma planil Hawk-hurst mednje.

„Prepozno smo prišli za denar, kapitan; voda že stoji šest črevljev nad njim. Preostanejo nam le še zakladi.“

Videti je bilo, da so te besede kapitanu vrnile zavest.

„Sedaj pa izkratka,“ je dejal škofu, kje je zaklad? Ne šalite se, sicer za Boga —“

„Ne izgovarjaj božjega imena,“ je odgovoril škof, „povedal sem ti že.“

Kapitan se je obrnil in dal nekoliko navodil Hawk-hurstu, ki je nato zopet krenil v spodnje prostore zajete ladje.

„Odpravite tega dečka,“ je dejal Kajn razbojnikom ter pokazal na Francisca. „ločite ta dva norca“, je nadaljeval ter pogledal Filipa in deklico, ki sta ihtela v objemu.

„Nikdar!“ je zakričal Filipino.

„Vrzite deklico morskim somom! Ali slišite? Ali me ne boste slušali?“ je zakričal Kajn ter vzdignil meč.

Filipo se je oprostil dekleta, potegnili nož ter planil proti kapitanu, da mu ga zasadi v prsi.

Kakor blisk pa je kapitan zagrabil vzdignjeno roko, mu zlomil členke ter ga vrgel na tla.

„Še tega je treba!“ je vzkliknil posmehljivo.

„Ne boš naju ločil“, je dejal Filipino in poizkušal vstati.

„Tega niti ne mislim, fante!“ je odgovoril Kajn, „zvežite ju skupaj in ju vrzite s krova!“

Izvršili so to povelje, zakaj razbojniki se niso samo zbali kapitanove hladnokrvnosti, temveč so bili tudi razljučeni radi napada na njegovo življenje. Ni bilo treba zvezati skupaj nesrečne dvojice. Tako močno sta se držala objeta, da bi ju bilo celo težko ločiti. Tako so ju vlekli proti zadnjemu delu ladje in vrgli v morje.

„Zverina!“ je vzkliknil škof, ko je začul pljuskanje vode, „velik odgovor boš dajal zato.“

„Sedaj mi priženite sem onadva!“ je rekel Kajn z divjim glasom.

Prignali so škofa in njegovo vnukinjo.

„Kaj vidite tam doli, dobri škof?“ je rekel Kajn in pokazal na krvavo vodovje, kjer je bilo videti hrbtne

plavute morskih somov, ki so hitro plavali semintja, pričakujoč novega plena.

„Vidim krvoločne živali“, je odgovoril škof, „ki najbrže kmalu raztrgajo tele uboge ude, toda nobene zveri ne vidim, ki bi bila podobna tebi. Tereza draga, ne boj se; tam gori je Bog, Bog, ki plačuje dobro in kaznuje hudo.“

Toda Terezine oči so bile zaprte — ni mogla gledati strašnega prizora.

„Dano vam je na izbiro; povejte vse, ali pa vas bomo mučili in potem vaše telo vrgli morskim somom. To čaka vas. Kar se pa tiče deklice, v tem trenutku jo izročim svojim ljudem.“

„Nikdar!“ je vzkliknila Tereza in skočila s krova v valovje.

Voda je pljusknila, repi somov so udarjali semintja, da se je vse penilo; kmalu pa je zopet izginila črna barva in ni bilo videti nič drugega kakor čisto modro valovje in nenasitljive pošasti globin.

„Vijake! Vijake! Urno! Moramo zvedeti njegove skrivnosti!“ je zakričal kapitan ter se obrnil k razbojnikom, ki so se zgražali ob tej zadnji grozovitosti, dasi so bili sami brezsrčneži. „Primate ga!“

„Ne dotikajte se ga!“ je zaklical Francisco, „ne dotikajte se ga, če ste možje!“

V veliki jezi je Kajn izpustil škofovo roko, potegnil samokres in ga nameril na Francisca. Ko je pa sprožil, je sunil škof Kajnovo roko navzgor.

In kakor hitro je videl, da je oni zgrešil svoj cilj, je sklenil roke, povzdignil oči k nebu, da se zahvali za Franciscovo rešitev. V tem položaju ga je zagrabil Hawkhurst, ki se od jeze ni mogel več premagovati, ter ga vrgel v morje.

„Prenagli noree!“ je zagodrnjal Kajn, ko je opazil, kaj je storil prvi krmar. Nato se je zopet zavedel in zavpil: „Primate tega dečaka in ga priženite sem!“

Nekoliko mornarjev se je približalo, da izvrše Kajnovo povelje, toda Pompej in ostali Krumani, ki so pozorno pazili na vse, kar se je godilo, so se zbrali okoli Francisca in skoro bi bil nastal boj. Razbojniki pa niso bili nič kaj posebno vneti in odločni, da bi bili prijeli Francisca, zato so pustili, da so ga Krumani v svoji sredi hitro spravili na razbojniško ladjo v varnost.

V tem času pa so Hawkhurst in ostali razbojniki preiskali vso ladjo, da bi našli dragocenosti, toda brez uspeha. Voda v ladji je naraščala vedno bolj in vsi naperi so bili zaman. Ladja se je hitro pogrezala. Bilo jo je že treba zapustiti in odpeljati svojo, razbojniško ladjo, da ne bi prišla v nevarnost v vrtincu ladje, ki se je potapljala. Kajn in Hawkhurst sta se s svojimi ljudmi vrnila na svojo ladjo, in preden sta bili ladji za kabelj vsaksebi, se je že ladja potopila z vsemi zakladi, po katerih so tako hrepeneli. Velika jeza je bila videti na Kajnovem obrazu, ko je v spremstvu prvega krmarja naglo stopal po krovu semintja. Vse je kazalo, da mu hudobne misli rojijo po glavi. Francisco se ni vrnil v svojo kabino. Ostal je spredaj pri Krumanih, ki so bili sicer v manjšem številu, pa vendar znani kot odločni ljudje, katerih ni zaničevati. Opazilo se je tudi, da so se bili oborožili in se zbrali na sprednjem delu ladje, odkoder so pazili na vsako gibanje in se pogovarjali v svojem jeziku. Razbojniška ladja je razvila vsa jadra in plala proti severozapadu. Solnce je zopet zašlo, toda Francisco se ni vrnil v svojo kabino — šel je v spodnje prostore sredi Krumanov, ki so ga vzeli v varstvo. Penoči jih je enkrat poklical Hawkhurst na krov, toda

niso ga slušali. Tudi niso poslušali očitanga drugega krmarja, ki je prišel k njim. Med razbojniki jih je bilo dosti, ki jim je bilo videti, da se strinjajo s Krumani v njih vedenju glede Francisca. Tudi med zavrženci se dobivajo razne vrste in razni značaji in med temi razbojniki jih je bilo nekaj, ki še niso bili popolnoma izprijeni. Strašni umor škofov — grozna usoda Terezina in sirovo barbarsko ravnanje kapitanovo s Filipom in njegovo ljubico, vse to so bile grozovitosti, kakršnih tudi najbolj zlobni niso bili vajeni. Franciscove prošnje za milost niso bile nikak zločin, a vendarle so mislili, da je njegova usoda odločena. Bil je splošno priljubljen in ako ga najzlobnejši izmed razbojnikov razen Hawk-hursta niso ljubili, mu vendar niso odrekli spoštovanja, dasi so čutili, da bo Kajnova oblast kmalu uničena, če ostane Francisco še dalje na ladji. Že več mesecev je Hawkhurst, ki je sovrazil mladeniča, delal na to, da ga odpravijo z ladje. In sedaj je zopet silil kapitana, naj se ga iznebi na vsak način, češ, da je to potreba zaradi njih lastne varnosti, ter opozarjal na vedenje Krumanov in izražal bojazen, da je velik del razbojnikov že tudi nezadovoljen. Kajn je čutil resnico Hawk-hurstovih besedi in je odšel v svojo kabino, da premisli, kaj mu je storiti.

Polnoč je že minila, ko je Kajn nemirno zaspal, utrujen od raznih duševnih bojov minulega dne. Sanjal je o Franciscovi materi — prikazala se mu je, da prosi milosti za sina in Kajn je govoril v spanju. V istem času sta se Francisco in Pompej tiho priplazila h kajiti, da bi dobila Franciscove samokrese s strelivom, ako bi kapitan spal.

Pompej se je splazil h kajiti, se ustrašil in stopil nazaj, ko je zaslišal kapitana govorečega. Oba sta

obstala pri vratih in poslušala. „Ne — ne“, je mrmral Kajn, „umreti mora — sicer — ne prosi, ženska! — Vem, da sem umoril tebe — ne prosi, mora umreti!“ V srebrnem svetilniku je še gorela luč, katere svetloba je zadostovala, da je razsvetljevala kabino. Francisco je slučajno zaslišal Kajnove besede, je vstopil in prišel do postelje. „Deček! Ne prosi,“ je nadaljeval Kajn, ki je ležal vznak in težko sopesl — „ne prosi — ženska! Jutri bo umrl.“ Nastal je premor, kakor bi speči čakal odgovora. „Da, kakor sem umoril tebe, umorim tudi njega!“

„Lopov!“ je rekel Francisco z zamolklim svečanim glasom. „Torej ti si umoril mojo mater?“

„Sem — sem!“ je odgovoril Kajn še vedno v spanju.

„In zakaj?“ je nadaljeval Francisco, ko se po teh besedah spečega kapitana ni več bal, ako bi se oni prebudil.

„V jezi me je mučila“, je odgovoril Kajn.

„Zlodej! Torej si vendar priznal!“ je zakričal Francisco tako glasno, da se je kapitan prebudil in vstal. Preden pa se je popolnoma zdrnil in odprl oči toliko, da je razločeval razne predmete, je Pompej upihnil luč in nastala je popolna tema. Nato pa je položil svojo roko na Franciscova usta in ga odvedel iz kabine.

„Kdo je tu? Kdo je tu?“ je kričal Kajn.

Častnik, ki je imel stražo na krovu, je prihitel dol. „Ali ste me klicali?“

„Klicali?“ je dejal kapitan. „Mislil sem, da je nekdo v kabini. Luč hočem imeti, to je vse,“ je nadaljeval mirneje, potem ko si je obrisal s čela mrzel pot.

V tem sta dospela Francisco in Pompej zopet v zavetje h Krumanom. Čuvstva mladega moža pa so se iz strahu pred smrtjo mogočno izpremenila v željo po maščevanju.

Namena, da bi bil v kabini prišel do orožja, sicer ni dosegel, toda bil je sedaj trdno odločen, da vzame kapitanu življenje, kakor hitro le utegne. Naslednjega jutra Krumani zopet niso hoteli iti na delo ali priti na krov, in o vsem položaju je Hawkhurst poročal svojemu predstojniku. Krmar je sedaj govoril popolnoma drugače. Prepričal se je bil, da stoje za njim četudi ne vsi, vendar pa najboljši in najvplivnejši razbojniki, ki so bili kakor on sam osivei na potu zločina.

„Mora se zgoditi, sicer ne boste dolgo poveljnik tej ladji. Od mene zahtevajo, da govorim tako!“

„Ali res?“ je dejal Kajn posmehljivo. „Morebiti ste že izbrali mojega naslednika?“

Hawkhurst je opazil, da je začel napačno, in je poizkusil drugače. „Govorim samo za vašo korist. Ako ne boste vi poveljnik tej ladji, ne ostanem na njej. Ako jo zapustite, grem tudi jaz in midva morava potem dobiti drugo.“

Kajn se je pomiril in nista več govorila o tem.

„Možje naj se zbero in nastopijo“, je naposled dejal kapitan. In razbojniki so se zbrali na zadnjem delu ladje.

„Fantje, zelo mi je žal, da me naše postave silijo izvršiti posebno kazen; toda upor in sovrašтво se mora kaznovati. Kakor za vas veljajo tudi za mene postave, ki smo si jih določili v svoj prid, dokler bomo živeli skupaj na morju; in zaraditega smete biti prepričani, da ravnam le po pravici, ako storim svojo dolžnost ter vam obenem dokažem, da sem vreden poveljstva. Francisco je živel z menoj od svojih otroških let. Živel je vedno z menoj in težko se mi je ločiti od njega. Toda jaz sem tukaj, da gledam na to, da se izvršujejo naše postave. Opetovano se je uprl in zaničeval moja povelja — zaraditega mora umreti.“

„Smrt! Smrt!“ je zavpilo nekaj razbojnikov, „smrt in pravico!“

„Nobenega umora več!“ se je zaslišalo nekoliko glasov zadaj.

„Kdo govori tako?“

„Preveč se je morilo včeraj — nobenega umora več!“ je zaklicalo več glasov naenkrat.

„Oni, ki govorijo tako, naj stopijo pred mene!“ je zavpil Kajn in grozeče gledal okoli sebe. Nihče se ni odzval temu povelju. „Torej dol, možje, in priženite Francisca!“

Vsi razbojniki so hiteli navzdol, toda z različnimi nameni. Nekaj jih je bilo odločenih, da primejo Francisca ter ga izroče smrti, drugi pa so ga hoteli braniti. Začul se je velik vrišč in trušč. Nekateri so vpili: „Dol in primite ga!“ Drugi zopet nasprotno: „Nobenega umora več! — Nobenega umora več!“

Obedve stranki sta prijeli za orožje. Oni, ki so bili za Francisca, so se pridružili Krumanom, drugi pa so hiteli dol, da ga pritirajo na krov. Vnel se je skoro boj. Kmalu pa so se ločili, da spoznajo moč nasprotnikov. Ko je Francisco izprevidel, da se mu jih je pridružilo precej, je nasvetoval, naj gredo z njim na krov, kjer so se polastili prednjega dela ladje. Razbojniki, ki so pristopili k njemu, so mu dali tudi orožja in Francisco je stal pred njih vrstami pripravljen na boj. Hawkhurst pa in oni razbojniki, ki so se bili pridružili njemu, so krenili na zadnji del ladje in se zbrali okoli kapitana, ki je slonel na ograji. Obema strankama je bilo sedaj mogoče spoznati svoje moči. Večje število jih je bilo na Franciscovi strani. Toda na kapitanovi so bili starejši in močnejši razbojniki in tudi odločnejši. Vendar se je zdel kapitanu in Hawkhurstu boj nevaren, in mislila

sta, da je najbolje, da se za sedaj pogodijo in prihranijo osveto za pozneje. Nekoliko časa sta se obedve stranki na tihem posvetovali, naposled je stopil Kajn naprej.

„Možje,“ je rekel ter nagovoril one, ki so se bili zbrali okoli Francisca, „nisem mislil, da bi bilo mogoče vreči plamenico razpora na to ladjo. Ker sem vaš kapitan, je bila samo moja dolžnost nasvetovati vam, da se izvršujejo naše postave. Povejte mi torej sedaj, česa želite. Tukaj sem samo kot vaš kapitan in zato, da spoznam, kaj mislite vsi. Nobenega sovraštva nimam proti temu mladeniču; vedno sem ga imel rad, prav rad. V zahvalo za to se je zagnal proti meni kakor gad. Ali ne bi bilo bolje, da se združimo, kakor pa da stojimo z orožjem v roki drug proti drugemu? Zaraditega vam stavljam tole ponudbo: Ako vam je prav, izrecite sodbo proti njemu z glasovanjem ali žrebanjem in kakršnakoli bo, spoštoval jo bom. Ali morem reči kaj več?“

„Možje!“ je odgovoril Francisco, ko je končal kapitan, „mislim, da bilo bolje, da sprejmete ta nasvet, kakor pa da se preliva kri. Moje življenje je prav malo vredno. Povejte torej, ali se strinjate s tem predlogom in se pokorite postavam, ki so veljavne na tej ladji, kakor je rekel kapitan, da se vzdrži red?“

Razbojniki, ki so bili na Franciscovi strani, so se ozrli in ko so videli, da je njih število mnogo večje, so pritrdili predlogu. Toda Hawkhurst je stopil prednje in dejal: „Krumani seveda ne morejo imeti glasu, ker ne spadajo k ladji.“

Ta ugovor je bil važen, ker je bilo Krumanov kakih petindvajset. Ako bi bili odšteli njih število, bi ostali Franciscovi pristaši gotovo v manjšini. Razbojniki, ki so bili za Francisca, so raditega ugovarjali ter se zopet začeli pripravljati na obrambo,

„Počakajte za trenutek,“ je dejal Francisco in stopil naprej. „Preden se dogovorimo o tem, bi rad začel vaše mnenje o neki drugi izmed naših nešteti postav. In jaz vprašam vas, Hawkhurst, in vse one, ki so zoper mene, ali nimate postave, ki se glasi: Kri za kri?“

„Da — imamo!“ so zavpili vsi razbojniki.

„Tedad naj stopi vaš kapitan naprej in naj odgovori na mojo obtožbo, ako se upa.“

Kajn je zaničljivo nategnil ustnice ter se približal Franciscu na dva koraka.

„Torej, fante, tukaj sem; kako se glasi tvoja obtožba?“

„Prvič — vas vprašam, kapitan Kajn, ki tako skrbite za to, da se izvršujejo postave ali priznate postavo: Kri za kri za pravično postavo?“

„Jako pravično,“ odgovori Kajn, „ako se prelije kri, se tisti, ki se maščuje zaradi tega, ne sme klicati na odgovor.“

„Dobro, odgovori mi torej, lopov — ali nisi umoril moje matere?“

Kajn je osupnil ob tej obtožbi.

„Povej resnico ali pa laži kot strahopetec!“

„Povej resnico ali pa laži kot strahopetec!“ je nadaljeval Francisco. „Ali nisi umoril moje matere?“

Kapitan se je stresel po vsem životu ter ni mogel odgovoriti prav ničesar.

„Kri za kri!“ je vzkliknil Francisco in ustrelil s samokresom v Kajna, ki se je, zadet od krogle, zgrudil na tla.

Hawkhurst in nekaj razbojnikov je prihitelo h kapitanu ter ga vzdignilo.

„Sama mu je morala to povedati v zadnji noči“, je dejal Kajn, težko govoreč, ko je vrela kri iz rane,

„Sam mi je to povedal“, je rekel Francisco ter se obrnil k onim, ki so stali okoli njega.

Kajna so prenesli v kabino. Ko so preiskali rano, se je dognalo, da ni smrtna, najsi je bil izgubil mnogo krvi. V malo minutah je bil Hawkhurst zopet pri svojih ljudeh na zadnjem delu ladje. Spoznal je, da je Franciscov položaj sedaj bolj ugoden, kakor je bil pričakoval. Postava: Kri za kri! je bila pri razbojnikih posebno sveta. In v resnici je to splošno in svečano priznanje postave, da sme vsakdo usmrtiti onega, ki ga je ranil, ne da bi se mu bilo treba bati kazni, preprečilo vsak krvavi prepir med temi ljudmi, ki so pri vsaki žalitvi prijeli za nož. Samo s pomočjo take postave je bilo mogoče vzdržavati red med tako sodrgo. Ker je sedaj Hawkhurst spoznal, da so bili tega mnenja tudi oni, ki so bili zoper Francisca, se mu je zdelo najbolje, da se zopet pogaja.

„Hawkhurst,“ je dejal Francisco, „samo eno prošnjo še imam, ki stori konec vsem tem preprirom, ako jo uslišite. In ta je, da me pustite na suho na prvem obrežju, do katerega pridemo. Ako ste vi in vaša stranka zadovoljni s tem, bom gledal na to, da se oni, ki so sedaj z menoj, vrnejo k pokorščini.“

„Zadovoljen sem,“ je odgovoril Hawkhurst, „in tudi ostali. Ali ne, možje?“

„Velja — velja za vse!“ so vpili razbojniki, pometali od sebe orožje in se družili med seboj kakor ne bi si bili nasprotniki.

Star pregovor pravi, da je tatovom mnogo do svoje časti; in zelo pogostoma je resničen. Vsakdo na ladji je vedel, da se bodo vsi natanko držali tega dogovora. In Francisco je hodil sedaj po krovu tako varno in mirno, kakor da se ni nič zgodilo.

Hawkhurst je vedel, da mora izpolniti svojo obljubo. Šel je torej dol v ladjo in skrbno gledal zemljevid. Vrnivši se na krov, je obrnil mer ladje za dve črti bolj severno. Prihodnjega jutra je krenil na vrh jadenika, kjer je ostal skoro pol ure, se potem vrnil dol in zopet izpremenil mer. Okolo devete ure se je prikazal nizek peščen otok. Ko je bila ladja nekako pol milje od njega, jo je obrnil naravnost proti otoku in spustil majhen čoln v morje. Nato je sklical na krov vse može. „Fantje, držati se moramo obljube, da spustimo Francisca na suho na prvem obrežju, do katerega pridemo. Evo ga tukaj!“ In zloben nasmeh se je prikazal na obrazu lopova, ko je kazal na nerodovitno peščenino, na kateri se ni mogel človek nadejati ničesar drugega nego lakote in počasne smrti. Nekaj mož je začelo godrnjati. Toda Hawkhursta je podpirala njegova stranka in vrhutega je bil toliko oprezen, da je bil pospravil vse orožje razen tistega, ki so ga imeli njegovi pristaši.

„Pogodba je pogodba; sam je zahteval tako, in obljubili smo mu, da se je držimo. Kje je Francisco?“

„Tukaj sem, Hawkhurst, in povem vam popolnoma odkritosrčno: Kakor je tudi zapuščen ta kraj, vendarle ga imam mnogo rajši kakor pa vašo družbo. Takoj prinesem svoj zaboj.“

„Ne — ne; o tem se nismo nič dogovorili“, je zaklical Hawkhurst.

„Vsak človek ima pravico do svojine. Obračam se do vseh, ali ne govorim prav?“

„Resnica — resnica“, so odgovorili razbojniki, in Hawkhurst je spoznal, da je zopet v manjšini.

„Bodi torej!“

Prenesli so Franciscov zaboj v čoln.

„Ali je to vse?“ je zaklical Hawkhurst.

„Možje, ali naj ne dobim živeža in pijače?“ je vprašal Francisco.

„Ne!“ je odgovoril Hawkhurst.

„Da — da!“ so zavpili skoro vsi razbojniki.

Hawkhurst se ni drznil dati tega na glasovanje in se jezno obrnil v stran. Krumani so prinesli dva soda vode in nekoliko kosov svinjine.

„Hvala lepa, Pompej; toda nekaj sem pozabil — ono knjigo v kabini — veš, katero mislim?“

Pompej je prikimal ter odšel dol. Precej časa je minilo, preden se je vrnil, in Hawkhurst je postal med tem zelo nepotrpežljiv. Čoln, ki so ga spustili v morje, je bil jako majhen. Imel je jadra in dva para vesel ter je bil popolnoma napolnjen, ko so položili vanj Franciscov zaboj in ostale stvari.

„Naprej!“ je dejal Hawkhurst, „ne utegnem čakati. V čoln!“

Francisco je segel več razbojnikom v roke in se poslovil od vseh. In res, sedaj, ko so videli, da mora mladenič na tako zapuščen otok, se je smilil celo onim, ki so mu bili največji nasprotniki. Najsi so priznali, da mora oditi z ladje, so vendarle priznavali njegovo odločno srčnost in to lastnost so cenili vedno visoko.

„Kdo popelje čoln tja na suho in zopet nazaj?“

„Jaz ne,“ je odgovoril eden, „pozneje bi me vedno strašil.“

In videti je bilo, da mislijo več tako, zakaj niti eden se ni oglasil. Francisco je skočil v čoln.

„Tukaj notri ni za nikogar več prostora kakor samo zame; zaraditega bom veslal sam proti suhemu“, je zaklical. „Dobro se imejte, fantje, dobro se imejte!“

„Stoj! Tako ne gre; ne sme imeti čolna — potem lahko pobegne z otoka“, je zavpil Hawkhurst,

„In zakaj ne bi? Ubogi človek!“ so odgovorili možje.
 „Naj ima čoln.“

„Da — da, naj ima čoln“, so klicali in Hawkhurst je bil zopet premagan.

„Tukaj, masa Francisco — tukaj je knjiga!“

„Kaj je to, človek?“ je zakričal Hawkhurst in iztrgal Pompeju knjigo iz rok.

„To je njegovo, masa, Sveto pismo.“

Francisco je čakal svoje knjige.

„Odveslaj!“ je zakričal Hawkhurst.

„Daj mi mojo knjigo, mr. Hawkhurst!“

„Ne!“ je odgovoril zlobni človek in vrgel knjigo v morje; „ne sme je imeti. Čul sem, da so v njej — tolažila za nesrečnike.“

Francisco je odveslal s svojim čolnom za knjigo, ki je še vedno plavala po površju, jo ujel in položil na zadnji del čolna, da se posuši. V tem je razbojniška ladja razvila vsa svoja jadra in pustila čoln že četrtilje za seboj. Preden je dospel Francisco do peščenega otoka, je že izginila za obzorjem.

Deseto poglavje.

NA PEŠČENEM OTOKU.

Prve trenutke svojega bivanja na zapuščenem otoku je prebil Francisco s tem, da je gledal za razbojniško ladjo, ki je bila izginila za obzorjem. Razne čudne misli so mu rojile po glavi. V duhu se je še enkrat spominjal vseh raznih prizorov, ki jih je bil doživel na krovu te ladje, in si predstavljal različne značaje na njej. In kakor si je bil tudi želel oditi z nje — kakor malo so mu ugajali oni ljude, s katerimi je bil primoran skupaj živeti — sedaj, ko mu je ladja izginila izpred oči, je čutil, da bi bilo vendarle bolje, ko bi bil ostal na njej, kakor pa da biva na tem zapuščenem otoku. „Ne, ne!“ je vzkliknil po kratkem premišljanju, „bolje je zame, da poginem tukaj, kakor pa da sem še dalje priča prizorom, kakršne sem moral doživeti.“

Še enkrat se je ozrl proti onemu kraju, kjer je izginila ladja, potem pa je sedel na mehki pesek in se ugloobil v žalostne in otožne misli, dokler ga ni žgoče solnce opomnilo na sjegov položaj. Vstal je in začel premišljati, kaj bi bilo najbolje storiti v sedanjem položaju. Potegnil je čoln na suho in ga privezal z vrvjo za veslo, ki ga je zasadil globoko v pesek. Nato je začel ogledovati peščeni otok ter kmalu spoznal, da samo majhen del ni bil zalit z morsko

vodo; zakaj kakor tudi je bila plima majhna, nizka, je bil otok vendar tako nizek, da ga je voda preplavila skoro popolnoma. Najvišji del otoka ni bil več kakor petnajst črevljev visoko nad vodo in ni meril več kakor petdeset črevljev v obsegu.

Sklenil je, da prinese semkaj svoje stvari; vrnil se je k čolnu, izložil iz njega svoj zaboj, vodo, živež in ostale stvari, ki jih je bil dobil, ter jih je polagoma zvelkel na oni prostor, ki si ga je izbral. Nato je vzel iz čolna vesla in mala jadra, ki so bila v njem. Za poslednje delo, zvelči mali čoln do istega prostora, je bilo treba napora vseh njegovih moči in nazadnje se mu je vendarle posrečilo.

Utrujen in upehan je stopil sedaj k enemu svojih vodnih sodov in se okrepčal. Vročina je prihajala vedno bolj neznosna, vendar pa ga je izpodbujala k novim naporom. Obrnil je čoln ter ga na sprednjem in zadnjem delu postavil na dva kupčka peska, tako da ga je vzdignil za dva, tri črevlje više; nad njim pa je razprostrl jadra. Nato je zvelkel sode za vodo in živež pod čoln, zaboj pa je pustil zunaj. Ko si je na ta način napravil streho, ki naj bi ga podnevi branila solčnih žarkov, ponoči pa nočnih soparov, je zlezal v to bivališče, da bi ostal v njem do večera.

Dasi Francisco ni bil na ladji, je vendar vedel, kje je. Vzel je iz zaboja zemljevid in pregledoval obrežje, da zve približno razdaljo od onih krajev, od katerih bi mogel pričakovati pomoči. Mislil je, da je ta otok eden izmed onih mnogoštevilnih, ki se razprostirajo ob obrežju pri Loangu in so kakih sedem sto milj daleč od otoka St. Thomas, ki je bil najbližji kraj, kjer bi mogel upati, da najde evropskih obrazov. Vedel je gotovo, da je od obrežja daleč največ štirideset do

petdeset milj. Toda ali se more napotiti med divjake, ki so bivali tam? Dobro je vedel, kako slabo so Evropci ravnali z njimi, zakaj v onem času je bila navada trgovcev s sužnji, da so šli na suho in siloma zajeli domače prebivalce, da jih prodado v bolj severnih deželah. Kljub temu pa je utegnil imeti srečo, na naleti na kako trgovsko ladjo, ki so vedno vozile ob onem obrežju, da zamenjajo razno blago za zlati prah in slonovo kost.

Ne moremo si misliti, niti si predstavljati bolj žalostnega in obupnega položaja, kakor je bil oni, ki smo ga ravnokar popisali in v katerem je bil Francisco. Čisto sam — brez upanja na pomoč — preskrbljen z živežem le za malo dni in ločen od ostalega sveta — pod seboj le toliko suhe zemlje, da iztežka uteče nevarnosti, da ga ne pogoltne širni nenasitni ocean, ki se je na vseh straneh spajal z obzorjem! In njegovo upanje na rešitev — kako majhno! Sto in sto milj daleč od kraja, odkoder bi mogel pričakovati pomoči, in edini pomoček, da bi prišel do tega kraja — majhen čoln — prava orehova lupinica, ki bi jo takoj uničil vsak močnejši veter.

Take so bile prve misli Franciscove. Toda kmalu se je otresel obupnosti. Bil je mlad, pogumen in poln nade. Saj živi v nas čut ponosa — zaupanje v naše moči in napore, ki raste in nas izpodbuja, vedno bolj, čim večje so nevarnosti in težave. To je srčnost duše, ki priča o njenem nebeškem izvoru in večnem življenju.

Vročina je bila tako velikanska, da se je Francisco skoro zadušil, ko je ves dan ležal v senci čolna; niti najmanjša sapica ni valovala čisto gladke vodne površine — zdelo se je, kakor da miruje vsa priroda. Šele ko so nočne sence legle na zemljo, se je Francisco upal zlesti iz svojega zavetišča; toda le malo mu je to

pomagalo. Zrak je bil nenavadno soparen in gost, kar je le malokdaj v onih krajih. Francisco je pogledal proti nebeškemu oboku, in zelo se je začudil, ko ni videl nobene zvezde — sive megle so zakrivale vse nebo. Pogledal je nizdoli proti obzorju, pa tudi tega ni mogel več dobro razločevati; tema je bila povsod. Stopil je na rob otoka; niti najmanjšega valovanja ni bilo videti — zdelo se je, kakor da je ves prostrani ocean ali zamaknjen ali pa brezčuten.

Pogladil si je lase z mrzlično vročega čela in zopet pogledal v to strašno mrtvo puščavo. V srce ga je zbolelo in vrgel se je v pesek. In tako je ležal več ur dolgo v divjem obupu. Naposled se je zopet utolažil, se vzdignil na kolena in prosil pomoči vdan v božjo voljo.

Ko je stal zopet na nogah in zopet gledal po oceanu, je opazil, da se je naglo bližala velika izpremema. Temni oblaki nad obzorjem so se vzdignili više, tema je prihajala povsod še večja in tihi, zamolki glasovi so se slišali, kakor bi bil gori v zraku že močan veter, najsi je bilo morje še popolnoma mirno. Vse je kazalo, da nastopi kmalu in hitro veliko gibanje. Zapuščeni mladenič se je oziral na vse strani, da vidi, kaj pride. In sedaj so prihajali glasovi vedno bolj glasni in časih je divje zašumelo po zraku — odkod je prihajalo? Kdo more reči? In zopet je vse ponehalo, kakor bi hotelo le za sekundo razburkati leno mirno morje. Nato se je začelo tuljenje in žvižiganje in še potem oddaljeno grmenje — vedno glasneje in glasneje — in videti je bilo, kako se je neka široka črta hitro razprostirala nad vsem vodovjem — strašno hitro se je bližala — in hurikan je naenkrat in z vso silo in z vsemi groznimi glasovi zadel ob zapuščenega Francisca.

Prvi sunek je bil tako močan in tako nenaden, da ga je vrgel na tla. Zdravi razum mu je dejal, da je najbolje, ako ostane v tem položaju, zakaj pesek se je kar kadil in sukal v zraku, da ni mogel videti niti črevelj daleč predse; rad bi se bil splazil do čolna, da bi bil bolj na varnem, toda ni vedel, kje je. Vendar to ni trajalo dolgo; silni hurikan je sedaj vzdignil vodovje in pesek se je sprijel spričo vode.

Francisco je čutil, da je ves premočen, in je vzdignil glavo. Vse, kar je videl, je bilo, da je bilo morje sama ogromna pena — ki je vrela povsod, bela kakor mleko — toda še vedno gladko, kakor bi ga silila moč in sila vetra. Voda je že stala višje in pokrivala eno polovico peščevitega otoka, črez drugo pa so se razlivala pene z divjo hitrostjo.

In sedaj so se odprle zatvornice neba, in dež in pene, ki jih je vzdignil hurikan, so se razlivala na izgubljenega mladeniča, ki je še vedno ležal tam, kamor ga je bil izpočetka vrgel vihar. Nenaden udarec vode mu je pa pojasnil, da ne more ostati tam dalje — morje je hitro narastalo. In preden je mogel na vseh štirih storiti nekoliko korakov, ga je drug val, kakor bi ga lovil v svoji jezi, novič opomnil na skrajno nevarnost, in moral se je postaviti pokonci in hiteti proti višjemu delu peščenega otoka, kamor je bil zvelkel svoj čoln in svoj živež.

Oslepljen od dežja in morske vode, ni mogel razločevati ničesar. Naenkrat je padel; spotaknil se je bil ob sodu za vodo in njegova glava je zadela ob zaboj. Kje pa je bil čoln? Ni ga bilo več! Veter ga je bil moral odnesti! Izgubljeno je bilo torej vse upanje! Zakaj ako ne bi ga bilo odneslo srdito valovje, za nekoliko dni bi moral vendarle poginiti! Udarec ob zaboj n

strah zaradi izgube čolna sta bila tako močna in velika da je omedlel.

Ko se je zopet zavedel, je bil prizor zopet ves izpremenjen. Prostrano vodovje je bilo divje in strašno razburkano. Šumelo je tako grozno kakor prej hurikan. Ves peščeviti otok, razen onega dela, na katerem je bil Francisco, so pokrivalo razburkane pene in tudi njegovo zavetje je bilo časih preplavljeno, kadar so se večji valovi nagrmadili na manjše ter se razlili do njegovega znožja. Francisco se je začel pripravljati na smrt.

Polagoma je ginila tema in več ni bilo tako črnih oblakov na obzorju. Francisco je začel upati — oh, upati kaj? — Da morebiti za trenutek uteče smrti, da dočaka potem še hujšo; da se reši srditih valov, ki ga groze pogoltniti in ki bi ga v nekoliko trenutkih rešili vseh muk in težav, da umrje pod žgočim solncem za žejo in gladom, da v smrtnem boju kliče po vodi! Ko si je Francisco premislil vse to, si je z rokami zakril obraz in molil: „O Bog, zgodi se Tvoja volja! Toda v svoji usmiljenosti vzdigni, še više vzdigni vodovje!“

Toda voda ni več naraščala. Vihar in veter je polagoma nehal tuliti in peneči valovi so se uklonili božjemu povelju — tako daleč so šli in ne dalje! Dan se je že svital in nebo se je izjasnilo. Prvi sledovi jutranje zarje, označujoči svetlobo in gorkoto, so se prikazali na obzorju, ko so se oči obupajočega mladeniča obrnile na neko temno stvar v razburkanem vodovju. Bila je neka ladja z enim samim jadrenikom, ki se je močno zibala semintja in ki jo je gnal veter naravnost proti peščenemu otoku, na katerem je bil on. Njen trup se je sedaj vzdignil visoko v zrak, sedaj zopet je izginil njegovim očem v dolinah valovja. „Razbije se na kosce!“ si je mislil Francisco, „izgubljena je — peščenega

otoka ne vidiijo!“ In ako bi bilo mogoče, bi jim dal znamenje, da jih opozori na nevarnost, tako zelo je v tem trenutku sam pozabil na svoj žalostni položaj.

Ko je Francisco opazoval ladjo, je solnce posijalo svetlo in veselo nad tem prizoriščem strahu in trpljenja. Vedno bliže je letela ladja pred vetrom, ko so jo lovili valovi, da jo uničijo. Strašen je bil videti njen hitri beg, in to tem bolje, ker je bilo očito, da hiti naravnost v pogubo.

Naposled je mogel razločevati ljudi na krovu. Mahal je z rokami, toda oni ga niso videli. Vpil je, toda njegov glas je odnašal veter. Ladja je prihajala vedno bliže, kakor bi bila njena usoda gotova. Le še dva kablja je bila od otoka, ko so ljudje na krovu zapazili nevarnost. Toda bilo je že prepozno! — Poizkušali so jo obrniti — toda val za valom jo je tiral proti peščenemu otoku. Sedaj je zadela ob njega! — Edini še preostali jadrenik je padel na stran in divji valovi so hiteli, da dokončajo delo razdejanja in smrti!

Enajsto poglavje.

REŠITEV.

Franciscove oči so bile nepremično obrnjene na ladjo, ob katero so sedaj butali valovi s strahovito srditostjo. Videti je bilo kakih osem ali devet mož na krovu. Vsak val, ki je zadel od ladjo in se potem razlil čeznjo, jo je potisnil le še bolj na peščen otok. Naposled je bila že tako daleč, da so valovi izgubili že skoro vso moč, preden so dospeli do nje. Ako bi bila zgrajena močno in trdno, bi se bila morda uspešno ustavljala sili viharja in mornarji bi se bili rešili. Toda bila je druge vrste, in sicer, kakor je sodil Francisco po pravici, ameriška brig, zgrajena za hitro vožnjo, zelo ozka in vrhutega sestavljena zelo na lahko.

Kakor si je moči misliti, se Franciscove oči niso niti za trenutek obrnile od edine stvari, ki ga je mogla sedaj zanimati — od nenadnega prihoda ladje in očitne nevarnosti, v kateri so bili ljudje na njej. Zapazil je, da sta dva izmed mož stopila k ladjinim vratom ter jih odprla. Nato sta šla dol in, akoravno so se valovi razlivali čez ladjo in je moralo tudi že precej vode priti vanjo, niso oni, ki so bili ostali na krovu, zaprli vrat za njima. Toda v malo minutah je bila vsa skriynost razjasnjena: iz ladje so prihajali skozi ta vrata ljudje, v začetku posamezno drug za drugim, potem pa kar

na tucate — bili so to ujeti Afrikanci, s katerimi je bila ladja naložena. V kratkem času jih je bilo na krovu vse črno; človekoljubna dva Angleža sta izpustila uboge ljudi, da bi imeli isto nado, kakršno so imeli sami, da si otmo življenje. Dosedaj še vedno niso poizkusili zapustiti ladjo. Pomešani med seboj kakor čreda ovac, sredi razburkanih valov, ki so se zalivali čeznje, so ostali vsi, Evropeci in Afrikanci, na njej. In ko so težki udarci valov pretresali ladjo, jih je bilo videti, kako so se obračali v vsako mer vsi brez razločka, jetniki in njih zatiralci.

Ta prizor se je pa kmalu predrugačil. Ladja se ni mogla več ustavljati sili valov in naenkrat je Francisco zapazil, kako se je na sredi prelomila in sta se prevrnila obadva dela. Nastal je boj za življenje in smrt. Sto in sto jih je plavalo po srditem elementu in se borilo za obstanek. Bele pene oceanove so bile pomešane s črnimi glavami zamorcev, ki so poizkušali splavati na peščen otok. Bil je strašen in grozen prizor, videti toliko ljudi, kako so jih valovi preplavljali in metali semintja — toliko ljudi, ki so stali na pragu večnosti. V enem trenutku so bili že čisto blizu obrežja, ko jih je moč valov vrgla tja, v drugem pa sta jih odtekajoča voda in tok zopet splavila daleč nazaj v morje; in od one množice, ki je plavala izpočetka, jih je izginila skoro polovica, da ne vstanejo nikdar več. Strahoma je gledal Francisco ta prizor in opazil, da se je njih število krčilo vedno bolj in da še nobeden ni prišel do brega. Naposled je pograbil jadrene vrvi s svojega čolna, ki so ležale blizu njega, ter hitel k onemu nesrečnemu kraju, da pomaga, kolikor more; in njegovim naporom niso bili zaman. Ko so valovi vrgli na suho telesa, v katerih navidezno ni bilo niti iskrice življenja,

in bi jih zopet odplavili s seboj v morje, jih je zgrabil in zvlekel na suho v varno zavetje; in to je delal toliko časa, dokler ni ležalo petnajst zamorcev na bregu. Najsi izmučeni in nezavestni, vendar niso bili mrtvi in mnogo prej, nego je potegnil zadnjega na suho, se jih je že zopet zavedelo mnogo tistih, ki jih je bil rešil najprej, akoravno jim je pri tem pomagala samo solnčna toplota.

Francisco je hotel še nadalje izvrševati to delo usmiljenosti, toda valovi so razbili prelomljeno ladjo na tisoče koscev in vse obrežje je bilo pokrito s tramovi, z deskami in blagom. Te stvari so valovi metali na suho ter jih zopet plavili s seboj. V kratkem času je postal od udarcev teh ladjinih ostankov popolnoma nezmožen za nadaljnje delo in se je zgrudil upehan na pesek. In res, vsi nadaljnji poizkusi bi bili zaman. Vsi oni, kar jih je bilo na ladji, niso potrebovali nobene pomoči več. Francisco je stopil k onim, ki jih je bil rešil, dvanajst izmed njih se je bilo zavedelo, in sedeli so s prekrižanimi nogami; ostali pa so ležali še vedno v nezavesti. Nato se je Francisco vrnil na griček, kjer je imel svoj zaboj in živež, se vrgel na tla in gledal ves prizor.

Veter je ponehal in solnce je lepo sijalo. Tudi morje ni več tako zelo gnalo valov, ki so se že poglobili, in ker jih ni več naganjala moč hurikanova, so plali veličastno in svečano, ne več tako divje in silovito kakor pred malo urami. Vse obrežje je bilo kar posuto z ladjinimi kosci, deskami in s sodi za vodo, in vsak trenutek je bilo videti, kako so se v razpenjeni vodi prikazovala trupla zamorcev in zopet izginjala.

Dolgo uro je Francisco gledal in premišljal, potem pa se je zopet napotil tja, kjer so sedeli rešenci, komaj trideset korakov od njega. Bili so slabotne, suhe rasti,

toda ker so spadali k rodovom, prebivajočim ob obrežju, in ker so bili že izza mlada vajeni biti v vodi po ves dan, so se rešili laže kakor ostali sužnji, ki so jih bili prignali iz notranjih dežel, ali pa evropski mornarji, ki so bili vsi poginili.

Videlo se je, da so Afrikaneci kmalu zopet zadobili svoje moči v solnčni gorkoti, ki je bila tako neznosna za Francisca, ter se jeli pogovarjati med seboj. Vsi so zopet oživali, samo zanemarjali so one, ki so najbolj potrebovali pomoči. Francisco jim je dajal razna znamenja, toda niso ga razumeli. Vrnil se je na grič, nalil vode v vrč in ga jim prinesel. Ponudil ga je enemu izmed njih, ki je hlastno segel po njem. Voda je bila nekaj posebnega, kar so le malokdaj dobivali na suženjski ladji. Pil je z veliko slastjo ter bi bil popolnoma izpraznil vrč, da mu ga ni Francisco vzel ter ga ponudil drugemu. Trikrat ga je moral napolniti, preden je dal piti vsem. Nato jim je prinesel nekoliko prepečenca ter jih zapustil, zakaj izprevidel je, da mu utegnejo vzeti vso zalogo živeža in jo použiti. Zaraditega je zakopal sode z vodo in živežem pol črevlja globoko v pesek; vse to je storil, ne da bi ga bili videli zamorci, ki so ostali še vedno na svojem mestu. V tem je tudi solnce zopet zašlo. Francisco je kmalu sklenil, da naredi s pomočjo zamorcev iz ladjinih ostankov plav in poizkusi dospeti do obrežja. Nato je legel drugič na tem pomenljivem kraju, se priporočil varstvu vsegamogočnega Boga in kmalu trdno zaspal.

Šele ko so topli solnčni žarki posijali na mladeniča, se je prebudil. Bil je zelo utrujen od naporov in trpljenja prejšnjega dne in tudi raditega, ker prvo noč ni bil zatisnil očesa. Vstal je in sedel na zaboj. Kako ves drug prizor se je sedaj nudil njegovim očem! Ocean

je zopet spaval, nebo je bilo čisto jasno in niti najmanjšega oblačka ni bilo videti na nebu. Obzorje je bilo čisto in ravno; rahel vetrič je pihljaj nad temnomodrim morjem, iznad katerega se je zopet vzdigoval peščeni otok v isti velikosti kakor onega dne, ko je stopil Francisco prvič nanj. Toda to je bila vsa lepota prizora. Ospredje otoka je bilo videti strašno. Vse obrežje je bilo posuto s kosi razbite ladje, s sodi za vodo in z drugimi stvarmi, ki so bile tuintam visoko nagrnjene. Med vsem tem pa so ležala trupla onih, ki so bili poginili. Na nekaterih krajih so bila trupla vržena daleč na suho in so bila že vsa suha, druga pa so še vedno plavala na malih valovih. Bila je prava podoba smrti in razdejanja.

Rešeni zamorci so še vedno spali, ko je Francisco zapustil svoj vzvišeni prostor in krenil na obrežje, da vidi, kakšne pomočke za rešitev mu je podala tuja nesreča. Na veliko svojo veselje ni našel samo množice sodov, temveč mnogo tudi napolnjenih s pitno vodo, vrhutega dovolj živeža in raznih drugih stvari, s katerimi bi se dal zgraditi plav. Sedaj je imel dovolj živeža in vode za samega sebe in za otete zamorce. Stopil je k njim ter jih nagovarjal; oni pa mu niso dali odgovora, niti se sploh genili. Suval jih je, toda zastonj. Njegovo srce je začelo hitreje utripati od strahu, da ne bi bili morebiti že pomrli od prebitih naporov. Zaraditega je močno sunil z nogo enega izmed njih in šele sedaj, ko je uporabil silo, česar ne bi bil nikdar storil drugače, se je zamorec zbudil iz brezčutnosti, vzdignil glavo in se malomarno ozrl. Francisco se je bil nekoliko priučil jeziku Krumanov in je nagovoril zamorca v tem jeziku. Na svoje veliko veselje je opazil, da mu je odgovoril, najsi ne v istem jeziku, pa vendar v nekem

drugem, onemu podobnem, tako da so se lahko pogovarjali. S pomočjo tega zamorca, ki ni imel nobenih posebnih ozirov z ostalimi, so se zbudili še oni in kmalu so se vsi živahno razgovarjali.

Francisco jim je v kratkem času dopovedal, da naredo plav in se vrnejo domov. Dokazoval jim je, da bosta živež in voda kmalu pošla, ako ostanejo tukaj, in da bodo morali vsi poginiti. Ubogi ljudje skoro niso vedeli, ali naj bi ga imeli za kako nadnaravno bitje ali ne, in so si med seboj pripovedovali, kako jim je prejšnjega dne prinesel sveže vode. Vedeli so, da ni bil na njih razbiti ladji, in zaraditega jim je bila njegova navzočnost popolnoma neumevna.

Njih pogovor je imel ta dobri uspeh, da so imeli mladeniča za neko višje, njim prijazno bitje in so mu bili radi pokorni. Odšel je z njimi na grič, jim ukazal odkopati pesek in jim dal iznova vode in živeža. Prav ta dar in način, kako jim ga je dal, je zbudil njih čudenje bolj kakor kaj drugega. Francisco je jedel z njimi vred, vzel iz svojega zaboja nekoliko orodja, kolikor ga je imel, ter jim dejal, naj gredo z njim. Najprej so zbrali sode in jih zvalili skupaj. Prazne so pripravili za plav; pobrali so tudi kose jadrenikov ter skrbno sneli z njih vrvi, da z njimi zvežejo plav. Eno ali dve jadri, ki so ji tudi našli, so razvili, da se posušita, in so položili na stran ves živež in oblačila, ki so utegnila biti še dobra. Zamorci so delali rade volje ter so kazali precej razumnosti. Preden je napočil večer, je bilo na varnem vse, kar je imelo le količkaj vrednosti. Valovi so metali sedaj semintja le mrtva trupla in ostanke razbite ladje, ki niso bili za nobeno rabo.

Mnogo časa bi nam vzelo, ako bi hoteli natančneje popisati vse napredovanje Franciscovo in zamorcev

tekom naslednjih štirih dni, ko so vsi delali naporno in marljivo. Resnica je, da je zelo pogostoma sila mati iznajdbe, in izumili so mnogo duhovitih stvari, preden so zgradili plav, tolik, da je nosil njih vse in njih živež ter je imel jadrenik in jadro. Naposled se jim je vse dobro posrečilo in petega dne so se Francisco in zamorci napotili na plav. Najprej so ga z drogovi odrinili od obrežja, potem jim je pa bilo kmalu mogoče razviti jadro in, ker je pihal ugoden veter, so pluli s hitrostjo treh milj naravnost proti obrežju. Šele ko so bili pol milje od otoka, se je izgubil ves strašni smrad, prihajajoč od gnijočih trupel, ki jih niso mogli vseh pokopati, ker bi jim bil ta posel vzel preveč časa. Zadnja dva dni njih bivanja na otoku je postal smrad tako strašen, da so se celo zamorci začeli zgražati.

Preden pa je nastopila noč in je bil plav kakih osem milj od otoka, je nastala popolna tišina, ki je vladala ves naslednji dan, dokler ni potegnil z jugovzhoda veter, ki jih je gnal proti severu.

Ta veter jih je gnal od obrežja, česar niso mogli preprečiti. Francisco je le hvalil Boga, ker so imeli toliko živeža in vode. Mogli so biti brez nevarnosti, da bi jim pošle potrebne stvari za življenje, najsi bi imeli nasproten veter za več dni. Veter pa je pihal neizpremenjeno in močno in sedaj so bili v Beninskem zalivu. Vreme je bilo lepo in morje gladko. Leteče ribe so se v velikih množicah vzdigovale iznad morske površine in padale na plav, ki je plul še vedno proti severu.

Tako so jadrjali Francisco in njegovi zamorci že kakih štirinajst dni dolgo na prostranem oceanu, ne da bi bili videli količkaj drugega kakor vodo in nebo, ki se jim je kazalo jasno dan za dnevom. Francisco je približno

preračunal, da ne morejo biti daleč od suhe zemlje, ko so naposled petnajstega dne ugledali na severni strani dvoje jader.

Franciscovo srce je začelo utripati od veselja in hvaležnosti do Boga. Ni imel sicer daljnogleda, da bi bil natančno ogledal ladjo, toda vendar je plul proti njej, in ko so prišli proti večeru bliže, je zapazil, da imajo pred seboj dve ladji.

Ko je Francisco še vedno gledal tja in ugibal, kakšni ladji bi utegnile to biti, je zahajalo solnce ravno za njima. In ko je čez nekoliko minut zatonilo za obzorjem, so se pokazali obrisi ladij točno in razločno. Ni se mogel motiti. Francisco je bil prepričan, da je ena teh ladij „Avenger“, in njegova prva misel je bila, da bi izpremenil mer in se dal zopet od vetra gnati proti severu. Ko pa je za trenutek natančneje premislil stvar, se je odločil ravnati drugače. Zavil je jadro, da ne bilo mogoče opaziti plava, ter je nato opazoval, kako se sučeta ladji, dokler je bilo še svetlo. Prav nič ni dvomil, da je bila ladja zajeta in da so se pri tem vršili navadni prizori plenitve in prelivanja krvi. Plav je bil sedaj nekako štiri milje daleč od ladij, ki sta že izginjali izpred Franciscovih oči, ko je naenkrat opazil, da se je razbojniška ladja obrnila proti zapadu. Francisco je spoznal, da se mu sedaj ni bilo več bati zajetja; razvil je zopet jadra, češ, da dospe do ladje ter jadra z njeno pomočjo do prvega pristanišča, ako je niso navrtali. Komaj pa se je bil plav obrnil zopet proti njej, se je v daljavi zasvetilo in spoznal je, da so razbojniki ladjo zažgali. Sedaj seveda ni bilo treba dospeti do nje. Francisco je že zopet mislil obrniti svoj plav proti severu, ko mu je šinila v glavo misel. Dobro je poznal krutost in krvoločnost morskih razbojnikov. Morebiti so razbojniki

pustili nekaj živih ljudij na ladji, da poginejo v ognju. Zaraditega je še nadalje plaval v prejšnji meri proti goreči ladji ki jo je opazoval neprestano. Plamen se je širil vedno bolj in se lotil jadrenikov in jader druge za drugim. Veter je močno pihal in ladja je plula vedno v meri vetra — znamenje, da so bili ljudje na krovu. V začetku je bilo videti, kakor da se vedno bolj oddaljujejo od ladje. Ko pa je ogenj uničil jadro za jadrom, se je njena hitrost zmanjšala in čez eno uro je bil Francisco pod njenim zadnjim delom.

Ladja je bila sedaj od sprednjega krova do velikega jadrenika en sam plamen. Ogenj je švigal iznad prednjega dela visoko nad nižje jadrenike in se končeval v velik in gost oblak dima, ki ga je veter nesel pred njo. Srednji del ladje še ni gorel, vendar pa je vladala tam že tolika vročina, da je krenilo moštvo na zadnji del ladje, kjer so trepetali v veliki razburjenosti ali pa v nemem obupu. Razbojniki so bili namreč v svoji krutosti odvezali in uničili vse čolne, da bi se oni ne mogli rešiti. V svetlobi, ki jo je razširjala goreča ladja, so kmalu zapazili Franciscov plav. Komaj je prišel s plavom pod zadnji del ladje in zavel jadra, so spustili dol vrvi in so skoro vsi splezali na plav. V malo minutah, ne da bi bili izpregovorili besedice, so bili vsi z ladje in Francisco je zopet odplul, ravno ko je začel ogenj švigati skozi okna kajit. Plav, na katerem je bilo sedaj dvanajst oseb več, se je obrnil zopet proti severu. Kmalu potem, ko so rešencem postregli z vodo, po kateri so zelo hrepneli, je zvedel Francisco nekoliko več o njih. Ladja je plula iz Kartagene v Južni Ameriki v Lisabon z nekim donom Cumanosom na krovu, ki je imel tam velika posestva. Obiskal je svojo družino in se vračal preko Kanarskih otokov, kjer je tudi imel posestva, v Južno

Ameriko. Na tej poti jih je zagnal veter proti jugu, kjer so srečali „Avenger“. Ker pa je bila ladja dona Cumanosa precej hitra, jo je ujel razbojnik šele po dolgem teku. Ko so se je polastili in niso našli na njej skoro nobenih vrednostnih stvari, ker je bila naložena le s pohištvom in z raznim orodjem za dona Cumanosa, so se razljutili in najprej uničili vse čolne, nato pa ladjo zažgali in gledali na to, da mornarji kolikor dolgo mogoče niso mogli ogenj gasiti. Tedaj so pa razbojniki prepustili nedolžne in nesrečne ljudi njih usodi v ognju.

Francisco je z zanimanjem poslušal pripovedovanje Cumanosovo ter mu nato pripovedoval, kako je on sam prišel z razbojniške ladje, in tudi vse ostale dogodke. Francisco je sedaj pred vsem gledal na to, da bi kar najhitreje prišli do suhe zemlje. Veliko število ljudi na plavu in pa dolga doba, ko so bili na njem, ga je silila, da je varčeval z vodo. In po vseh teh preizkušnjah je imel naposled vendarle srečo. Tretjega dne se je prikazala ladja, ki jih je zapazila. Obrnila se je proti njim ter jih otela. Bila je ladja, ki je ob obrežju nabirala zlati prah in slonovo kost. Ugodne ponudbe dona Cumanosa pa so pripravile kapitana do tega, da je opustila svojo pot in krenila preko Atlantskega oceana v Kartageno. Franciscu je bilo prav eno, kam gre, in dona Cumanosa je spoznal za zvestega in odkritosrčnega prijatelja.

„Vi ste bili moj rešitelj,“ je rekel Španec, „dovolite, da vam povrnem svoj dolg — pojdite in živite pri meni.“

Ker je bil tudi Francisco zadovoljen z donom Cumanosom, je rad sprejel njegovo ponudbo. Končno so prišli srečno in varno v Kartageno in se od odtod napotili na posestva Cumanosova ob Magdalenski reki.

Dvanajsto poglavje.

POROČNIK.

Ko smo zadnjič govorili o Edvardu Templemoru, smo omenili, da je bil takrat poročnik admiralske ladje v zapadnoindijski postaji ter poveljnik pomožne ladje z imenom „Enterprise“, ki je bila skupno z neko drugo zgrajena v Baltimore. Obedve sta se odlikovali s svojo lepoto in svojimi dobrimi lastnostmi, a obedve sta služili popolnoma nasprotnim namenom. Prvotno sta bili zgrajeni za trgovino s sužnji. Sedaj pa je ena nosila angleško zastavo ter križarila pod imenom „Enterprise“, druga pa je imela črno zastavo in plula po raznih morjih kot „Avenger“.

„Enterprise“ je bila zgrajena in opremljena prav tako, kakor smo že popisali njeno ladjo družico, to je z enim dolgim topom iz medi sredi ladje in še več drugimi ob straneh. Glede števila moštva pa sta si bili zelo različni, zakaj „Enterprise“ ni imela več kakor petinšestdeset angleških mornarjev, ki so spadali v admiralski ladji. Uporabljali so „Enterprise“, kakor so sploh takrat uporabljali take pomožne ladje, časih za spremstvo admiralu ali pa tudi v bojne namene, ako je tako zahteval admiral; časih pa in zlasti, kadar jih niso potrebovali posebno, tudi v druge važne svrhe.

Edvard Templemore je časih tudi iskal sreče po morju in je pred kratkim po ljutem boju ujel jako

lepo razbojniško ladjo. Zaraditega junaškega čina se je nadejal povišanja. Admiralu se je pa zdel še premlad, in zato je na prihodnje izpraznjeno višje mesto postavil svojega vnuka, dasi je bil še mlajši, kar pa je admiral najbrže pozabil.

Edvard se je smejal, ko je po svojem prihodu v Port Royal slišal o tem, in admiral, ki je mislil, da se bo ta pri svojem prvem posetu in izporočilu držal bolj kisto, je bil tako zadovoljen z njegovo dobro voljo, da je obljubil Edvardu prihodnje prazno višje mesto. To obljubo je admiral seveda zopet pozabil, posebno ker je bil Edvard, ko je bilo izpraznjeno neko višje mesto, slučajno ravno na dolgem potovanju. Pregovor: Izpred oči, iz misli je v tem primeru tako umesten in veljaven, da se prav lahko rabi za oproščenje ali izgovor pri osebi, ki ima misliti o toliko stvareh kakor admiral, ki mu je izročeno poveljstvo zapadnoindijske postaje.

Z ozirom na vse to se je prigodilo, da je bil poročnik Templemore skoro dve leti poveljnik „Enterprisi“ in to brez godrnjanja. Bil je namreč, kakor znano, jako srečnega značaja in je imel sploh tudi jako srečno življenje. Witherington je bil jako dober z njim ter mu je dovolil, da je po volji podpisaval dolžna pisma. Zato je imel vedno dovolj denarja za samega sebe in za onega prijatelja, ki ga je potreboval. Zabave tudi ni pogrešal. Med drugim se je zaljubil čez glavo. Na enem svojih izletov je pomagal španski ladji, ki je imela na krovu novega guvernerja za Porto Rico z njegovo družino, ter se je zavezal, da jih srečno in varno izkree na onem otoku. Za to uslugo je prejel angleški admiral lepo pismo, ki se je končevalo s skromno željo, naj bi Njegova ekscelenca živela še tisoč let, Edvard Templemore pa je prejel povabilo, naj obišče guvernerja, kadar

utegne zopet priti po tej poti; povabilo pa je bilo kakor so sploh taka povabila, le bolj izraz vljudnosti nego resna želja. Slučajno pa je imel ta guverner jako lepo in edino hčer, ki sta jo skrbno nadzirala neka duena ali odgojiteljica in nekov menih. V to dekle se je Edvard Templemore zaljubil kar blazno.

Bila je res jako lepa in kakor vse njene rojakinje jako živahna. One dni, ko je bila na krovu ladje s svojim očetom in jih je „Enterprise“ spremljala do pristanišča, je bilo popolnoma dovolj, da sta se vneli dve srci, ki se tako lahko vnamejo, kakor sta bila Klara d'Alvarez in Edvard Templemore. Menih je ostal na krovu španske ladje, ker na „Enterprise“ ni bilo prostora niti za dueno, niti zanj, njen oče don Feliks de Masos de Cobas pa je imel preveč opravila s svojimi cigaretami, da bi bil pazil na hčer.

Po prihodu na suho je bil Edvard Templemore povabljen h guvernerju na posestvo zunaj mesta ob krasnem zalivu na otoka južni strani. Stanovanje v mestu je bilo pridržano za uradne posle in razne slovesne prilike. Bilo je pa sicer tudi pretoplo za trajno bivanje in guverner je vsak dan prebil tamkaj le nekoliko ur.

Edvard Templemore je ostal na otoku samo nekoliko dni in je prejel pri odhodu od očeta zgoraj omenjeno pismo za angleškega admirala, od hčerke pa zatrdilo nepremisljive zvestobe do angleškega poročnika. Ob povratku je izročil pismo admiralu, ki je bil z njegovim vedenjem popolnoma zadovoljen.

Ko je dobil zopet povelje za križarjenje, kar se je navadno zgodilo vedno, kadar ni bilo drugega opravila, je Edvard admiralu opomnil, ali ne bi bilo dobro, da vzame, če pride zopet blizu Porto Rica, odgovor na pismo španskega guvernerja. Admiral, ki je vedel ceniti

dobre odnošaje s tujci, je temu pritrdil ter mu izročil pismo. Lahko si mislimo, da je bil drugi sestanek, kar se tiče mlade gospodične, mnogo bolj presrčen od prvega, dasi nista bila niti duena, niti menih zadovoljna s tem. Spoznala sta bila namreč kmalu, da je njiju varovanka v nevarnosti, da se ne seznanj s krivoverskimi nazori.

Treba je bilo torej pozornosti in ker dela tajnost ljubezen mnogo mikavnejšo in krasnejšo, je prejela Klara dolgo pismo in pa daljnogled. V pismu ji je Edvard izporočil, da se kolikorkrat mu bo le mogoče prikaže s svojo ladjo na južni strani otoka in da bo vselej čakal znamenja, ki naj bi mu ga ona dala z določenega okna, češ, da je spoznala njegovo ladjo. V noči po vsakokratnem znamenju pride s čolnom na suho ter se sestane z njo na določenem prostoru. Vse to je bilo jako lepo in zgodilo se je, da se je Edvard štirikrat ali petkrat sestel s Klaro, ne da bi ga bil kdo opazil, in zopet in zopet sta si obnavljala prisege in obljube. Dogovorila sta se, da takrat, ko on zapusti postajo, tudi ona odide od očeta in z doma ter njemu zaupa svojo srečo in bodočnost.

Marsikateremu našemu čitatelju se utegne zdeti čudno, da admiral ni opazil teh pogostih posetov v Porto Ricu, posebno ker je moral Edvard ob povratku pokazati ladjin zapisnik. Toda admiral je bil popolnoma zadovoljen z Edvardom kakor tudi z njegovo vnemo za križarjenje, kadar ni bilo drugega opravila. Zapisnike njegove ladje so prinesli na suho vedno lepo zavite in zapečatenene. Admiralov tajnik je vrgel vso stvar v kot in se ni brigal več zanjo, Edvard pa je imel vedno pripravljeno dolgo zgodbo, da jo pove, kadar prisede k admiralovi mizi.

„Enterprise“ je bila kmalu na to poslana v Antiguo in Edvard je mislil, da je to izvrstna prilika za poset njegove Klare d'Alvarez; zaraditega se je na povratku ustavil na običajnem mestu. Kmalu je zapazil belo zaveso na oknu.

„Evo znamenja,“ je dejal eden izmed pomorskih kadetov, ki je stal blizu njega — bili so namreč že tolikokrat na tem mestu, da je že vse moštvo na „Enterprisi“ vedelo za njegovo skrivnost — „dala je znamenje, da se ustavimo.“

„Da vi ustavite svojo neumnost, Warren,“ je odgovoril Edvard smehoma. „Kako morete kaj vedeti o tem?“

„Sodim le po vzrokih in učinkih in vem, da bom moral iti nocoj še na suho in vas čakati.“

„To ni nemogoče. Ukažite zaviti prednja jadra. Gledati moramo, da pridemo za ono predgorje.“

Warren je govoril prav. Zvečer, nekoliko preden se je stemnilo, je moral spremljati svojega poveljnika na suho, „Enterprise“ pa je ostala na svojem mestu s svetiljko na navadnem prostoru.

„Zopet enkrat, draga Klara!“ je rekel Edvard, ko je odgrnil njeno dolgo tenčico in jo pritisnil na prsi.

„Da, Edvard, zopet enkrat — toda bojim se, samo enkrat; moja služabnica Inez je bila namreč zelo nevarno bolna in se je izpovedala patru Rikardu. Zelo se bojim, da je v strahu pred smrtjo povedala vse. Sedaj ji je že bolje.“

„Kako moreš misliti kaj takega?“

„O, ne veš, kako strahopetna neumnica je ta Inez, kadar je malo bolna! Naša vera ni taka, kakršna je vaša.“

„Ne, draga, ni; toda naučim te boljše!“

„Molči, Edvard, tega mi ne smeš več reči. Sveta Devica! Ako bi pater Rikardo to slišal! Meni se zdi, da mu je morala Inez povedati vse, zakaj tako resno me pogleduje. Včeraj mi je dejal, da že dolgo nisem bila pri izpovedi.“

„Povej mu, naj se briga rajši za svoje stvari.“

„To so njegove stvari in snoči sem morala iti k izpovedi. Povedala sem mu veliko reči in nato me je vprašal, je li to vse. Njegove oči so me presunljivo gledale. Tresla sem se, ko sem zinila neresnico, zakaj rekla sem mu, da je vse.“

„Jaz se izpovedujem svojih grehov le Stvarniku, Klara! In svojo ljubezen priznavam samo tebi. Delaj kakor jaz, draga moja.“

„Na pol te bom slušala, Edvard. O svoji ljubezni se ne bom izpovedovala.“

„Grehov itak nimaš, Klara, in zato me boš slušala popolnoma.“

„Tiho, Edvard, ne smeš govoriti tako. Mi vsi imamo grehe, in joj, kako velik greh, pravijo, da je ljubiti tebe, ki si krivoverec! Sveta Devica, odpusti mi! Toda ne morem drugače.“

„Ako je to tvoj edini greh, draga moja, prav lahko ti dam odvezo.“

„Nikar, Edvard, se ne šali, temveč poslušaj me. Ako je Inez povedala, me bodo tukaj iskali in zaraditega se ne smeva shajati vsaj tukaj ne. Gotovo ti je znan mali zaliv zadaj za skalo, ni dosti dalje odtod, in tam je podzemeljska jama, kjer te počakam. Prihodnjič se morava sniti tamkaj.“

„Torej se snideva tam, vendar ali ni preblizu obrežja? Ali se ne boš bala mož v čolnu, ki te utegnejo videti?“

„Tedad morava še dalje od obrežja. Samo Rikardo je, ki se ga bojim, in pa dona Maria. Sveta nebesa! Ako bi moj oče vedel o tem, bi bila izgubljena — ločena za vselej!“ Klara je ihteč položila glavo na Edvardovo ramo — in solze so ji tekle v potokih.

„Njčesar se ti ni treba bati, Klara! Tiho! Čul sem šumenje v onih pomarančnih drevesih. Poslušaj!“

„Da, da!“ je šepetala Klara, „tam je nekdo. Proč! Dragi Edvard! Proč!“

Klara je skočila od njega ter odhitela proti gozdiču. Tudi Edvard se je vrnil, skakal po ozki stezi skozi grmovje in je bil kmalu na obrežju in v svojem čolnu. „Enterprise“ je prišla zopet domov in Edvard se je napotil k admiralu.

„Delo imam za vas, Templemore,“ mu je dejal admiral ob povratku, „pripravljeni morate biti, da odidete takoj na delo! Dobili smo nekaj za vas!“

„Nadejam se, da vam ustrežem!“ je odgovoril poročnik.

„Tudi jaz se nadejam in ako mi prinesete dobro poročilo o vsej stvari, dobite še en znak na svoje rame. Ladja ‚Amelia‘ je pri otokih Barbadoes videla in zasledovala razbojniško ladjo, ki že toliko časa nadleguje in vznemirja Atlantski ocean; zdi se mi, da je ni v vsem mojem brodovju ladje, ki bi jo mogla ujeti, razen ‚Enterprise‘. Od tedaj je razbojniška ladja zajela dve ladji, namenjeni v Zapadno Indijo, in videli so jo pluti proti Gvijanskemu obrežju. No, dam vam še trideset mož ter vas pošljem za njo.“

„Hvala vam“, je odgovoril Edvard in obraz mu je žarel od veselja in radosti.

„Kako kmalu boste pripravljeni?“ je vprašal admiral.

„Jutri zjutraj.“

„Jako dobro. Povejte. Hadleyu, naj mi prinese povelje za moštvo in navodila, kje in kam morate pluti, da jih podpišem. Toda pomnite, mr. Templemore, da imate izvrstnega sovražnika, pred seboj. Bodite oprezni — da morete biti hrabri, mi je znano.“

Edvard Templemore je obljubil vse, kakor stori večina ljudi v podobnih primerih, in preden je napočil naslednji večer, so že jadra gnala „Enterprise“ hitro po odprtem morju.

Trinajsto poglavje.

NA SUHEM.

Posestvo, na katero je odšel don Cumanos z družino in Franciscom, se je razprostiralo več milj od izliva Magdalenske reke navzgor. Obsezalo je večinoma velikanske pašnike, na katerih so se pasle velike črede govedi. Hiša je stala kakih sto jardov od bregov krasne reke in majhen, toda globok zaliv se je razširjal do postranskih poslopij. Don Cumanos je imel še druga bogata posestva, zakaj bil je lastnik zatega rudnika blizu mesta Jambrana, ki je ležalo kakih osem milj ob reki navzgor. Ta rudnik je imel jako veliko rude, ki so jo po čolnih prepeljavali po reki navzdol ter jo topili v zunanjih poslopijih blizu ravno omenjenega zaliva.

Omeniti moramo tudi, da je bilo v službi plemenitega Španca skoro sto ljudi, ki so delali ali pri topilnici ali na posestvih.

Francisco je živel tukaj nekoliko časa srečno in zadovoljno. Postal je zaupni nadzornik vsega gospodarstva dona Camanosa. Izkazal se je vrednega zaupanja v vseh varčnih stvareh in sploh so ga imeli za družinskega člana.

Nekega jutra, ko je odšel Francisco k topilnici, da nadzira razkladanje rude iz čolnov, ki so dospeli iz

Jambrana in ki so bili še zaprti, mu je eden izmed višjih povedal, da se je dan poprej ob izlivu reke zasedrila neka ladja in zopet odplula zgodaj zjutraj.

„Morebiti je prišla iz Kartagene“, je odgovoril Francisco.

„Valga mi Dios, ako bi to verjel,“ je rekel Diego; „o vsej stvari ne bi premišljal prav nič, toda Giacomo in Pedro, ki sta šla kakor po navadi tudi snoči lovit ribe, se nista še vrnila, dasi bi morala biti že pred polnočjo doma.“

„Ali res? To je jako čudno. Ali sta kdaj poprej izostala tako dolgo?“

„Nikdar in hodila sta že sedmo leto lovit ribe.“

Francisco je oddal ključce možu, ki je odprl zapahe na čolnih in ga mu dal nazaj.

„Tamle je!“ je zavpil mož, ko so se prikazala najprej gorenja jadra in je bilo čez nekoliko časa videti vso ladjo kake štiri milje daleč od obrežja. Francisco je pogledal proti njej in se nato hitro napolil proti hiši, ne da bi bil kaj izpregovoril.

„No, Francisco, je dejal don Cumanos, ki je ravno mešal čašo čokolade, „kaj je novega danes?“

„Ladji ‚Nostra Senora del Carmen‘ in ‚Aguilla‘ sta dospeli in dal sem ji ravnokar odpreti. Tam zunaj na odprtem morju pa je ladja, ki si jo moram ogledati nekoliko natančneje, in prišel sem po daljnogled.“

„Katero si morate ogledati malo natančneje? Zakaj, Francisco?“

„Ker se Giacomo in Pedro, ki sta šla snoči lovit ribe, še dosedaj nista vrnila in se prav nič ne ve, kje bi utegnila biti.“

„To je čudno! V kakšni zvezi pa je to z ladjo?“

„Vse to vam povem, kakor hitro si jo malo bolje ogledam“, je odgovoril Francisco, ko je prijel za daljnogled. Nato ga je nastavljal ob okno in gledal nekoliko časa molče proti ladji.

„Da, na živega Boga, to je ‚Avenger‘ in nobena druga ladja!“ je vzkliknil, ko je odmaknil oko od daljnogleda.

„Kaj?“ je vzkliknil don Cumanos.

„Razbojniška ladja je — ‚Avenger‘ — življenje stavim! Don Cumanos, pripraviti se moramo. Večkrat so se pogovarjali, da pojdejo semkaj, kjer se nadejajo bogatega plena, in nekaj jih je na ladji, ki dobro poznajo te kraje. Resnica, da sta izginila dva izmed naših mož, me potrjuje v misli, da so poslali snoči svoje čolne, da si vse ogledajo, in da so pri tem ujeli onadva. Mučenje izvabi iz njih ono, kar hočejo vedeti morski razbojniki, in tudi nikakor ne dvomim, da nas napadejo, kakor hitro zvedo, koliko zlata je sedaj tukaj.“

„Morebiti govorite prav,“ je dejal don Cumanos zamišljen; „to se pravi, če je to res ona ladja.“

„Gotovo, don Cumanos! Na njej poznam vsako desko in vsako bruno; na njej ni ene vrvi, da je ne bi spoznal. Na razdalji štirih milj s pomočjo tega daljnogleda razločujem vsako najmanjšo stvarco na njenih vrveh. Lahko prisežem, da je razbojniška ladja“, je ponovil Francisco in zopet gledal skozi daljnogled.

„In ako nas napadejo, Francisco?“

„Braniti se bomo morali in upam, da odbijemo njih napad. Prišli bodo v svojih čolnih in ponoči. Ako bi prišla sama ladja podnevi bliže in se zasidrala nam ravno nasproti, bi seveda imeli le malo upanja. Toda njim se niti ne sanja, da sem jaz tukaj in da smo jih spoznali. Zaraditega, mislim, nas napadejo ponoči.“

„In kaj svetujete sedaj, Francisco?“

„Da pošljemo pred vsem vse ženske na posestva dona Teodora — samo pet milj je do tja — in da skličemo može, kakor hitro le moremo. Močni smo dovolj, da odbijemo napad, ako utrdimo hišo. Oni ne morejo poslati na suho več kakor devetdeset ali sto mož, zakaj nekaj jih mora ostati na ladji, in zoper nje lahko postavimo prav toliko mož. Dobro bi tudi bilo, obljubiti našim nagrado, ako store svojo dolžnost.

„To je vse prav dobro; kaj pa z zlatom, ki ga imamo tukaj?“

„Najbolje, ako ga pustimo tukaj, kolikor ga je. Preveč časa bi nam vzelo, če bi ga hoteli spraviti v varnost, in to bi vrhutega tudi zmanjšalo našo moč, ker bi morali pustiti nekaj mož pri njem, da ga stražijo. Zunanja poslopja moramo zapustiti in vzeti iz njih vse, kar je količkaj vrednega. Bržkone jih zažgo. Na vsak način pa imamo pred seboj mnogo časa, da se pripravimo, ako začnemo takoj.“

„Dobro, Francisco, postavljam vas za poveljnika ter vam prepuščam vse priprave, sam pa grem in izpregovorim z dono Izidoro. Pošljite po može ter jim povejte vse. Obljubite jim nagrade in ravnajte, kakor bi delali v svojem imenu.“

„Nadejam se, da se izkažem vrednega vašega zaupanja“, je odgovoril Francisco.

„Caramba!“ je vzkliknil stari don, ko je zapustil sobo; „toda sreča za nas, da ste vi tukaj. Sicer bi nas pomorili v postelji.“

Francisco je poslal po može, ki so opravljali višje posle, jim razložil, kaj jih čaka, ter jim povedal svoje mnenje. Nato so sklicali tudi druge. Francisco jim je povedal, kako malo milosti in usmiljenja jim je

pričakovati od morskih razbojnikov, ako ne odbijejo njih napada; povedal jim je tudi, da jim je don Cumanos obljubil bogato nagrado, ako store svojo dolžnost.

Španci so sploh hrabri ljudje in ker jih je Francisco še navduševal, so sklenili, da se branijo do zadnjega diha.

Hiša dona Cumanosa je bila zelo pripravna, da se upre takemu napadu, kakršnega je bilo pričakovati in v katerem so se mogle rabiti le muškete. Bilo je veliko, podolgasto, štirioglato poslopje s kamenitim zidovjem in leseno verando v pritličju ter je imelo le eno nadstropje. V prvem nadstropju je bilo mnogo oken, spodaj pa sta bili samo dve in ni bilo nobene druge odprtine kakor vrata. Slog je bil mešovit, na pol mavriški, na pol španski. Ako je bilo mogoče zavarovati spodnji del, ki je bil iz kamenja, bi bili napadovci zelo na slabem. Najprej so založili okna v spodnjem delu poslopja, in sicer tako, da so nagrmadili velik kup kamenja, ki je bil spodaj širši, zgoraj pa ožji ter se je vzdigoval do stropa. Sploh so pripravili vse, da zvečer dobro zabarikadirajo vrata. Nato so prislonili lestve na verando, ki so jo zavarovali proti kroglam, kolikor je bila ograja visoka. Dono Izidoro in ostale ženske so poslali popoldne na posestva dona Teodora. Na željo Franciscovo in na prošnje done Izidore se je dal tudi don Cumanos pogovoriti, da jih spremi. Don je sklical svoje može ter jim povedal, da je postavil Francisca za poveljnika, in jih pozval, da store svojo dolžnost. Nato je podal vsakemu posebe roko in družba je kmalu izginila v gozdu za ozkimi travniki, ki so se razprostirali ob reki.

Mušket in streliva ni bilo pogrešati. Nekateri so začeli ulivati krogle, drugi pa so preiskovali orožje,

ki se ni bilo rabilo že dolgo časa. Pred večerom je bilo vse pripravljeno in tako je utegnil Francisco obračati več pozornosti razbojniški ladji, ki se je čez dan zopet nekoliko bolj oddaljila od suhe zemlje, proti večeru se pa zopet bolj približala obrežju. Pol ure, preden se je zmračilo, se je ustavila kake tri milje daleč tako, da je bil njen prednji del obrnjen proti morju.

„Še nocoj nas napadejo,“ je dejal Francisco, „to vem skoro gotovo, zakaj pripravili so že vse, da spuste velike čolne v morje.“

„Naj le pridejo, prav dobro jih sprejmemo,“ je dejal Diego.

Kmalu je postalo pretemno, da bi bili mogli videti ladjo. Francisco in Diego sta razpostavila vse moče razen petih znotraj v hiši. Vrata so močno zabarikadirali in zavalili nekoliko velikih skal proti njim. Nato je razpostavil Francisco ostalih pet mož dol ob obrežju, po kakih sto jardov vsaksebi, da izporoče prihod čolnov. Bilo je nekako deseta ura ponoči, ko sta Francisco in Diego splezala po lestvi iz hiše, da nadzirata svoje prednje straže.

„Senor,“ je rekel Diego, ko je stal s Franciscom ob reki, „ob kateri uri mislite, da nas napadejo ti razbojniki?“

„To je težko reči. Ako jim zapoveduje isti kapitan kakor takrat, ko sem bil še jaz na ladji, se ne bo zgodilo prej, dokler ne zaide mesec, kar se zgodi okoli polnoči. Ako pa je kdo drug sedaj njih poveljnik, morebiti ne bo tako oprezen.“

„Sveta Devica! Vi ste bili že na tej ladji, senor?“

„Bil, Diego, in celo zelo dolgo, toda ne prostovoljno. Ako ne bi bil na njej, je ne bi mogel spoznati,“

„Prav res, senor, torej moramo zahvaliti svetnike, da ste bili nekoč morski razbojnik.“

„To nisem bil nikdar, Diego,“ je odgovoril Francisco; „toda bil sem priča mnogim groznim dogodkom na ladji, in kri mi zastaja v žilah, kadar se jih spominjam.“

Nato je pripovedoval Francisco Diegu nekoliko strašnih prizorov, ki jih je doživel, ko je bil na „Avengerju“, in ni še končal svojega pripovedovanja, ko je prva straža dala znamenje in ustrelila.

„Poslušajte, Diego.“

Straža za stražo je dala znamenje, da so čolni blizu. V nekoliko minutah so prišli tudi možje sami in izporočili, da se peljejo razbojniki v treh čolnih po reki navzgor in da niso niti miljo daleč od kraja, kjer čolni navadno pristajajo.

„Diego, pojdite s temi možmi domov v hišo in glejte, da bo vse redu“, je dejal Francisco. „Jaz ostanem še nekoliko časa tukaj, toda ne streljajte, dokler ne pridem.“

Diego in možje so odšli, Francisco pa je ostal na obrežju.

V naslednji minuti se je že moglo razločno slišati udarjanje vesel in Francisco je obrnil ušesa proti oni strani, da bi razločeval glasove. „Da,“ si je mislil, „sedaj prihajate z namenom, da zopet plenite in morite, toda z mojo pomočjo se boste zmotili.“ Ko so se čolni približali še bolj, je zaslišal glas Hawkhurstov. Strelji iz mušket so oznanili razbojnikom, da so jih spoznali in da jim je vsekakor pričakovati odpora; zaraditega je bil molk nepotreben.

„Veslajte, možje, veslajte!“ je zakričal Hawkhurst.

En čoln je kmalu prenehal veslati in za njim tudi ostala dva. Francisco jih je mogel sedaj razločevati in v tihi jasni noči so se razlegali njih glasovi nad vodovjem.

„Tukaj je reka,“ je rekel Hawkhurst, „ki drži tja k poslopjem. Ali bi ne bilo bolje, da stopimo tukaj na suho? Poslopja, ako niso zasedena, nam bodo v varstvo, če se bomo morali bojevati.“

„Prav res, Hawkhurst“, je odgovoril glas, ki ga je Francisco takoj spoznal za Kajnovega.

„Torej še živi,“ si je mislil Francisco, „in moje roke niso omadeževane z njegovo krvjo.“

„Naredite prostor, fantje!“ je zakričal Hawkhurst.

Čolni so leteli po zalivu navzgor, Francisco pa je odhitel nazaj k hiši.

„Sedaj, fantje,“ je dejal, ko je skočil z lestve, „morate biti hrabri in pogumni, zakaj opraviti imamo z obupnimi ljudmi. Slišal sem kapitana in prvega krmarja. Sedaj ni nobenega dvoma več, da so to morski razbojniki. Čolni so sedaj v zalivu in izkreaajo se za zunanjimi poslopji. Potegnite to lestvo gor ter jo položite po dolgem na vrhu, ne streljajte pa, dokler niste dobro pomerili. Tiho! Možeje — tiho! Sedaj prihajajo!“

Videlo se je, kako so prihajali razbojniki izza postranskih poslopij z veliko močjo. Bližali so se oni strani verande, kjer se je moglo le kakih osem do deset mož postaviti zoper sovražnika. Francisco je zaraditega ukazal, naj se prvi, kakor hitro ustrelje, takoj umaknejo, da bodo imeli prostora drugi.

Ko so prišli razbojniki do pol pota proti hiši, je ukazal Francisco streljati. Za eno salvo je prišla druga in glasno se je razlegalo vpitje razbojnikov, ki so sedaj s Kajnom in Hawkhurstom na čelu hitro prodirali dalje, streljajoč na drugo salvo Špacev. Ker niso mogli izstreliti več kakor dvanajst mušket obenem, so napadovalci mislili, da je braniteljev mnogo manj, kakor jih je bilo v resnici. Zaraditega so ukrenili drugače. Razpostavili so se

v polkrogu spredaj pred verando in streljali neprenehoma. Franciscova stran je odgovarjala s streljanjem kake pol ure, in ker so sedaj rabili vse muškete, so razbojniki spoznali, da imajo pred seboj mnogo številnejšega in močnejšega sovražnika, kakor so bili mislili izpočetka.

Bila je popolnoma tema in prav ničesar ni bilo videti kakor bliskanje mušket. Kajn in Hawkhurst sta velela svojim ljudem, naj napadajo dalje, sama pa sta dospela do hiše in se postavila pod verando. Preiskala sta vrata in okna in našla, da je malo upanja priti v poslopje. V istem hipu pa sta tudi spoznala, da bi njih ljudje pod verando ne bili izpostavljeni kroglam, pač pa da bi mogli uspešno streljati na one zgoraj. Hawkhurst se je napotil hitro nazaj in se vrnil s polovico mož, ostale pa je pustil, da nadaljujejo napad kakor dosedaj. In uspehi so se kmalu pokazali. Krogle razbojnikov so predrle deske in težko ranile mnogo Špancev, tako da je moral naposled Francisco ukazati svojim ljudem, da se umaknejo v hišo in streljajo skozi okna.

Toda ta boj ni trajal dolgo, zakaj stebri verande so bili leseni in zelo suhi, razbojniki pa so jih zažgali. Polagoma je ogenj objel vse in plamen je švigal kakor goreči jeziki do ograje. Naposled je bila vsa veranda v ognju. To je bilo za napadovalece zelo ugodno, ker so sedaj mogli razločevati Špance, ne da bi jih bili ti videli bolj točno. Mnogo jih je bilo ubitih in ranjenih. Vročina in dim sta bila tako neznosna, da možje niso mogli več ostati v gornjem nadstropju; zato so se na Franciscov nasvet umeknili v pritličje.

„Kaj naj storimo sedaj, senor?“ je vprašal Diego resnega obraza.

„Storimo?“ je odgovoril Francisco. „Požgali so verando, to je vse. Hiša pa se ne bo vnela, ker je iz kamena; streha k večjemu še gori, toda mi smo tudi še tukaj. Ne vidim, da bi oni kaj napredovali. Kakor hitro pogori veranda, se moramo vrniti navzgor in zopet začeti streljati nanje skozi okna.“

„Ali slišite, sedaj poizkušajo pri vratih.“

„Lahko poizkušajo precej dolgo. To bi bili morali storiti, ko jih je še veranda zakrivala našim očem. Kakor hitro pa pogori veranda, jih pač lahko preženemo od vrat. Pojdem zopet gor, da vidim, kako in kaj.“

„Ne, senor, ni potreba. Čemu bi se spuščali v nevarnost, ko gori ogenj tako svetlo.“

„Iti moram, da vidim, ali je res tako, Diego. Prenesite vse ranjence v severno sobo, ki je najbolj varna in najbolj daleč.“

Francisco je odšel po kamenitih stopnicah navzgor ter došel v gorenje nadstropje. Sobe so bile polne dima in ničesar ni mogel razločevati in videti. Slučajno izstreljena krogla je prižvižgala mimo njega. Stopil je k oknom in se postavil za zid med njimi.

Ogenj ni bil več tako velik in vročina je bila manj neznosna. V kratkem času je slišal pokanje in potem zopet kmalu drugo, ki mu je oznanjalo, da se je veranda zrušila. Pogledal je skozi okno. Kup svetlega, žarečega pepela je padel na prednji strani hiše in je za nekoliko časa prepodil napadovalce. Od verande ni preostalo nič drugega kakor goreči konci povprečnih brun, ki so bila pritrjena v zidovju nad spodnjimi okni, in pa še vedno tleči ostanki stebrov, ki so jih nosili.

Dim pa se je bil spodaj že razkadil in streli iz ene ali dveh mušket so poučili Francisca, da ga je sovražnik opazil.

„Streha je ostala,“ si je mislil, ko je stopil od okna, „in sedaj se mi skoraj zdi, da je izguba verande nam v prid.“

Kaj so namerjali morski razbojniki, je bilo težko reči. Za nekoliko časa so prenehali streljati in Francisco se je vrnil k svojcem. Dim se je polagoma popolnoma razkadil, tako da so mogli zopet kreniti gor, kjer so bili prej. Ker pa razbojniki niso streljali, tudi oni niso mogli storiti ničesar, zakaj le ob bliskanju mušket je bilo mogoče opaziti sovražnika. Pri vratih ali oknih spodaj niso več poizkušali vdreti v poslopje in Francisco je zaman ugibal, kaj namerjajo storiti napadovanci sedaj.

Skoro pol ure dolgo ni bilo nobenega napada. Nekateri izmed Špancev so že mislili, da so se razbojniki umeknili v svoje čolne in odšli, toda Francisco jih je poznal bolje. Vse, kar je mogel storiti, je bilo, da je ostal za sedaj še gori in da je časih pogledal, kaj delajo. Diego in še dva druga sta ostala pri njem. Drugi so morali dol da so bili izvun nevarnosti.

„Sveti Frančišek! Strašna noč je to, senor! Koliko imamo še do dne?“ je vprašal Diego.

„Najmanj še dve uri, mislim,“ je odgovoril Francisco, „toda boj se odloči prej.“

„Vsi svetniki naj nam pomagajo! Poglejte, senor, ali ne prihajajo?“

Francisco je pogledal v temo proti zunanjim poslopjem ter zapazil množico mož. Črez nekoliko trenutkov jih je mogel natančno razločevati.

„Res, Diego; naredili so si lestve in jih neso s seboj. Napasti hočejo gorenja okna. Pokličite može, sedaj se bo treba bojevati.“

Španci so prihiteli navzgor in napolnili gorenjo sobo, ki je imela tri okna spredaj, obrnjena proti reki.

„Ali naj streljamo, senor?“

„Ne — ne, ne streljajte prej, dokler ne bodo cevi vaših mušket nad njih srca. Več nego dva itak ne moreta priti skozi okno naenkrat. Toda pomislite, fantje, treba se bo ljuto boriti, zakaj prizanašali ne bodo vašemu življenju, niti ne bodo kazali usmiljenja ali milost.“

Konci sirovih lestev so se sedaj pokazali pri vsakem oknu. Naredili so jih bili hitro, toda dobro in bile so skoro tako široke kakor okna. Glasno vpitje se je začelo in v istem trenutku so začeli razbojniki plezati po lestvah.

Francisco je stal pri srednjem oknu, ko se je prikazal Hawkhurst s sabljo v roki. Sunil je v stran mušketo, ki je bila namerjena nanj, in krogla je zažvižgala proti vodi, ne da bi bila koga zadela. Še enkrat in bil bi v sobi, ako ne bi bil Francisco ustrelil s samokresom nanj. Krogla je zadela Hawkhursta v levo ramo, tako da se je spotaknil. Preden pa se je mogel trdno postaviti na noge, je Španec udaril po njem z mušketo ter ga vrgel nazaj. Padel je in potegnil s seboj enega ali dva izmed tovarišev, ki sta plezala za njim po lestvi.

Francisco je spoznal, da po padcu Hawkhurstovem napad na to okno ne bo več tako nevaren. Odhitel je torej k oknu na levi strani, kjer je slišal Kajna izpodbujati svoje ljudi. In ni se motil. Kajn je stal pri oknu ter poizkušal priti v sobo, toda ustavljal se mu je Diego in nekoliko drugih odločnih mož. Za pasom razbojniškega kapitana je bilo polno samokresov in že je bil ustrelil z dobrim uspehom trikrat. Diego in dva najboljša moža sta bila ranjena, drugi pa, ki so mu branili vhod, so se ustrašili njegove velikanske postave. Francisco je

planil, da ga napade. A kaj je bila moč tako mladega moža nasproti Kajnovi velikanski moči? Francisco je z levico ravno zagrabil razbojnika za vrat in mu nastavil samokres. Zdajci je eden izmed onih, ki so šli za Kajnom, sprožil samokres in blisk je razsvetlil Franciscov obraz, ko je ta vzkliknil: „Kri za kri!“ To je zadostovalo. Kapitan je prestrašen zavpil, češ, da ima nadnaravno prikazen pred seboj, ter padel z lestve med še goreče ostanke verandine.

Padec obeh voditeljev in odločni upor Špancev je ustavil siloviti napad. Napadovalci so odnehali in naposled odšli, noseči s seboj svoje ranjence. Španci so zakričali od veselja, se spustili pod vodstvom Franciscovim po lestvah ter napadli razbojnike, ki pa so se umikali v velikem redu. Streljala je vrsta za vrsto in odbijala Špance, dokler niso dospeli do čolnov, kjer se je začel ljut boj. Toda razbojniki so bili izgubili že preveč moč in brez svojih vodij so bili mnogo manj pogumni. Hawkhurst je stal še vedno pokonci in poveljeval tako hladnokrvno kakor vedno. Ugledal je Francisca ter planil proti njemu, ko je bil boj najbolj vroč, ga prijel za ovratnico ter ga vlekel proti razbojnikom. „Držite ga, za vsako ceno!“ je kričal Hawkhurst, ko so se počasi umikali ter dospeli do zunanjih poslopij. Francisco je bil premagan in odgnali so ga v enega izmed čolnov. Črez nekoliko minut so že na vso moč hiteli po reki navzdol, da utečejo mušketam Špancev, ki so neprestano zasledovali razbojnike do reke ter jih ovirali pri umikanju.

Štirinajsto poglavje.

SREČANJE.

Morski razbojniki so se vrnili na ladjo. Oni, ki so bili ostali na njej in so bili pripravljene, da sprejmo dragoceno kovino, niso imeli storiti drugega kakor sprejemati ranjence. Mnogo njih tovarišev je ležalo mrtvih na obrežju. Kapitan je bil ves pobit in žalosten, Hawkhurst pa težko ranjen, tako da so ga morali prenesti v notranje dele ladje, kakor hitro je došel na krov. Edino, kar so dobili, je bil njih prejšnji spremljevalec, ki so ga bili vkovali v železje zaradi zadnjih besedi Hawkhurstovih. Brez šuma so zopet vzdignili čolne in povsod je vladala največja žalost. Takoj so razvili vsa jadra in ko se je danilo, so jih videli Španci že daleč proti severu.

Na ladji se je kmalu raznesla govorica, da je bil Francisco vzrok njih porazu. Najsi so mogli samo domnevati, da je Francisco spoznal ladjo, sicer bi Španci ne mogli biti tako pripravljene za napad, so imeli vendar tehtne vzroke, da so to domnevanje smatrali za popolnoma resno. Zaraditega so ga vsi sovražili in se veselili njegovega konca, ki so ga vsi za gotovo pričakovali v njegovem sedanjem ujetništvu.

„Tiho, masa Franciscol!“ se je začel zamolkel glas blizu tam, kjer je Francisco sedel na zaboju. Francisco se je obrnil in zapazil starega prijatelja Krumana.

„O, Pompej! Ali ste še vedno vsi na ladji?“ je dejal Francisco.

„Vsi? Ne,“ je odgovoril možak ter zmignil z glavo, „nekaj jih je mrtvih — nekaj pobegnilo — samo štirje smo še. Masa Francisco, kako pridete nazaj? Vsakdo je mislil, da ste že mrtvi. Jaz pa sem rekel — ni še mrtev — ima pri sebi čar — svojo knjigo.“

„Ako je bilo to, kar me je rešilo, no, imam jo še vedno pri sebi“, je odgovoril Francisco ter potegnil iz žepa Sveto pismo. Kakor je tudi videti čudno, vendar je bil Francisco nekoliko praznoveren glede tega Svetega pisma ter ga je bil pred bojem vtaknil v žep.

„To je jako dobro, Francisco, tedaj ste popolnoma varni. Tu prihaja Johnson — jako zloben človek. Grem.“

V tem je bil krenil Kajna v svojo kabino in težko je popisati njegova čuvstva. Bil je ves zmeden. Da ni bilo rane, ki mu jo je zadala Franciscova roka, ne bi bil nikdar dovolil Hawkhurstu, da bi ga bil izpostavil na otoku, kjer bi moral umreti očitno počasi za gladom. Kakor tudi ga je dražil in razburjal očiti upor mladeničev, ga je vendar imel rad — še rajši, kakor je sam mislil. Ko se mu je rana zopet zacelila in so mu povedali, kje je Francisco, se je sprl s Hawkhurstom ter ga razžalil tako krvavo in hudo, da mu tega ni Hawkhurst nikdar odpustil ali celo pozabil. Podoba gladu umirajočega mladeniča je vedno strašila Kajna in ga zelo pretresla. Sedaj, ko je mislil, da je zanj izgubljen za vselej, se je vrnila ljubezen do njega z desetkrat večjo močjo in od tega časa niso nikdar videli Kajna, da bi se bil smejal. Postal je še bolj čemerin in še bolj divji kakor kdaj prej in možje so se kar tresli, kadar je prišel na krov.

Nenadni prikaz Franciscov po tako dolgem času in v takem kraju, kjer bi se ga bil mogel najmanje nadejati, je vplival na Kajna, kakor smo opisali zgoraj. Ko so ga prenesli v čoln, se mu je še vedno kar vrtelo v glavi. Šele ko so bili že blizu ladje, je zapazil, da je bil Francisco poleg njega. Skoro bi se ga bil oklenil okoli vratu ter ga poljubil, zakaj Francisco mu je bil več kakor bogastvo vse Indije. Samo eno čisto in dobro čustvo še ni bilo zatrto v Kajnovih prsih, onečastil se je bil z vsakim zločinom — njegove roke so bile omadeževane s krvjo — z vsem ostalim svetom se je bojeval; toda eno čustvo je še tlelo v njegovem srcu, ki ga ni mogel zatreti, ki bi se moralo izkazati kakor svetilnik ter ga privedi nazaj k dobremu življenju in k pokori.

Toda bila so še druga čustva, ki so navdajala kapitana morskih razbojnikov. Poznal je Franciscov trdni in odločni značaj. Na skrivnost, Kajnu nerazumljiv način je bil Francisco zvedel o nasilni smrti svoje matere ter ga obdolžil tega. Ali ne bi bilo mogoče, da bi mladenič sedaj vračal njegovo ljubezen z zaničevanjem in s sovraštvom? Le še predobro si je bil v svesti tega. Sedaj pa se ga je polotila zopet čemernost in krvoločnost in premišljal je, kako bi se maščeval za napad na svoje življenje. Nenadni prikaz Franciscov je zbudil prav tako veliko čudenje in tresel se je pred njim, kakor bi bil Francisco duh, ki ga obdolžuje in zasleduje zaradi njegovih zločinov. Tako so se podile njegove strašne misli druga za drugo, dokler se ni odločil, da pošlje ponj.

Osoren, temen mož, ki ga Francisco ni bil videl prej, ko je bil še na ladji, je prišel, da izvrši kapitanovo povelje. Odklenil je železje ter odgnal Francisca v kabino. Kapitan je vstal ter zaprl vrata.

„Nisem mislil, Francisco, da te še kdaj vidim tukaj“ je rekel Kajn.

„Skoro gotovo ne,“ je odgovoril drzno Francisco, „toda sedaj sem zopet v vaši oblasti in lahko se maščujete.“

„Ne mislim tako, Francisco, in tudi ne bi bil nikdar dovolil, da te izpostavimo na suho, ako bi bil vedel za to. Celo sedaj, ko se je naš napad ponesrečil s tvojo pomočjo, ne čutim nobenega sovraštva do tebe, dasi te bom morebiti težavno varoval maščevanja drugih. Res, Francisco, zelo sem vesel, da te vidim živega, in bridko sem obžaloval tvojo izgubo.“

Kajn mu je ponudil svojo roko.

Francisco pa je sklenil svoje roke ter molčal.

„Ali si tako nespravljiv?“ je rekel kapitan. „Veš, da govorim resnico.“

„Verujem, da govorite resnico, kapitan Kajn, zakaj preponosni ste, da bi se legali; in kar se tiče mene, vam odpuščam vse; toda te roke ne morem prijeti, in tudi najini računi še niso poravnani.“

„Kaj hočeš več? Ali ne moreva biti zopet prijatelja? Ne zahtevam, da moraš ostati na ladji. Prost si in greš lahko, kamor se ti ljubi. Pridi, Francisco, in podaj mi roko; pozabiva, kar je bilo!“

„Ta roka je okrvavljena s krvjo moje matere!“ je vzkliknil Francisco. „Nikdar!“

„Ne tako, za Boga!“ je vzkliknil Kajn. „Ne — ne, ni tako hudo! V jezi sem udaril tvojo mater, to priznavam; toda nisem ji namerjal storiti nič žalega. A zgodilo se je nepričakovano in umrla je. Nečem se legati — tako je bilo. In resnica je tudi, Francisco, da sem se bridko jokal za njo, zakaj ljubil sem jo kakor

tebe. — Nagel, hud udarec je bil to“, je nadaljeval Kajn, govoreč sam pri sebi, ne da bi mislil na Franciscovo navzočnost. „To me je naredilo, kar sem, naredilo neobčutljivega za vse! — Francisco,“ je rekel Kajn ter dvignil glavo, „slab človek sem bil, toda nisem bil morski razbojnik, ko je živela tvoja mati. Neka kletev leži na meni. Z onim, kar sem najbolj ljubil, sem ravnal najslabše. Ljubil sem tvojo mater kakor nič drugega na svetu, in vendar je mnogo pretrpela od mene in naposled sem celo provzročil njeno smrt. In poleg tvoje matere, katere spomin častim in ljubim ter se tresem, kadar mislim nanjo — vsako noč se mi prikaže — sem ljubil tebe, Francisco, zakaj ti si angel, kakršen je bila tudi ona. In vendar sem tudi s teboj ravnal slabo. Upiral si se mi in prav si ravnal. Ako ne bi bil ravnal prav, bi mi bilo vseeno, toda ravnal si vedno prav, in to je bilo, kar me je jezilo. Tvoje prošnje podnevi — tvoje matere ponoči —“

Franciscovo srce se je omehčalo. Ako ni bilo kesanje, je bilo vsaj pomilovanje, ki je govorilo iz Kajna. „Res pomilujem vas“, je rekel.

„Še več moraš storiti, Francisco; postati moraš moj prijatelj“, je dejal Kajn in mu je zopet ponudil roko.

„Ne morem prijeti te roke, ki je tako omadeževana s krvjo“, je odgovoril Francisco.

„Da, da, tako bi bila rekla tudi tvoja mati. Toda čuj me, Francisco,“ je rekel Kajn in začel govoriti čisto tiho, da bi ga kdo slučajno ne slišal, „sit sem tega življenja — morebiti mi je celo žal, kar sem storil; zapustiti hočem tako življenje — mnogo bogastva imam skritega na krajih, za katere ne ve nihče. Povej mi, Francisco, ali hočeva obadva skupaj zapustiti to ladjo

in živeti skupaj srečno in pošteno? Vse boš delil z menoj, Francisco. Povej, ali si zadovoljen s tem?"

„Da; veseli me slišati, da se hočete odpovedati temu protipostavnemu življenju, kapitan Kajn, toda vašega bogastva ne morem deliti z vami, zakaj na kakšen način je bilo pridobljeno?"

„Nemogoče ga je vrniti, Francisco, toda dobro ga hočem obrniti. V resnici hočem, Francisco. Obžalovati hočem“, in zopet mu je ponudil roko.

Francisco se je obotavljal.

„Kakor gotovo mi Bog pomagaj, obžalujem. Obžalujem, Francisco!“ je vzkliknil razbojniški kapitan.

„Kot kristjan vam odpuščam vse“, je odgovoril Francisco in je prijel še vedno iztegnjeno roko. „In tudi Bog naj vam odpusti!“

„Amen!“ je odgovoril razbojnik svečano in si zastrl obraz z rokami.

In tako je stal več minut, Francisco pa ga je opazoval. Naposled je zopet odkril obraz in na veliko čudenje Franciscovo se mu je na licu lesketala solza. Njegove oči so bile rosne. Francisco ni več čakal, da bi mu bil ponudil roko. Sam je stopil h kapitanu ter ga prijel za roko, ki jo je iskreno stisnil.

„Bog te blagoslovi, mladenič! Bog te blagoslovi!“ je rekl Kajn, „toda sedaj me pusti samega!“

Francisco je odšel lahkega in hvaležnega srca na krov. Njegov obraz je naenkrat povedal onim, ki so bili blizu, da ni obsojen na smrt, in mnogo izmed njih ga je pozdravilo, najsi se ga prej še nagovoriti niso upali. Ostali so takoj opazili, da sme Francisco zopet ukazovati. To se je pokazalo takoj, ko je drugi krmar stopil predenj ter mu izporočil, da je neka ladja na vetrni strani.

Francisco je vzel daljnogled, da si jo ogleda. Bila je velika ladja, ki je imela vsa jadra razvita. Ker ni hotel, da bi razen njega še kdo drug stopil v kabino, se je napotil sam do njenih vrat in potrkal, preden je vstopil, ter je obvestil kapitana o ladji.

„Hvala, Francisco, za sedaj opravljaj ti Hawkhurstovo službo — saj ne bo za dolgo, toda ne boj se, da bi zopet lovili. Prisezam ti, da ne bomo, Francisco. Toda ta ladja — prav dobro vem, katera je, nas išče že nekoliko časa. Pred tednom dni, Francisco, sem si prav zelo želel, da bi jo srečal, da bi pretil še več krvi. Sedaj pa bom storil vse, samo da se ji izognem in utečem. Več ne morem storiti, Francisco. Ne smejo me ujeti.“

„Zaraditega vas ne morem grajati. Mislim, da se je bo lahko izogniti. „Avenger“ prekaša vse ladje.“

„Razen „Enterprise“, mislim, ki je zgrajena prav tako. Za Boga, lepo tekmovanje bo,“ je nadaljeval Kajn, ki se ga je za trenutek zopet polastila odločnost, „in videlo se bo kakor bojazljivost, ako se izognem boju. Toda ne boj se, Francisco — obljubil sem ti in držal se bom svoje besede.“

Kajn je odšel na krov ter opazoval ladjo z daljnogledom.

„Da, to mora biti ona“, je rekel glasno, da so ga slišali razbojniki. „Admiral jo je poslal naravnost za nami s svojimi najboljšimi ljudmi. Kako mi je žal, da smo tako maloštevilni.“

„Dovolj nas je“, je opomnil krmar.

„Da,“ je odgovoril Kajn, „ako bi mogli dobiti tam kaj drugega nego udarcev. Toda to je vse in zdaj ne morem pogrešati še več mož. Ukrenite, da obrnemo!“ je nadaljeval ter stopil proti zadnjemu delu ladje.

„Enterprise“, ki je plula pred vetrom, je bila sedaj

kakih pet milj daleč in je neumorno zasledovala razbojniško ladjo. Kakor hitro se je začela ta obračati, je razvila „Enterprise“ še ostala jadra. Ali tudi razbojniška ladja je storila prav tako. Razbojnik, ki so bili že siti boja in ki jih nista izpodbujala niti Hawkhurst, niti kapitan, so se sedaj prav tako želeli izogniti boju, kakor so si ga navadno želeli.

Pri tem prvem tekmovanju v jadraniu ni bilo mogoče opaziti nobenega posebnega razločka. Obedve ladji sta na ta način kake pol ure nadaljevali svojo pot in ko je Edvard Templemore drugič poizkušal svoj sekstant, ni mogel opaziti, da bi se bil tudi le za en kabetj približal „Avengerju“.

„Za pol točke se lahko obrnemo v stran“, je dejal drugemu poveljniku. „To lahko storimo.“

„Enterprise“ je torej na omenjeni način izpremenila svojo mer in povečala svojo hitrost tako, da se je približala „Avengerju“ za četrto milje.

„Bližajo se nam,“ je dejal Francisco; „obrniti se moramo za celo točko“.

In „Avenger“ je izpremenil mer in bi se bil zopet oddaljil, da ni tudi „Enterprise“ vnovič izpremenila svoje meri.

Tako sta obedve ladji vedno izpreminjali svoj tek. Razdalja med njima pa je ostala skoro vedno ista, namreč tri in pol milje. „Enterprise“ se je zopet obrnila za eno točko in ako je hotela dohiteti „Avengerja“, se je morala pripraviti na dolg in naporen lov. Obedve ladji sta sedaj pluli naravnost proti vzhodu.

Bilo je nekako uro pred nočjo, ko se je ravno pred „Avengerjem“ prikazala še ena ladja, ki je bila fregata, kakor se je jasno videlo. Razbojnik so se prestrašili te nesrečne okolščine, ker je bilo le malo dvoma, da

ne bi bila to angleška križarka. Tudi ako ne bi bila, bi utegnili pričakovati, da bo pomagala pri lovu. Videlo se ji je, da je opazila obedve ladji in razvila vsa jadra ter se vsako četrto ure obračala tako, da je ostala vedno enako daleč od obeh. „Enterprise“ je tudi spoznala fregato in je začela streljati s svojim velikim topom, dasi ni bila v zadostni bližini „Avengerja“, temveč samo da bi zbudila njeno pozornost.

„To je nekoliko nerodno“, je opomnil Kajn.

„Prej kakor v eni uri se stemni,“ je rekel Francisco, „to je edino naše upanje.“

„Kajn je nekoliko trenutkov pomišljal.

„Pripravite veliki top! Tudi mi bomo streljali, Francisco, in razvili ameriško zastavo. To bode fregato osupnilo na vsak način, drugo pa stori noč.“

Veliki top „Avengerjev“ je bil pripravljen.

„Jaz ne bi streljal z velikim topom,“ je dejal Francisco, „to bi pokazalo našo moč ter nam ne bi prav nič pomagalo na begu. Ako pa ustrelimo le z malimi topovi na eni strani, bo fregata spoznala, da je veliki top našega zasledovalca glasnejši od naših malih topov, ter bo morebiti mislila, da je naša ladja res ameriška.“

„Prav res,“ je odgovoril Kajn, „in ker živi Amerika z vsem svetom v miru, bodo prej imeli našega nasprotnika za razbojniško ladjo. Pustite torej veliki top in pripravite male! Pazite, da bo zastava razločno razvita!“

„Avenger“ je začel streljati časih z malimi topovi, katerih glas so le težko slišali na fregati, veliki top na „Enterprisi“ pa je grmel nad vodovjem.

Tako je bilo, ko je solnce zatono v morje in je tema preprečila, da ladje niso mogle videti druga druge razen s pomočjo ponočnih daljnogledov.

„Kaj naj storimo, kapitan Kajn?“ je vprašal Francisco.

„Sklenil sem storiti nekaj zelo drznega. Kreniti hočem naravnost proti fregati, kakor bi iskal pomoči pri njej. Pri tem ji izporočim, da je ona druga ladja razbojniška, ter jo prosim pomoči. Ako se to posreči, lahko uidemo. Mesec itak ne izide pred eno uro po polnoči.“

„To bo res drzna zvijača. Pomislite pa, ako boste potem ob njej in začne kaj sumiti!“

„No, potem ji pokažemo pete. Prav nič bi se ne bal niti nje, niti njene strani, ako ne bi bilo one druge ladje tukaj.“

Eno uro potem, ko se je stemnilo, je bil „Avenger“ čisto blizu fregate. Zavijal je svoja jadra bolj polagoma, kakor bi imel le malo moštva na krovu. In potem, ko je Kajn svojim ljudem ukazal, da se skrijejo, kolikor je mogoče, je naravnal svojo ladjo naravnost proti zadnjemu delu fregate.

„Ladja ahoi! Kakšna ladja je to?“

„Eliza“ iz Baltimore, ki prihaja iz Kartagene,“ je odgovoril Kajn, „ladja tam, ki nas zasleduje, je razbojniška. Ali naj pošljem čoln k vam?“

„Ne, samo ostanite blizu nas.“

„Da, da“, je odgovoril Kajn.

„Obrnite ladjo!“ se je glasil klic na fregati in tekom ene minute je fregata izpremenila tek.

V tem času se je „Enterprise“ vedno bolj bližala ostalima ladjama. Edvard Templemore in oni, ki so bili na krovu, so se na vso moč čudili njiju gibanju. V začetku so že mislili, da so se zmotili ter da ladja ni razbojniška, potem pa, da se je moštvo uprlo in vdalo fregati. Edvard je z vsemi jadri in z vso hitrostjo plul proti njima, da zve, kaj je pravzaprav resnica. Kapitan fregate, ki ni izpustil izpred oči „Enterprise“,

se je enako čudil veliki drznosti domišljene razbojniške ladje.

„Naposled napade še nas!“ je dejal prvemu poročniku.

„O tem se ne more nič reči, saj je znano, kakšnega značaja je. Govori se, da ima kakih tristo mož na krovu, in mi jih imamo prav toliko. Morebiti pa hoče samo mimo nas pluti, ustreliti enkrat, nato pa pluti dalje.“

„Vsekakor bomo imeli topove pripravljene zanjo,“ je odgovoril kapitan. „Vsakdo na svoj prostor!“

„Enterprise“ se je približala fregati ter namerjala pluti okoli njenega zadnjega dela.

„Še vedno ne zavija svojih jader“, je dejal prvi poročnik, ko se je prikazala le kabelj daleč.

„In polno moštva je na krovu“, je rekel poveljnik ter jo opazoval skozi nočni daljnogled.

„Ustrelite enkrat nanjo!“ je dejal kapitan.

Bum! Dim se je razkadiril in jadro na prednjem jadreniku je viselo po strani. Krogla je zadela prednji jadrenik na „Enterprisi“ in storila mnogo škode, tako da je bila za nekoliko časa nezmožna za vsako nadaljnje delo.

„Ladja ahoi! Kakšna ladja je to?“

„Ladja njegovega Veličanstva ‚Enterprise‘.“

„Pošljite takoj čoln sem!“

„Dobro!“

„Možje na krov! Jadra zavijte!“

„Kje pa je druga ladja sedaj?“

„Na oni strani“, je odgovoril eden izmed častnikov, ki je kakor ostali obračal vso pozornost na „Enterprise“ ter se le malo brigal za dozdevnega Amerikanca. Mož pa je odgovoril, ne da bi bil vedel resnico, in ko se je ozrl proti omenjeni strani, ni bilo videti ladje nikjer. Kajn je bil namreč pozorno pazil na to, kaj se je godilo

med ostalima dvema ladjama, in bil pripravljen, da se izmuzne vsak trenutek. Kakor hitro je fregata ustrelila proti „Enterprisi“, je svojo ladjo obrnil, razvil vsa jadra in odplul. S ponočnim daljnogledom je bilo videti njegovo ladjo pol milje daleč. Sedaj šele so spoznali zvijačo. Fregata se je obrnila in razvila jadra, Edvard pa se je vrnil na svojo ladjo, ker ni kazalo, da bi se še dalje mudili radi čolna. Toda „Avenger“ se je oddaljeval vedno bolj in ko se je izdaniilo, ga ni bilo videti nikjer.

V tem času pa se je spustil Edvard Templemore s svojo ladjo za fregato, kakor hitro je mogel zopet razviti vsa jadra. Bil je seveda razjarjen zaradi načina, kako so ravnali z njim, in je prisegel sam pri sebi, da pokliče fregatnega kapitana pred vojno sodišče. Okolo poldne se je fregata vrnila in kmalu se je pojasnilo vse. Kakor tudi pa so bili nejevoljni, da jim je razbojnik utekel, so bili vendarle vsi edini v tem, da je s svojo drzovitostjo in hladnokrvnostjo zaslužil uiti. Spoznali so, da se dá jadrenik na „Enterprisi“ kmalu zopet popraviti toliko, da bo lahko nadaljevala svojo pot. Zato so poslali s fregate tesarjev na njen krov. V dveh dneh je bila škoda popravljena in Edvard Templemore je šel zopet zasledovat „Avengerja“.

Petnajsto poglavje.

ZMOTA.

„Avenger“ je razvil vsa svoja jadra ter plul proti severu. Zasledovalce je pustil daleč za seboj, in prav ničesar ni bilo videti na obzorju, ko je naslednjega jutra prišel Francisco na krov. Vkljub vsem prošnjam Kajnovim ni hotel Francisco deliti z njim poveljstva na ladji, nego se je imel le za potnika ali pa jetnika. Ni bil še dve minuti na krovu, ko je opazil ona dva španska ribiča, ki sta bila v službi pri donu Cumanosu, kako sta se pogovarjala med seboj. Skoro popolnoma ju je bil že pozabil; raditega je šel k njima ter ju nagovoril. Zelo sta se začudila, ko sta videla Francisca tukaj, dokler jima ni ta povedal, kaj se je zgodilo. Onadva pa sta zopet pripovedovala, kaj se je pripetilo njima, ter mu pokazala pa'ce na rokah, ki so nosili sledove mučenja, da bi bili izsilili iz njiju resnico. Francisco se je zgrozil, vendar pa ju je potolažil z obljubo, da bosta kmalu zopet prosta in se bosta lahko vrnila h gospodarju.

Ko se je vračal Francisco s prednjega konca ladje, je našel na krovu Hawkhursta. Njiju oči so se srečale in kazale veliko sovraštvo. Hawkhurst je bil od velike izgube krvi še jako bled in rana ga je očitno še vedno zelo bolela. Ker so mu pa izporočili, da sta se kapitan in Francisco najbrže popolnoma spoprijaznila, ni mogel

več dalje ostati v postelji. Vedel je tudi, da se je kapitan izogibal vsakemu boju z „Enterpriso“, in nekaj mu je pravilo, da se je morala v kapitanu zgoditi velika izprememba. Kakor tudi je bil še slab, je vendarle sklenil skrbno paziti na vse, kar se je zgodilo. Zakaj sedaj je smrtno sovražil oba, Kajna in Francisca, in čakal prve prilike, da se maščuje. Za trenutek sta se mu zdela premogočna. Toda čutil je, da se bliža čas njegove zmage.

Francisco je šel mimo Hawkhursta, ne da bi bil zinil beseico.

„Zopet ste prosti, kakor vidim“, je opomnil Hawkhurst porogljivo.

„Na vsak način pa nisem za to dolžan hvale vam,“ je odgovoril Francisco ponosno, „in za svoje življenje tudi ne.“

„Ne, gotovo ne! A mislim, da sem jaz vam nekaj dolžan za tole kroglo v rami“, je odgovoril krmar.

„Da, ste“, je odgovoril Francisco mrzlo.

„In prepričani bodite, da vam svoj dolg poplačam z obrestni vred.“

„Prav nič ne dvojim o tem, samo ako vam bo mogoče; ne bojim se vas prav nič.“

Po teh Franciscovih besedah je prišel kapitan po lestvi navzgor. Hawkhurst se je obrnil in odšel.

„Ta človek namerja nekaj zlobnega, Francisco,“ je dejal kapitan bolj tiho; „skoro že ne vem, komu naj zaupam; toda paziti moramo nanj. Že nekoliko časa pridobiva moštvo zase. No, to pa nima posebnega pomena, zlasti ako miruje le še malo časa. Sam bi mu rad izročil poveljstvo te ladje. A kaj, ako ga poizkusi pridobiti prerano — —“

„Jaz imam možake, ki jim lahko popolnoma zaupam“, je rekel Francisco. „Pojdiva dol!“

Francisco je poslal po Krumana Pompeja ter mu dal vpričo kapitana razne ukaze. Na veliko čudenje vseh je to noč stražil Hawkhurst. Dasi je bil od neprestanega opazovanja in straženja zelo utrujen, je bolj okreval od dne do dne.

Nekoliko dni se ni pripetilo nič in „Avenger“ je mirno nadaljeval svojo pot. Samo Francisco je vedel, kaj namerja storiti kapitan.

„Jako malo vode še imamo,“ je nekega dne izporočil Hawkhurst, „ali jo bomo imeli dovolj do tja, kamor smo namenjeni?“

„Za koliko dni je še imamo, ako dobi vsakdo polno mero?“

„Največ za dvanajst.“

„Tedaj se mora dajati le pol mere“, je odgovoril Kajn.

„Možje bi radi vedeli, kam smo namenjeni sedaj.“

„Ali so poslali vas, da me vprašate po tem?“

„Ne ravno; toda jaz sam bi rad vedel“, je odgovoril Hawkhurst predrzno.

„Pokličite može navzgor,“ je odgovoril Kajn; „in kot član moštva boste zvedeli tudi vi, česar želite.“

Moštvo razbojniške ladje se je zbralo na zadnjem koncu.

„Možje!“ je dejal Kajn, „prvi krmar mi je povedal, da bi radi vedeli, kam gremo. Na to odgovarjam tole: Ker imamo na ladji toliko ranjencev in toliko plena spodaj, namerjam kreniti na otok tukaj blizu, kjer smo bili že večkrat, da oskrbimo potrebne poprave — in to so otoki Kaikos. Ali želi kdo vprašati še kaj drugega?“

„Da,“ je odgovoril Hawkhurst, „tudi bi radi vedeli, kaj namerjate s tem mladim možem Francisom. Izgubili smo velike zaklade bogastva. Spodaj imamo trideset ranjencev in na suhem smo pustili devet mrtvih. Jaz sam imam kroglo tu v rami; in vse to je zakrivil on sam. Pravice zahtevamo!“

„Možje! Pravice zahtevate in jo tudi dobite“, je odgovoril Kajn. „Vsi poznate dobro tega mladeniča. Še kot otroka sem ga prinesel semkaj na ladjo. Njemu ni nikdar ugajal način našega življenja in dostikrat je prosil, da bi smel oditi; toda ni bil uslišan. Pozval me je na odgovor, opiraje se na našo postavo: Kri za kri! Ranil me je; storil je prav in tega mu ne štejem v zlo. Ako bil vedel, da ste ga namerjali izpostaviti na suho, kjer naj bi bil počasi umrl za gladom in žejo, ne bi bil nikdar dovolil tega. Kaj pa je zakrivil? Prav ničesar! Če pa je kaj, je zakrivil proti meni. In obsojen je bil na smrt zaradi ničesar, in vi sami ste bili odločno proti njegovi smrti. Ali ni res tako?“

„Da — res,“ je odgovorila večina mornarjev.

„Na naravnost čuden način je bil rešen smrti ter je nato prišel v službo k drugemu človeku. Ujeli ste ga in zahtevate sedaj pravice. Imejte jo torej! Recimo, da je zaradi tega zapadlo njegovo življenje — vi ste ga bili obsodili na smrt po krivem in zaraditega ste po vsej pravici dolžni, da mu v tem primeru vrnete njegovo življenje. Zahtevam to od vas, možje, ne samo kot pravico zanj, temveč tudi kot naklonjenost in vdanost proti meni, vašemu kapitanu.“

„Velja, vse je dobro!“ je vzkliknila večina razbojnikov.

„Možje, hvala vam!“ je odgovoril Kajn. „In v zahvalo za to naj se razdeli moj delež na plenu med vas vse, kakor hitro dospemo do otokov Karkos.“

Te poslednje besede so naenkrat izpremenile ves položaj v prid kapitanu. Oni, ki so bili prej s Hawkhurstom, so stopili sedaj na kapitanovo stran. Hawkhurst se je oziral kakor hudoben duh.

„Denar naj vzamejo oni, ki se dado podkupiti,“ je odgovoril, „toda jaz se ne dam! Kri za kri hočem imeti in zaraditega vas svarim. Življenje tega fanta je moje in imeti ga hočem! Zadržite me pri tem, ako morete!“ je nadaljeval, vzdignil roko ter pretil z njo skoro ravno pred kapitanovim obrazom.

Rdečica je oblila Kajna. V trenutku se je visoko vzravnaval, zagrabil kol, ki je ležal blizu, in podrl Hawkhursta na tla.

„To imaš za svojo upornost!“ je zaklical Kajn ter stopil Hawkhurstu na vrat. „Možje, do vas se obračam! Ali je ta človek vreden, da ostane še nadalje krmar? Ali zasluži, da ostane živ?“

„Ne, nikdar!“ so vpili razbojniki. „Smrt!“

Francisco je stopil prednje: „Možje! Kapitanu ste storili uslugo; storite še meni eno: Pustite temu človeku življenje! Spominjajte se, kolikokrat vas je vodil v boj, kako hraber in zvest je bil dosedaj. Pomnite, da še vedno boleha na rani, ki ga dela še bolj razdražljivega. Zapovedovati seveda ne more več dalje, ker nikdar več ne dobi kapitanovega zaupanja, toda pustite ga, da živi in zapusti to ladjo.“

„Ako se vsi strinjate s tem, naj bo!“ je odgovoril Kajn in se ozrl po možeh. „Jaz nečem njegovega življenja.“

Razbojniki so mu pritrdili. Hawkhurst je počasi vstal, nato so ga spremili v njegovo kabino. Drugi krmar je bil nato imenovan za prvega, drugega pa naj bi si izvolili možje sami.

Po tem prizoru je cele tri dni vladal mir in red na razbojniški ladji. Kajn se je v tem času trdno odločil, kaj ukrene, ter je razodel svoje načrte Franciscu. Ta mu je veroval, ker je videl v tem, da je kapitan svoj delež podaril moštvu, njegovo resno voljo. Nastalo je med njima tako presrčno razmerje, kakršnega ni bilo prej nikdar med njima. Toda o Franciscovi materi in svojem prejšnjem življenju ni kapitan nikdar govoril. Francisco ga je večkrat povpraševal po tem, a vedno mu je odgovarjal: „V kratkem zveš vse, Francisco, toda sedaj še ne; preveč bi me sovražil.“

„Avenger“ je mimo Antilskih otokov plul naravnost proti otoku Porto Rico. Na večer onega dne, ko so prišli že blizu obrežja, od katerega so bili komaj tri milje, je nastala popolna tišina. Novi prvi krmar je nasvetoval, naj porabijo to priliko in se preskrbe z vodo pri nekem slapu, ki ga je našel s pomočjo daljnogleda. Ker je bilo zelo potrebno, je Kajn privolil. Od ladje je kmalu odrinil čoln, naložen s sodi za vodo.

Zgodilo se pa je, da je moral „Avenger“ obstati ravno pred posestvom dona d'Alvareza, ki je bil guverner tega otoka. Klara je ladjo kmalu opazila. Ker pa ni bilo niti zvedenemu mornarju mogoče razločevati v taki dalji „Enterprise“ od „Avengerja“, je kakor po navadi izobesila belo zaveso v znamenje, da je ladjo spoznala. Odhitela je k obrežju ter krenila v podzemeljsko jamo, da počaka Edvarda Templemore. Čoln razbojniške ladje je pristal ravno na kraj njiju sestankov in krmar je skočil iz čolna. Klara je pohitela, da sprejme Edvarda, krmar pa jo je zagrabil, še preden je spoznala svojo zmoto.

„Sveta devica! Kdo in kaj ste vi?“ je vzkliknila ter se mu poizkušala izviti iz rok.

„Človek sem, ki ima zelo rad lepe deklice“, je odgovoril razbojnik ter jo še vedno krepko držal.

Ko se je krmar vrnil in izporočil o svojem plenu, so bili razbojniki zelo veseli, ker so se nadejali nove nagrade. Kajn jim seveda ni mogel ugovarjati. Njegovo ravnanje bi bilo tako različno od dosedanjega, da bi na novo zbudil sumnje, kakor jih je bil zbudil Hawk-hurstu. To pa je hotel Kajn na vsak način preprečiti. Ukazal je odgnati dekle v kabino, vzdigniti čoln in razviti jadra, ker je začel zopet pihati veter.

V tem času pa je Francisco tolažil nesrečno Klaro ter ji zagotavljal, da se ji ni treba bati ničesar. Obetal ji je varstvo kapitanovo in svoje.

Ubogo dekle se je bridko jokalo in šele, ko je Kajn prišel v kabino in ponovil Franciscove obljube, se je nekoliko potolažila. Francisco ji je povedal, da je na razbojniški ladji, in na veliko tolažbo ji je bilo, da je našla prijateljev, ko je pričakovala sama zasramovanja in zasmehovanja. Prijaznost in postrežljivost Franciscova jo je zopet nekoliko umirila.

Prihodnjega dne mu je povedala vzrok, zakaj je prišla na obrežje, in svojo zmoto z ozirom na obe ladji. Francisco in Kajn sta ji obljubila, da plačata odkupnino zanjo ter ne bosta čakala odgovora njenega očeta. Da obrne njene misli drugam, je Francisco mnogo govoril o Edvardu Templemoru in o tej stvari je mogla Klara vedno govoriti. Tako je Francisco kmalu zvedel vse, kar je bilo v zvezi s to ljubeznijo.

Toda „Avenger“ ni mogel tako hitro dospeti do svojega skrivališča, kakor se je splošno mislilo. Ko je plul severno od Porto Rica, je srečal angleško fregato, pred katero je moral bežati. Ker pa ladja pod vetrom

plove slabše, je trajal lov dolge tri dni, dokler niso prišli do Bahamskih otokov.

Razbojniki so mnogo trpeli in ker so imeli premalo vode, so morali dnevno merico zmanjšati še bolj. Fregato je bilo še vedno videti, dasi je bil „Avenger“ že daleč pred njo, ko je zopet ponehal veter in je nastala popolna tišina, ki je trajala dva dni. Na večer drugega dne je spustila fregata čolne v morje, da napadejo razbojniško ladjo, ki je bila kakih pet milj daleč. Zdaj pa je zopet potegnil veter od severa. Ker je bila sedaj razbojniška ladja pred vetrom, je kmalu pustila svojega nasprotnika tako daleč za seboj, da ni bilo več videti ladjinega telesa.

Šele prihodnjega dne je upal Kajn kreniti zopet proti jugu, da se preskrbi z vodo na enem izmed malih otokov. Naposled so našli vodo, toda le bolj malo in izgubili so mnogo časa, ker je bil studenec le majhen. Nato so se pa zopet obrnili proti otokom Kaikos. Nasprotni vetrovi in nasprotni morski toki so jih pa tako zelo ovirali, da so dospeli v navadno skrivališče šele tri tedne potem, ko so jih bili zasledovali ob otoku Porto Rico.

* * *

Vrnimo se sedaj k Edvardu Templemoru in njegovi „Enterprisi“, na kateri smo ga pustili ob južnoameriškem obrežju, zasledujočega „Avengerja“, ki je ušel tako čudno. Edvard je preiskal vse obrežje, plul skozi preliv in okoli otoka Trinidad ter se nato napotil proti Antilskim otokom. Nagovoril je vsako ladjo, ki jo je srečal pa ni dobil nobenega poročila. Naposled je došel do Porto Rica.

Sedaj ni bilo časa misliti na Klaro. Toda ker sedaj otok ni bil izvun njegove poti in ker je bilo ravno pred

večerom, ko je prišel do onega dela obrežja, kjer je prebival guverner, se je za nekoliko časa ustavil ter opazoval okna. Nobenega znamenja ni bilo videti in potem, ko je čakal do noči, je dal malo nejevoljen zopet razviti jadra. Bal se je namreč, da se je vse zvedelo. Vzrok vsemu temu pa je bil ta, da je prišel samo dva dni potem, ko so bili Klaro ugrabili. Zaraditega je obračal zopet vso svojo pozornost na to, da najde razbojniško ladjo. Ko je potem še štirinajst dni brez uspeha preiskoval vse vhode in zalive otoka St. Domingo in se je zaloga živeža in vode nagibala h koncu, se je nejevoljen vrnil v port Royal.

V tem je skrivnostni odhod Klarin razburil ves Porto Rico. Izpraševali so njeno služabnico, ki je naposled povedala vse, kar je vedela o ljubezni svoje gospodinje. Ker se je onega večera „Avenger“ prikazal blizu obrežja, jih je to potrdilo v mnenju, da je kak angleški poročnik zatel dono Klaro. Don D'Alvarez je nemudoma odposlal ladjo v Jamajko, da se pritoži radi razbojstva in zahteva svojo hčer nazaj.

Ta ladja je dospela v Port Royal nekoliko dni pred „Enterpriso“ in admiral se je zelo začudil. Poslal je donu d'Alvarezu jako vljuden odgovor ter mu obljubil, da ukaže stvar nemudoma preiskati, kakor hitro se vrne „Enterprise“ ter da takoj odpošlje ladjo, ki ga obvesti o uspehu preiskave.

„Lepa stvar to“, je dejal admiral svojemu tajniku. „Ta mladi norec! Poslal sem ga, da poišče razbojnika, on pa gre loviti guvernerjevo hčer. Na lorda Harryja, mr. Templemore, precej bova imela obračunati!“

„Skoraj ne verujem tega,“ je odgovoril tajnik, „najsi se mi zdi stvar zelo sumljiva. Toda tako kratko znanje —“

„Kdo ve, mr. Hadley? Prinesite njegove ladjine zapisnike. Morebiti se plete to znanje že dalje časa.“

Pregledovala sta zapisnike „Enterprisine“ in videla usodno ime Porto Rico, Porto Rico povsod, kamor sta le pogledala, kadarkoli se je ladja le spustila na križarjenje in celo takrat, kadar je imela prenašati pisma.

„Sedaj je stvar dovolj jasna“, je rekel admiral. „Preklicani mladi potepin, da me je tako vodil za nos! Ni sicer moja stvar, ako se hoče poročiti z deklico, toda vendar ga hočem občutno kaznovati, ker ni bil pokoren poveljem. Pred vojno sodišče ga postavim!“

Tajnik ni odgovoril ničesar, saj je dobro vedel, da admiral ne bo uresničil svojih besedi.

„Enterprise“ se je zasidrala ravno danes zjutraj“, je izporočil tajnik admiralu, ko je sedel k zajtrku.

„In kje je Templemore?“

„Zunaj na verandi. Spodaj so mu povedali, česa ga dolže, in prisegel je, da ni res. Verujem mu, zakaj videti je bilo, kakor bi bil na pol zblaznel pri tem poročilu.“

„Počakajte za trenutek. Ali ste že pogledali zapisnik njegove ladje?“

„Pogledal. Iz njega je razvidno, da je bil na višini Porto Rica dne 19. t. m., pismo španskega guvernerja pa pravi, da je bil tam 17. in zopet prišel 19. Jaz sem mu to omenil, on pa se roti na svojo čast, da je bil tam samo 19., kakor stoji v ladjinem zapisniku.“

„Dobro, naj pride sem in govori sam.“

Edvard je vstopil zelo razpurjen.

„No, mr. Templemore, lepe reči uganjate! Kaj naj pomeni vse to? Kje je dekle — guvernerjeva hči?“

„Kje je, ne vem povedati, toda prepričan sem, da so jo odgnali morski razbojniki.“

„Razbojniki! Ubogo dekle! Zelo se mi smili! — In vi tudi, Edvard! Pridite in sedite ter mi povejte, kako se je zgodilo vse to.“

Edvard je jako dobro poznal značaj admiralov; zaraditega mu je takoj povedal vse, kar se je bilo zgodilo med njim in Klaro. Izporočil je, kako mu je utekel „Avenger“ s tem, da je prekanil fregato, ter mu omenil tudi dogovor, da ga bo v bodoče Klara čakala na obrežju. Ob taki priliki jo je morala odpeljati razbojniška ladja, ki je po zunanosti popolnoma podobna „Enterprisi“ in ki je plula nekoliko dni pred njim mimo Porto Rica.

Akoravno bil bil smel admiral pozvati Edvarda na resen odgovor, se mu je vendar smilil ter mu ni dejal ničesar radi Porto Rica. Po zajtrku je ukazal dati znamenje, naj se pripravi še ena ladja za odhod, „Enterprise“ pa na novo preskrbi z živežem in vodo.

„No, Edvard, vi in pa ladja ‚Comus‘ pojdita sedaj skupno za tem lopovskim razbojnikom in zanašam se na vaju, da prineseta dobro poročilo o njem kakor tudi o guvernerjevi hčeri. Pogum, dečko! Zanesi se na to, da bodo poizkušali dobiti odškodnino zanjo, preden ji store kaj žalega.“

In zvečer sta krenila „Enterprise“ in „Comus“ na svojo pot. Doteknila sta se Porto Rica in izročila guvernerju pismo admiralovo, nato pa sta se obrnila proti severu in dospela prihodnjega jutra do otokov Kaikos, ravno ko je „Avenger“ plul skozi ozki preliv.

„Tamle je!“ je vzkliknil Edvard, „tam je, za Boga!“ In dal je znamenje o sovražniku „Comusu“, ki je takoj odgovoril.

Šestnajsto poglavje.

PRI OTOKIH KAIKOS.

Takozvani otoki Kaikos ali Cayques so nekako dve stopinji severno od St. Dominga in so skoro najbolj južni del one vrste otokov, ki se raztezajo tja gor do Bahamskih otokov. Večina teh otokov je neobljudena. V prejšnjih časih pa so bili skrivališče razbojniških ladij, zakaj skalovje in klečevje, ki je okoli njih, jim je dajalo zavetja pred večjimi zasledovalci, prehodi skozi te nevarne kraje pa so bili večinoma znani le morskim razbojnikom, ki so večkrat zahajali semkaj. Največji teh otokov Kaikos ima na južni strani tako zaokroženo obrežje, da je bilo podobno veliki podkvi in je dajalo varna in dobra tla za sidro. Preden pa pride ladja do tega prostora, jo je treba peljati kakih štirideset milj na daljavo. Prehod skozi te kleči je bil zelo težaven in je bil dobro poznan Hawkurstu, ki je bil sedaj vedno vodnik na tem kraju. Kajn ga ni poznal tako dobro in zaraditega je bilo treba največje pozornosti, posebno ker ni bilo mogoče pozvati zato Hawkursta. Tudi otoki sami — bilo jih je precej — so bili sestavljeni iz koralnih skal; tuintam je dvigalo nekoliko kokosovih palm svoje krone kvišku, kjer so imele dovolj zemlje; med skalovjem pa je rastlo nizko grmičevje. Glavna posebnost teh otokov, zaradi katere so jih morski razbojniki obiskovali posebno radi, pa

so bile podzemeljske jame, izmed katerih so bile nekatere visoko nad najvišjo morsko površino. Večinoma so ležale tako, da se je mogla voda pretakati vanje in zopet iz njih. Nekatere je voda zalivala do roba ter jih napolnila ob plimi. Ko pa je pri oseki zopet odtekala, so se naredila tam majhna jezera. V nekaterih pa je tudi voda stala tako globoko, da se je bilo mogoče z velikimi čolni voziti po njej. Skoro nam ni treba omenjati, kako zelo so bile pripravne više ležeče in suhe jame kot zaloga za stvari, ki jih je hotel kdo skriti, dokler se ne ponudi prilika, da more drugače razpolagati z njimi.

V zadnjem poglavju smo povedali, da sta se „Enterprise“ in „Comus“ prikazala na obzorju, ravno ko je „Avenger“ zavozil v ozki prehod med klečevjem, ter ga opazila. Treba pa je, da nekoliko natančneje opišemo položaj ladij. „Avenger“ je vstopil v južni preliv, je imel južni veter in je na svoji poti skrbno meril globino vode skoro štiri milje daleč, jadra pa je imel razvita le malo ali skoro nič.

„Enterprise“ in „Comus“ sta preiskala otok Turk vzhodno od otokov Kaikos ter plula mimo tega otoka v meri proti severu z vetrom, ki je pihal proti njiju levi strani, tako da sta bila sedaj na severnem delu kleči, ki so se razprostirale ob velikem otoku Kaikos. Obedve ladji sta pluli tako, da bi bili lahko zastopili pot „Avengerju“, preden bi prišel do prostora, kjer se je navadno zasidraval, da ni bilo klečevja, ki jima je zapiralo pot. Edini načrt, po katerem sta se mogli ladji sedaj ravnati, je bil, da plujeta okoli klečevja proti jugu ter prideta do vhoda v preliv, kjer bi mogla „Enterprise“ dobiti dovolj globoko vodo, da bi uspešno zasledovala „Avengerja“. Ker je bil namreč preliv preozek, da bi se bilo mogoče prebiti skozi njega in ker

je veter prihajal od juga, „Avenger“ ni mogel uiti: Ujel se je v past in vse, česar se je utegnil nadejati, je bilo, da se je mogel braniti v svoji trdnjavi nasproti moči, kolikor se je dala rabiti za napad. Veter je pihal od juga in vse je kazalo, da hoče postati še močnejši.

Na krovu „Avengerja“ so natanko opazovali nasprotnika in njiju gibanje. Kajn je spoznal, da je v zelo neprijetnem položaju. Da ga napadejo, o tem ni dvomil. Akoravno pa bi bil v vsakem drugem primeru zaukal od veselja zaradi tako ugodne prilike, je sedaj sodil vse drugače ter je bil pripravljen žrtvovati skoro vse, samo da bi se izognil boju in se mirno ločil od pristašev, ne da bi mu bilo treba prelivati kri. Ravno tako neprijeten je bil ta nesrečni sestanek Franciscu. Vendar pa ni izpregovoril z razbojniškim kapitanom niti besedice ves čas, ko sta bila na krovu.

Bila je nekako deveta ura, ko so prepluli skoro pol preliva brez nezgode in je Kajn ukazal, da vržejo malo sidro; potem je poslal ljudi k zajtrku. Francisco je krenil v kabino in je ravno razlagal Klari ves položaj, ko je vstopil Kajn. Vrgel se je na zaboj in se ugloбил v globoke in žalostne misli.

„Kaj namerjate storiti?“ je vprašal Francisco.

„Sam ne vem, kaj. Sam nečem odločiti, Francisco“, je odgovoril Kajn. „Ako bi hotel ravnati po svojem mnenju, bi pustil ladjo tukaj, kakor je zdaj. Oni nas morejo napasti le v čolnih, in tega se ne bojim. Ako pa plovemo naravnost skozi in dovolimo drugi ladji, da gre za nami, ne da bi ji branili prehod, nas utegne napasti v globoki vodi in premagati, ako združi moštvo obeh ladij proti nam. Na drugi strani pa moremo mi braniti svojo ladjo bodisi z obrežja, bodisi z njenega krova samega, toda zelo smo oslabljeni. Na vsak način

skličem vse moštvo in to naj potem odloči. Bog ve, da se ne bi bojeval na noben način, ako bi se zgodilo po moji volji.“

„Ali ni mogoče v tem primeru uteči?“ se je zopet oglasil Francisco.

„Da, ako zapustimo svojo ladjo in utečemo ponoči, ko bi se oni najmanj nadejali, in to v čolnih skozi preliv med velikim in severnim otokom. Vendar ne smem nasvetovati kaj takega, ker bi me možje tudi ne poslušali. Vrhutega dvomim zelo malo, ali nam dá sovražnik dovolj časa. Že danes zjutraj, dolgo preden smo ugledali te ladji, sem vedel, da bo moja usoda odločena, preden zaide solnce.“

„Kaj hočete reči s tem?“

„Povem ti, Francisco,“ je dejal Kajn, „tvoja mati, ki me je vedno obiskovala v sanjah, kadar se je imelo zgoditi kaj posebnega, česar se strahoma spominjam sedaj, se mi je prikazala tudi zadnjo noč. Njen ljubeznivi obraz pa je bil videti žalosten in sočuten, ko mi je otožno namigavala z rokami, kakor bi me vabila, naj grem z njo. Da, hvala Bogu! Ni me več gledala tako kakor prejšnje čase.“

Francisco ni odgovoril ničesar in Kajn je začel zopet premišljati.

Črez nekoliko časa je Kajn vstal, vzela iz omare majhen zavoj in ga izročil Franciscu.

„Obdrži tole,“ je dejal razbojniški kapitan, „ako se mi kaj pripeti. Tu notri je pisano, kdo je bila tvoja mati. Vrhutega so notri imena in popisi krajev, kjer sem skrila svoje zaklade. Vse prepuščam tebi, Francisco. Pridobil sem si jih nepošteno. Toda ti nisi ničesar zakrivil in nikogar ni, ki bi jih zahteval nazaj. Ne odgovarjaj mi sedaj. Najdeš prijatelje, ko mene več

ne bo, in porečejo ti isto kar jaz. Še enkrat te opominjam, pazi na ta zavoj.“

„Malo upanja imam, da bi mi utegnil koristiti“, je odgovoril Francisco. „Ako ostanem živ, ali ne bodo tudi mene imeli za morskega razbojnika?“

„Ne, ne, lahko jim dokažeš, da nisi.“

„Zelo dvomim; toda zgodi se božja volja!“

„Da, zgodi se božja volja!“ je rekel Kajn žalosten. „Pred mesecem dni se ne bi bil drznil reči kaj takega.“ In razbojniški kapitan je odšel na krov, Francisco pa za njim.

Sklicali so moštvo „Avengerjevo“ na zadnji del ladje, da odločijo, kaj se jim zdi najbolje storiti ob teh razmerah. Odločili so se za to, da dvignejo sidro in odplujejo v zaliv, kjer bi bilo po njih mislih lažje braniti ladjo, kakor pa če bi ostali na sedanjem mestu.

Dvignili so sidro in nadaljevali nevarno pot. Veter je postal močnejši, tako da je voda gnala majhne valove; zato sedaj ni bilo več mogoče videti nevarnega dna. V tem času pa sta „Enterprise“ in „Comus“ plula zunaj klečevja proti vetru.

Okoli poldne je veter narastel še mnogo bolj. Peneči valovi so udarjali sedaj povsodi ob skalovje in pečevje. Mornarji so zavili skoro vsa jadra, zakaj hitrost je še povečala nevarnost, v kateri je bil „Avenger“.

Razvili so jadra za vihar, ostala pa zavili še bolj. Pa tudi s temi majhnimi jadri je letela ladja z vetrom hitro dalje.

Kajn je stal zadaj in dajal krmarju povelja. Mnogokrat so bili že zadeli ob skale, vendar so bili še vedno dosti srečni. Vlekli so za seboj deske in sploh storili vse, da bi zmanjšali hitrost. Samo udarjanje kipečih

valov je kazalo, kje so velike skale, tako da se jih je bilo mogoče ogibati.

„Zakaj pa ne pozovemo Hawkhursta, ki jako dobro pozna vse skale in peči, da nam kaže pot?“ je opomnil krmar onim, ki so stali okoli njega.

„Prav pravite! Pojdimo ponj!“ so vzkliknili nekateri izmed razbojnikov, drugi pa so odšli v notranje prostore.

V kratkem času so se vrnili s Hawkhurstom ter ga odpeljali na sprednji del. Prav nič se ni ustavljal, ko so zahtevali, naj vodi ladjo skozi klečevje.

„Ako pa tega ne storim?“ je dejal drzno Hawkhurst.

„Potem izgubiš glavo, to je vse,“ je odgovoril krmar; „ali ni tako, fantje?“ je nadaljeval ter se obrnil k razbojnikom.

„Da, ali nas privedi na varno, ali te pa vržemo v morje“ jih je odgovorilo nekoliko.

„Takah groženj se ne bojim, fantje,“ je odgovoril Hawkhurst; „vsi me poznate za vrlega možaka, in prav nič ne bi mi bilo podobno, ako bi vas sedaj zapustil. No, ker vas vaš kapitan ne more rešiti, mislim, da vas moram jaz; toda,“ je vzkliknil ter se ozrl okoli sebe, „kako pa je to? Ali smo že iz preliva? Da — ne vem pa povedati, ali moremo zopet priti vanj.“

„Nismo še iz preliva,“ je dejal Kajn, „veš da še nismo.“

„No, ako ve kapitan bolje kakor jaz, mislim, da stori najbolje, ako vas on spravi tukaj skozi kleči“, je odgovoril Hawkhurst.

Razbojniki pa so bili različnih misli ter vztrajali pri tem, da vodi ladjo Hawkhurst, ki je dobro poznal preliv. Kajn je stopil na zadnji del ladje, Hawkhurst pa proti prednjemu.

„Storil bom najboljše, kar morem,“ je rekel Hawkhurst, „toda pomnite, ako se nam ne posreči priti v pravi preliv, ne dolžite potem mene. Obrnite nekoliko — še malo obrnite — vedno tako — tu je pravi preliv, fantje!“ je zaklical ter kazal na mirno vodo med razpenjenim valovjem.

Hawkhurst je vedel, da ga izpostavijo na suho o prvi priliki, ki se jim ponudi. Zato je sklenil ladjo uničiti, tudi ako izgubi življenje. Zaraditega je vodil sedaj ladjo iz preliva naravnost proti klečevju in minuto pozneje, ko so prišli iz njega, so že mnogokrat zadeli ob kleči. Ko je pa ladja tretjikrat zadela ob nje, je ostra koralna skala predrila njeno dno in voda se je neznansko hitro vlila skozi odprtino.

Smrtna tišina je zavládala med morskimi razbojniki. „Možje,“ je rekel Hawkhurst, „storil sem najboljše, kar sem mogel, in sedaj me lahko vržete v morje, ako vam je drago. Ni moja krivda, temveč tegale človeka,“ je nadaljeval ter pokazal na kapitana.

„Prav malo je do tega, čigava je krivda, Hawkhurst,“ je odgovoril Kajn, „to že poravnamo; za sedaj imamo preveč drugega opravila. Spustite čolne v morje, fantje! Kakor hitro le morete in vsakdo naj se preskrbi z orožjem, strelivom in živežem. Mirni ostanite! Ladja stoji dobro in se ne bo potopila. Polagoma rešimo vse!“

Razbojniki so se pokorili kapitanovim poveljem in spustili vse tri čolne v morje. V prvega so deli ranjence in Klaro d'Alvarez, ki ji je pomagal Francisco. Kakor hitro so se možje preskrbeli z orožjem, se je Francisco ponudil, da čuva Klaro, in čoln je odrinil.

Z bojnih ladij so videli, kako je „Avenger“ zadel ob klečevje in so se razbojniki pripravljali, da spuste čolne v morje. Zaraditega sta se takoj zasidrili in spustili

čolne v morje, češ, da preprečijo razbojnikom prihod do otokov, kjer bi se utegnili pripraviti na uspešno obrambo. Akoravno se sicer ladji sami nista mogli približati skalam in klečem, je bila voda na mnogih krajih vendar dovolj globoka, da so mogli čolni plavati brez nevarnosti. Kakor hitro je Francisco v prvem čolnu odrinil od „Avengerja“, so čolni bojnih ladij pohiteli, da mu odrežejo pot. Razbojniki so to zapazili in so se še hitreje pripravljali na odhod z ladje. Kmalu je odrinil tudi drugi čoln, v katerega je skočil Hawkhurst. Kajn pa je ostal še nekoliko časa na ladji, da se prepriča, ali niso pustili kakih ranjencev zadaj. Nato je tudi on zapustil ladjo v zadnjem čolnu in krenil za ostalima dvema. Bil je sedaj eno miljo in četrta za drugim, v katerem je bil Hawkhurst.

V onem času, ko je Kajn zapustil ladjo, je bilo težko reči, ali se bo čolnom z bojnih ladij posrečilo ujeti enega ali drugega izmed razbojniških ali ne. Oboji so napenjali skrajne moči. Ko je došel prvi čoln s Franciscom in Klaro do suhega, je bil prvi izmed sovražnih čolnov komaj pol milje daleč od njih. Plitvine so jih pa nekoliko zavirale, kar je bilo le razbojnikom na korist. Ravno ko je došel drugi čoln s Hawkhurstom do suhega, so z nekega čolna, ki je pripadal h „Comusu“, ustrelili iz topa. Zadnji čoln razbojnikov je bil komaj še dvesto jardov od obrežja, ko ga je na zadnjem koncu zadela druga krogla, ker ni mogel zaradi plitvin hitro najti pota. Takoj se je voda vtila vanj in kmalu se je potopil.

„Izgubljen je!“ je vzkliknil Francisco, ki je peljal Klaro v neko podzemeljsko jamo in stal ob vhodu, da jo brani; „potopili so njegov čoln — ne, sedaj plava proti obrežju in bo tukaj mnogo prej, nego stopijo angleški mornarji na suho.“

In tako je tudi bilo. Kajn se je junaško boril z valovi ter plaval proti majhni podzemeljski jami. Bila je bliže onemu kraju, kjer se je bil čoln potopil, kakor pa onemu, kjer je Francisco s Klaro in ranjenci stopil na suho. Francisco je lahko razložil kapitana od ostalih mož, ki so plavali proti obrežju, zakaj bil je daleč pred njimi, in ko je prišel že blizu brega, so ga zakrile skale Franciscovim očem. Ta se je pa bal zanj, zategadelj je splezal na skale in gledal za njim. Kajn je bil le še nekoliko jardov od brega, ko je počila neka mušketa. Razbojniški kapitan se je vzdignil visoko iznad vode — se stresel — čisto modra voda se je pordečila — se potopil in ni ga bilo več videti.

Francisco je planil s skale in ugledal Hawkhursta, stoječega spodaj z mušketo v roki, ki jo je zopet nabijal.

„Lopov!“ je zakričal, „odgovor mi boš dajal za to!“

Hawkhurst je bil zopet nabil svojo mušketo in zaprl ponvico.

„Toda ne tebi!“ je odgovoril Hawkhurst, vzdignil mušketo in nameril na Francisca.

Krogla je zadela Francisca v prsi. Nagnil se je nazaj, se opotekal čez pesek, došel do jame ter padel Klari pred kolena.

„O, Bog!“ je vzkliknilo ubogo dekle, „ali ste ranjeni? Kdo me bo sedaj branil?“

„Skoro da ne vem“, je odgovoril Francisco slabotno. „Nikjer ne čutim nobene rane. Čutim se močnejšega“ in položil si je roko na sree.

Klara je odpela njegov telovnik in spoznala, da je bil tam zavoj, ki ga mu je bil dal Kajn in ki ga je nosil v prsnem žepu. Ta zavoj je zadela krogla, ki pa Francisca ni ranila. Močni udarec na prsi ga je le oslabil in njegova glava je klonila Klari v naročje.

Poročati pa moramo tudi o tem, kako se je godilo drugim, ki so bili udeleženi pri tem prizoru. Edvard Templemore je pozorno in napeto opazoval s svoje ladje gibanje sovražnikovo, kako je ladja zadela ob skalovje in kako so se neustrašni razbojniki poizkušali rešiti. Z velikim dalnogledom je lahko opazoval različno vse, kar se je godilo, in močno mu je utripalo srce, ko so njegove oči ugledale belo obleko neke ženske na krovu — kako je krenila v čoln, ne da bi se količkaj upirala — roke, pripravljene, da jo sprejmejo, in njene iztegnjene, da se združijo z onimi. Ali je to Klara? Kje je kaj upora in branitve, kar bi moral gotovo videti, ako bi bila ona? Razburjen od čuvstev, ki si jih sam ni upal preiskovati bolje, je odložil dalnogled, zagrabil meč ter planil v čoln, ki je stal pripravljen, da odrine za ostalimi. Naenkrat pa se ga je polotilo čuvstvo, kakor bi mu upadal pogum — mraz ga je tresel po vsem telesu. Strašne misli so mu rojile po glavi, ko se je spomnil pokvarjenosti in krvoločne krutosti morskih razbojnikov. Bližajoč se obrežju, je stal na klopi zadnjega dela v čolnu bled, prestrašen in trepetajočih ustnic. Ne bi bil prenašal teh strašnih čuvstev, da ga ni navdajala silna želja po maščevanju. Krčevito je oprijemal svoj meč, v tem pa se mu je zdelo, da njegovo srce z vsakim udarcem na novo kliče: Kri! Kri! Kri! Bližal se je malemu zalivu in zapazil, da je neka ženska stala ob vhodu v podzemeljsko jamo — vedno bliže in bliže je prihajal in navsezadnje je spoznal, da je bila to njegova Klara — njeno ime je bilo na njegovih ustnicah, ko je slišal počiti dva strela hitro drug za drugim, ki ju je izstrelil Hawkhurst — videl je Francisca iti nazaj in pasti — ko je na svojo grozo zapazil Klaro, kako je šla proti onemu in ga

podpirala in kako je njegova glava ležala v njenem naročju! Ali je mogel verovati svojim očem? Ali je mogoče, da je to njegova zaročenka? Da, ona je, ki podpira lepega moža, in ta mož je morski razbojnik — sedaj mu je odpela telovnik in ga gledala, ko se je zavedal vedno bolj. Edvard ni mogel več gledati. Z obema rokama si je zakril obraz in je, od ljubosumnosti skoro blazen, zavpil z gromovitim glasom:

„S pota, fantje, ako vam je življenje drago! S pota meni!“

Njegov čoln je bil že skoro tik obrežja in Klara je, v svesti si ničesar hudega, ravno vzela zavoj iz Franciscovega telovnika, ko se je prikazal Hawkhurst, prihajajoč od druge strani skalovja med dvema plitvima zalivoma. Francisco se je zopet zavedel in ko je zapazil Hawkhursta, je planil pokonci, da seže po svoji mušketi. Toda preden je mogel to storiti, je že skočil Hawkhurst nanj in kratek, strašen boj se je pričel. Skoro bi se bil kmalu neugodno končal za Francisca, zakaj Hawkhurstu se je spričo velikanske telesne moči posrečilo, da ga je vrgel na tla. Nato je pokleknil nanj ter ga poizkušal z žepnim robcem zadaviti, najsi je Klara glasno kričala in ga zaman poizkušala potegniti od njega. Ko je Francisco, vržen na tla in davljen, izgubil že skoro vso barvo ter je deklica glasno klicala usmiljenja in se trudila na vso moč, da ga reši, je pridrevil angleški čoln do obrežja ter se zaletel visoko gori na pesek. Kakor divji tiger je planil Edvard na Hawkhursta, ga vrgel na hrbet in tolkel s svojim mečem po njegovih rokah, dokler ni izpustil Francisca in začel braniti samega sebe.

„Primate ga!“ je zaklical Edvard ter z levico pokazal na Hawkhursta, z mečem pa na Franciscovo telo ter

rekel bridko: „Ta žrtev je moja!“ Toda karkoli je že namerjal storiti v tem trenutku, v tem ga je preprečila Klara, ki ga je pri tej priči spoznala in zaklicala: „Moj Edvard!“ Planila je k njemu v naročje ter se takoj onesvestila.

Mornarji, ki so prijeli Hawkhursta, so začudeni gledali ta prizor, Edvard pa je čakal nepotrpežljivo in željno, da se Klara zopet zave. Želel je, da bi mu povedala sama, kako zelo se je motil, in zopet in zopet je pogledoval zdaj Francisca, zdaj njo. V tem so zvezali Hawkhursta ter ga primorali, da je sedel.

„Edvard! Dragi Edvard!“ je naposled izpregovorila Klara s slabim glasom ter se ga oprijela še bolj; „torej ti si me rešil, dragi moj!“

Edvard je čutil, da jo je sumničil po krivem, vendar se te sumnje še ni mogel iznebiti tako hitro.

„Kdo je to, Klara?“ je vprašal resno.

„To je Francisco. Ni razbojnik, Edvard, temveč le moj varuh!“

„Ha, ha!“ se je zasmel Hawkhurst porogljivo, ko je opazil, kako in kaj.

Edvard Templemore se je obrnil proti njemu ter ga vprašaje pogledal.

„Ha, ha!“ je nadaljeval Hawkhurst, „no, sin je razbojniškega kapitana! Ni razbojnik to, potem, kaj ne? No, česa vsega ne bi ženske prisegle, da bi rešile onega, ki ga vidijo rade!“

„Ako je sin kapitanov,“ je rekel Edvard, „zakaj si se bojeval z njim?“

„Ker sem ravnokar ustrelil njegovega lopovskega očeta.“

„Edvard!“ je dejala Klara slovesno; „zdaj ni čas, da govorim natančneje. Upam pa, da mi verjameš,

kar sem rekla, zakaj to je resnica. Ne veruj temu lupežniku!"

„Da,“ je rekel Francisco, ki se je sedaj vzravnal, „verujte mu, ako je rekel, da je ustrelil kapitana, zakaj to je res; toda ako vam je drag vaš dušni mir, ne verujte ničesar v škodo te mlade gospice.“

„Skoro ne vem, kaj naj verujem,“ je zamrmral Edvard Templemore, „toda sedaj ni časa, kakor pravi ta gospica, da govorimo natančneje. Z vašim dovoljenjem,“ je dejal Klari, „povelnik mojega čolna vas popelje na krov ene ali druge naših ladij, na katerokoli želite; služba mi sedaj ne pripušča, da bi vas spremljal.“

Klara je očitajoče, toda ljubeznivo pogledala Edvarda, ko jo je odpeljal vodja čolna. Temu čolnu se je sedaj pridružil še eden s „Comusa“ in moštvo je s svojimi častniki stopalo proti obrežju. Prvi čoln je čakal, dokler niso izročili Hawkursta in Francisca ostalim mornarjem, nato pa so s Klaro odrinili proti ladjama. Edvard Templemore se je ozrl na čoln, ki je peljal s seboj Klaro, in ukazal, da vzamejo Hawkursta in Francisca v drug čoln ter ju stražijo. Sam pa se je z drugimi mornarji napotil zasledovat ostale razbojnike.

Med ravno popisanim prizorom so prišli do brega tudi ostali čolni bojnih ladij in moštvo „Avengerjevo“ se je, brez voditeljev, razkropilo na vse strani. Mnogo jih je bilo ubitih in ranjenih. V dveh urah so ujeli vse razbojnike. Ker jih je bilo zelo mnogo, so sklenili, da se povrnejo čolni z ujetniki h „Comusu“, kjer jim dá kapitan kot zapovedujoči častnik nadaljnja povelja.

Ko so na krovu „Comusa“ pregledali vrste ujetih razbojnikov, so jih našteali skoro šestdeset, izmed katerih so bili polovico že ujeli ranjene in ki so se podali brez upora. Ubitih so našteali petnajst in sodili so, da jih

je prav toliko utonilo, ko je krogla zadela zadnji del poslednjega razbojniškega čolna. Najsi so ujeti razbojniki zatrjevali, da je večina njih ujeta, je bilo vendarle še dovolj vzroka misliti, da se jih je nekaj poskrilo na otoku po podzemeljskih jamah.

Ker je imel kapitan „Comusa“ nalog, da se vrne kolikor le mogoče hitro, se je odločil, da nemudoma odpluje z ujetniki v Port Royal ter pusti „Enterprisi“, da polovi še one razbojnike, ki so se morebiti poskrili po otokih, in da otme, ako mogoče, kar je vrednostnega na „Avengerju“, in ladjo naposled uniči. Ta povelja so izvršili z navadno naglico. Razbojnike, med katerimi je bil seveda tudi Francisco, so spravili na varne prostore in dvignili čolne. Pol ure potem je „Comus“ razvil svojo zastavo in svoja jadra ter pustil Edvarda Templemora z „Enterpriso“ zadaj za klečevjem, da izvrši povelje, ki mu je bilo naročeno. Prav tako je zaostala tudi Klara, ki je imela sedaj dovolj časa, da prežene nezaupnost in ljubosumnost iz srca svojega ljubimca.

Sedemnajsto poglavje.

SODBA.

Črez teden dni je dospel „Comus“ v Port Royal. Kapitan je odšel takoj v Penn, da izporoči admiralu o uspešnem izidu ekspedicije.

„Hvala Bogu!“ je dejal admiral, „da smo vendar enkrat ujeli te lopove! Malo viseti jim ne bo prav nič škodilo. Kapitan, pravite, je utonil?“

„Tako se poroča“, je odgovoril kapitan Manly. „Bil je v zadnjem čolnu, ki je zapustil razbojniško ladjo in ki ga je zadela krogla iz našega topa ter se potopil.“

„Zelo žal mi je. Smrt je bila zanj predobra. Zaraditega pa moramo druge kaznovati prav občutno. Priti morajo pred admiralsko sodišče, ki ima v rokah pravosodstvo po odprtem morju. Pošljite jih na suho, Manly, da si potem umijemo roke.“

„Jako dobro. Sodimo pa lahko, da jih je še nekaj na otokih, in „Enterprise“ jih sedaj išče.“

„Povejte mi vendar, ali je Templemore našel svojo gospico?“

„O, da. Mislim, da je vse v redu, najsi nisem mogel mnogo govoriti z njim o tej stvari.“

„No,“ je odgovoril kapitan, „zelo me veseli, da to slišim. Dobro, pošljite torej morske razbojnikike na suho, Manly, k pristojnim oblastvom seveda. Ako jih najdejo še kaj več, jih obesimo potem, ko jih Templemore

prižene. Bolj me veseli, da smo uničili te lupežnike, kakor če bili ujeli kako francosko fregato.“

Kake tri tedne po tem pogovoru je naznanil tajnik admiralu, da se je prikazala „Enterprise“ zunaj na odprtem morju. Ker pa je bil veter le slab, gotovo ne dospe pred večerom v pristanišče.

„Žal mi je,“ je rekel admiral, „zakaj morski razbojniki pridejo danes pred sodišče. Gotovo jih ima še nekaj na krovu.“

„Prav res. Toda sodna razprava se težko konča že danes. Sodnika ne bo v sodišče najmanj pred eno uro.“

„No, malo do tega, zakaj toliko jih je, da jih bo treba obesiti v oddelkih. Ker je pa še v toliki dalji, da mu je mogoče signalizirati, obvestite ga, da stoje razbojniki ravno pred sodiščem. Lahko pride v čolnu na suho, ako se mu ljubi.“

Bilo je nekako okoli poldne, ko so gnali razbojnike, med njimi tudi Francisca, z močno stražo v sodno poslopje, kjer so jih postavili pred sodišče. V sodni dvorani se je kar trlo občinstva, zakaj zanimanje je bilo velikansko.

Mnogo izmed onih razbojnikov, ki so bili ranjeni pri napadu na Cumanosova poslopja in posestva ter pozneje ujeti, je bilo umrlo v zaporu. Vendar jih je pa prišlo še petinštirideset pred sodišče. Njih slikovita obleka, njih bradati obrazi, kakor tudi spomin na njih grozovitosti, vse to je zbuvalo pri navzočnem občinstvu strah, grozo in nejevoljo.

Dvema izmed najmlajših so dovolili, da sta bila glavni priči proti ostalim. Bila sta na „Avengerju“ samo nekoliko mesecev. Toda že iz te kratke dobe sta mogla pričati o umoru mornarjev treh ladij, namenjenih

v Zapadno Indijo, in pa o napadu na Cumanosovo posestvo; vse to je zadostovalo za obsodbo.

Mnogo časa je bilo seveda treba, preden je bilo zadoščeno sodnim formalnostim. Razbojniki so morali odgovarjati na različna vprašanja in omenjeni pričista naposled podali obširno izjavo. Pozno je že bilo, ko so prečitali razbojnikom obtožnico in jih vprašali, ali imajo še kaj pripomniti v svojo obrambo. Sodnik je vprašanje ponovil še enkrat. Prvi se je oglasil Hawkhurst. Da bi se rešil, skoro ni mogel upati. Edini njegov namen je bil preprečiti, da se ne bi Francisco uspešno zagovarjal ter utekel nečastni in sramotni smrti.

Hawkhurst je izjavil, da je bil že dokaj časa na razbojniški ladji „Avenger“, da so ga pa siloma ugrabili na neki drugi ladji ter prisilili, da je proti svoji volji služil, kar more potrditi tudi kapitanov sin, ki stoji tamle in — pri tem je pokazal na Francisca — ki je bil na razbojniški ladji, odkar je začela pleniti. Hawkhurst se je vedno protivil in nasprotoval kapitanu, ki ga pa ni pustil z ladje, ker je bil edini na krovu, ki jo je mogel voditi. Poizkušal se je kapitanu upreti in mu vzeti poveljništvo ladje ter je k temu dostikrat nagovarjal mornarje. Ravno v onem času, ko je razbojniška ladja plula v preliv med otoki Kaikos, je bil zaradi sličnega poizkusa zajet in zaprt in to potrdijo lahko vsi možje, kakor tudi kapitanov sin, ako le hočejo. Dalje, da so ga izpustili samo raditega, ker je edini poznal pot skozi preliv in ker so mu grozili, da ga vržejo v morje, ako prav ne vodi ladjo, on pa je potem namenoma zavozil na skalovje. Ker je vedel, da ga hoče kapitan umoriti, je ustrelil Kajna, ko je plaval k obrežju, kakor more izpričati kapitanov sin; ta ga je namreč obdolžil umora in se boril z njim na življenje in smrt, dokler ju niso ločili

častniki in mornarji ter ujeli obeh. Seveda nikakor ne pričakuje, da bi Francisco, ki je kapitanov sin, govoril resnico, da reši njega, ker ga je zelo sovražil že od nekdanj. To sovraštvo se je posebno pokazalo pri napadu ob Magdalenski reki; za ta napad so bili že davno prej naredili načrte. Pri tem so poslali Francisca naprej, da bi se izdal za nesrečnega človeka, ki se je rešil z razbite ladje, ki je pa v resnici imel namen ogledati, kje je plen, da tako mnogo pomore razbojnikom pri napadu. Francisco pa je pri tej priliki pognal kroglo v njegovo ramo, kar dobro vedo vsi ostali razbojniki in česar Francisco ne more tajiti. Nadeja se, da sodišče proti Franciscu uporabi mučilnico, da zve resnico. Na vsak način naj se mu pa ukaže, da govori sedaj.

Ko je Hawkhurst nehal govoriti, je nastal za nekoliko minut mučen premor. Dan se je hitro bližal koncu in velik del prostrane dvorane je bil že zelo temen, spredaj pred sodniki pa se je razprostirala medla, svečana in skoraj žalostna svetloba po obrazih divjih in neugnanih morskih razbojnikov. Solnce je zatonilo za gorami gostih, velikanskih oblakov in zlatilo njih robove. Hawkhurst je bil govoril gladko in s poudarkom. Zdelo se je skoraj, da je nekoliko poštenosti v njegovem debelem in sirovem glasu. Ravno prisege, ki jih je tuintam vpletel v govor, ki smo jih pa mi tukaj opustili, so dajale njegovemu govoru neko navidezno odkritosrčnost in verjetnost.

Povedali smo, da je zavladala mučna tišina, ko je prenehal Hawkhurst. Ko so večerne sence hitro izginjale, so začeli navzoči šele prvič čutiti resnost pričujoče žaloigre, v kateri je bilo toliko življenj zavisno od ene same besedice: Kriv! To mučno tišino, to strašno negotovost je naposled zmotilo ihtenje neke ženske,

ki je pa zaradi velike teme ni bilo mogoče videti. Jok te ženske — katera ženska bi pač mogla čutiti z usodo teh obupnih mož? — je ganil srca vsem, ki so jo slišali, in je zbudil sočutje in usmiljenost v srcih onih, ki so izražali in čutili do sedaj samo stud proti jetnikom.

Sodnik, pravniki in porotniki so bili globoko ganjeni. To je oslabilo vpliv, ki so ga naredile Hawkhurstove besede proti mlademu Franciscu. Oči vseh so se sedaj obrnile proti onemu, ki je bil dvakrat obtožen — obtožen ne samo po pravdniku, temveč celo po enem svojih sokrivcev. Vtisk, ki so ga zadobili, je bil ugoden. Priznali so, da bi bila njegova zunanost mogla zbuditi ljubezen vsake ženske. Ko so bile oči vseh obrnjene vanj, se je dosedaj zatemnjeno solnce zopet prikazalo skozi odprtino v oblakih in je posijalo skozi nasproti ležeče okno naravnost nanj in samo nanj, vsi ostali jetniki pa so bili zagrnjeni v kolikor toliko globoko temno senco. Naenkrat je bilo vsem jasno, da so bili njegovi tovariši drzni, toda prostaški lopovi — možje, ki so bili za svojo edino dobro lastnost, namreč svoj pogum, morebiti hvaležni le svojim navadam in telesnim lastnostim ali pa vplivu onih, ki so bili vedno okoli njih. Bili niso nič drugega kakor navadni človeški mesarji; sedaj, ko se je moralo isto izvršiti na njih samih, so prenašali svojo usodo z uporno malomarnostjo — čuvstvo, ki je zelo daleč od pravega poguma. In celo Hawkhurst, najsi bolj zapovedujočega obraza kakor ostali, je bil kljub drznemu obrazu in nagubančenemu čelu videti kakor odličen zločinec. Razen Francisca so vsi jetniki zanemarjali svojo zunanost, kakor bi se umazanost in nesnažnost beračev družila z divjimi obrazi morilcev.

Francisco pa ni bil samo izjema, temveč tudi lepo nasprotje proti drugim. Ko so obsevali žarki večernega solnea njegovo postavo, je stal pred sodniki vzravnan, najsi ne v popolnem sijaju junaka iz kake povesti, pa vendar gotovo zanimivo in slikovito, oblečen elegantno, dasi ne bogato.

Tiho ihtenje se je slišalo večkrat, kakor ga ne bi bilo moči več zadrževati. Zdelo se je, da to zatoženca vznemirja in ga spominja, kako važna je njegova vloga v tej žaloigri. Njegov obraz je bil bled, toda miren, ponosen in obenem žalosten. Njegove oči so bile svetle, toda ne obrnjene proti sodnikom, temveč daleč proč. Zrl je, kakor bi imel orlovske oči, v krasne žarke zahajajočega solnea, ki so padali nanj skozi okno pred njim.

Naposled se je zaslišal Franciscov glas. Vse v prostorni sodni dvorani je osupnil ta glas, ki je zvenel globoko, polno in zvonko kakor glasovi večernega zvona. Ušesa navzočnih poslušalcev so se v globoki tišini komaj nekoliko osvobodila zamolklih, hripavih in divjih glasov Hawkhurstovega govora, ko je zbudil njih zanimanje čisti, srebrni, pa vendar moški glas Franciscov. Porotniki so visoko vzdignili glave, sodniki in navzoči so se pa radovedno obrnili proti jetniku, in celo sodnik sam je dvignil kazalec, da izrazi željo po popolnem miru.

„Mylord in vi, gospodje,“ je začel Francisco, „ko sem bil prvokrat v tem svojem sramotnem položaju, si nisem mislil, da izpregovorim ali zinem tudi eno besedico v svojo obrambo. Oni, ki me je ravnokar obtožil, je priporočal, naj me mučite. Njegovo želja se je že izpolnila, zakaj katere muke morejo biti hujše, kakor so one, ko spoznavam, kje sem v tem trenutku? In res, v svojem kratkem, toda žalostnem življenju

sem doživel take muke, da sem si dostikrat mislil, ali ne bi bil pravi blagoslov zame, ko bi se hitro uničil samega sebe. Toda v zadnjih minutah sem spoznal, da gojim v srcu čuvstva kakor i drugi ljudje — da se meni še ne spodobi umreti tako mlademu in tako nepripravljenemu. Zakaj kdo bi brez strahu zapustil ta svet, ko se vzdiguje nad nami tako krasno nebo, ko živi še žensko bitje, ki ima človeka za nedolžnega in ki kaže sočutje za njegovo nesrečo? Da, mylord! Ūsmiljenje in milost in sočutje še ni izginilo s sveta, in zaraditega čutim, da sem še premlad za smrt. Bog mi odpusti, ker sem mislil, da je že zbežalo upanje — zakaj nikdar ga nisem mogel opaziti pri onih, s katerimi me je združila usoda. Odtod tudi prihaja moja prošnja, ko sem si tolikokrat želel smrti. Sedaj pa naj mi dovoli pravični Bog, ki nas ne bo sodil tukaj, temveč na onem svetu, moč dokazati, da nikakor ne zaslužim sramotne kazni svojih soglešnikov — ljudi!“

„Mylord, ne poznam raznih postav in tudi ne vem, kako se je braniti. Dovolite mi pa pred vsem zagotovilo, da nisem nikdar plenil, temveč plen vračal oplenjencem; da nisem nikdar moril, temveč sem dostikrat stal med morilčevo roko in njegovo žrtvijo. Zaraditega so me tovariši sovražili in zasramovali in zaraditega je tudi sedaj moje življenje v nevarnosti pred postavami, ki jih nisem nikdar prestopil. Človek, ki je govoril zadnji, vam je dejal, da sem kapitanov sin. Te besede so trditev edinega nepoboljšljivega in najbolj zakrknjenega lupežnika med vsemi, ki sedaj stoje pred vami, pričakujoč obsodbe — trditev človeka, čigar slava, čigar veselje, čigar tolažba je bila prelivanje krvi.“

„Mylord, vem iz ust kapitana samega, še preden ga je umoril ta človek, da nisem kapitanov sin. Njegov

sin, hvala Bogu, ne! Bil sem pač v zvezi z njim in popolnoma v njegovi moči. Pred smrtjo mi je izročil majhen zavoj, v katerem so pisma, ki pričajo, kdo sem. Toda izgubil sem ta zavoj in bridko sem že občutil njegovo izgubo. Edino dejstvo, ki sem ga mogel zvedeti od onega, ki ga nazivlje mojega očeta, je, da je s svojo lastno roko — da, kruto ubil — mojo mater!“

Tukaj je zmotil Franciscov govor strašen, globok vzdih, ki je pretresel vse poslušalce. Bilo je že skoro popolnoma temno v dvorani in zaraditega je sodnik ukazal prižgati luč, preden nadaljuje toženec svoj zagovor. Nepotrpežljivost in strah sta se polastila vseh nazočnih, dokler niso prinesli luči. Beseda „Tiho!“ ki jo je izgovoril sodnik, je hipoma povzročila popolno tišino in jetniku se je ukazalo, naj nadaljuje.

In Francisco je zopet povzel besedo ter začel s spomini iz svoje prve mladosti. Pri tem predmetu se je razgrel ter postal bolj zgovoren. Njegovo gibanje je bilo izrazito, ne da bi bilo razburjeno, in blede in ponižni mladenič se je pri tem polagoma izpremenil v navdušenega, prepričevalnega govornika. V naglici, toda jasno in razločno je popisal vse strašne dogodke svojega življenja. Resnica se je izražala v njegovem živem obrazu in nedolžnost v njegovih jasnih in izrazitih očeh.

Vsi, ki so ga slišali, so mu verjeli. Komaj je končal, je bilo videti, kakor da hočejo porotniki vstati in izreči sodbo v njegovo korist. Toda sodnik je vstal, nagovoril porotnike ter jim dejal, da je njegova, četudi jako bridka dolžnost, jih opomniti na to, da so slišali sedaj samo trditve, res lepe in prepričevalne trditve, toda brez dokaza.

„Oh,“ je opomnil Francisco, „katerega človeka morem postaviti semkaj za pričo kakor tele može, ki

stoje okoli mene, katerih pričanje pa je neveljavno! Ali morem mrhče poklicati iz groba? Ali morem pričakovati, da oni, ki so bili umorjeni, zopet vstanejo in pričajo o moji nedolžnosti? Ali se morem nadejati, da pride don Cumanos s svojih oddaljenih posestev, da priča meni v prid? Oh, žal da ne ve, v kakšnem položaju sem, sicer bi naravnost prihitel semkaj, da mi pomaga. Ne, ne; ne morem se tudi nadejati, da bi prišla semkaj ona ljubka španska deklica, ko sem jo varoval naposled, da se izpostavi drznim pogledom mnogo stotin ljudi!“

„Tukaj je!“ je bil čuti moški klic in sredi gruče ljudi se je naredila pot. V hipu je stopila Klara v spremstvu Edvarda Templemora, ki je bil v svoji popolni uniformi, na prostor, odločen za priče. Prihod te deklice, ki je prestrašeno gledala okoli sebe, je zbudil občno pozornost. Kakor hitro si je nekoliko opomogla od strahu, so jo zaprisegli, nato pa je pričala o Franciscovem vedenju onega časa, ko je bila ko jetnica na „Avengerju“. Pokazala je zavoj, ki je rešil življenje Franciscu in ki je bil sedaj najvažnejši pomoček za njegov zagovor. Poudarjala je njegovo dobrotljivost in velikodušnost, in ko je končala, je vsakdo izmed poslušalcev vprašal samega sebe: „Ali more ta mladenič res biti morski razbojnik in morilec?“ In odgovor se je glasil: „To je nemogoče!“

„Mylord,“ je dejal Edvard Templemore, „prosim dovoljenja, da jetnika nekaj vprašam. Ko sem bil na ‚Avengerju‘, tičečem na skalah, sem našel v kabini tole knjigo. Želim ga vprašati, je li ta knjiga njegova, kakor pravi ta mlada gospica?“ In Edvard Templemore je pokazal Sv. pismo.

„To je moje!“ je odgovoril Francisco.

„Ali vas smem vprašati, kako je to prišlo v vašo last?“

„To je edino, kar mi je ostalo od nekoga, ki ga ni več med živimi. Ta knjiga je bila edina tolažba moje umorjene matere in od tedaj je tudi moja. Dajte mi jo, morebiti bom potreboval sedaj njene pomoči še bolj, kakor sem jo kdaj poprej.“

„Ali je bila vaša mati umorjena, kakor pravite?“ je vprašal Edvard zelo ganjen.

„Da, povedal sem že to in ponavljam še enkrat.“

Sodnik je zopet vstal in porotnikom še enkrat ponovil pričanje. Dasi očitno naklonjen Franciscu, je izjavil, da je vendarle dolžan opozoriti porotnike, da ima pričanje mlade gospice mnogo olajševalnega za obtoženca v sebi. Odločil se je torej, da ga priporoči po obsodbi Njegovemu Veličanstvu v pomilostitev, da je pa njegovo življenje vendarle v nevarnosti, ker je bil udeležen pri mnogih dejanjih morskih razbojnikov. Nobenega dokaza ni, da ne bi bil nikdar in v nobenem primeru ravnal skupno z razbojniki, najsi se dá misliti, da je pozneje obžaloval svoja prejšnja dejanja. Kakor se umeje samo ob sebi, je pričanje krmarja Hawkhursta popolnoma neveljavno in brez vrednosti. Uničiti se mora vsak vtisk, ki ga je morda napravilo na škodo Franciscu. Na drugi strani pa je njegova neprijetna dolžnost pripomniti, da je bilo pričanje mlade španske gospice neugodno zanj, ker je kazala na dobre odnošaje med tem mladim možem in razbojniškim kapitanom. Dasi je njemu (sodniku) samemu zelo pri srcu usoda obtoženčeva, mora vendar proti svoji volji opomniti porotnike, da pričanje v celoti nikakor ne zadostuje za popolno očistitev. Zaraditega misli, da je dolžnost njih vseh glasovati za obsodbo, ker so vsi obtoženci krivi.

„Mylord,“ je dejal Edvard Templemore nekoliko sekund potem, ko je sodnik sedel, „ali ni mogoče, da bi vsebina tega zavoja, s katerega se še nisem drznil odpraviti pečata, pričala v prid jetniku? Ali ugovarjate morebiti, da se odpre ta zavoj, preden izreko porotniki svojo sodbo?“

„Prav nič,“ je dejal sodnik, „toda kaj mislite, da je v njem?“

„Vsebina tega zavoja,“ je dejal Francisco pri tej priči, „so pisma razbojniškega kapitana. Izročil mi ga je, preden smo zapustili ladjo, ter mi obenem rekel, da mi pisma povedo kaj več o mojih starših. Mylord, v svojem sedanjem položaju zahtevam ta zavoj nazaj ter ne dovoljujem, da bi se pisma prečitala v tej sodni dvorani. Ako že moram umreti sramotne smrti, naj mi bo dano, da vzamem s seboj tudi te skrivnosti, da ne bodo še moji sorodniki morali trpeti sramote.“

„Ne, ne, dajte si svetovati!“ je vzkliknil Edvard Templemore jako razburjen; „v poročilu in pisavi kapitanovi, ki se lahko izpriča po glavnih pričah, je morebiti priznanje in potrdilo vsega, kar ste izjavili, ter bo tudi služilo za pričo, ali ne, mylord?“

„Ako se dokaže, da je pisava res kapitanova, gotovo,“ je odgovoril sodnik; „posebno, ker je bila ta gospica navzočna, ko mu je kapitan izročil zavoj, ter je čula njegove besede. Ali dovolite, da ga porabimo kot pričo za vas, mladi mož?“

„Ne, mylord,“ je odgovoril Francisco, „dokler se mi ne dovoli, da sam pregledam vsebino. Nikakor nečem, da se zve njih vsebina, razen ako sem uverjen, da se me častno oprostí. Potem naj porotniki le izreko svojo sodbo.“

Porotniki so odšli na posvet, v tem pa je stopil Edvard Templemore s Klaro k Franciscu ter ga naprosil dovolitve, da sme odpreti zavoj. Toda Francisco se ni vdal njiju prošnjam. Naposled so se vrnil porotniki in njih načelnik je vstal, da prečita izrek porotnikov. Svečana in strašna tišina je zavlada po vsej dvorani; splošno pričakovanje in napetost pa sta bili naravnost mučni.

„Mylord,“ je dejal načelnik porotnikov, „naš izrek se glasi —“

„Stojte, gospod,“ je vzkliknil Edvard Templemore ter z eno roko objel začudenega Francisca, drugo pa iztegnil proti porotnikom in načelniku: „Stojte! Ne storite mu nič žalega! To je moj brat!“

„In moj rešitelj“ je vzkliknila Klara ter pokleknila na drugi strani pred Francisca ter spoštljivo dvignila roke k njemu.

Ta novica je vplivala na občinstvo kakor strela iz jasnega neba. Načelnik porotnikov se je sesedel v svoj stol in sodnik in vsi v sodni dvorani so bili kar iz sebe od čudenja. Za smrtno tišino je nastopila splošna zmeda in sodnik je brez uspeha poizkušal pomiriti poslušalce.

Edvard Templemore, Francisco in Klara so še vedno tvorili isto skupino in nikdar ni bilo videti lepše. In sedaj, ko sta stala skupaj, je vsakdo v dvorani zapazil močno podobnost v obrazih teh dveh mladih mož.

Barva Franciscovega obraza je bila nekoliko temnejša od Edvardovega, ker je izza mlada vedno živel v krajih tropičnega solnca, toda poteze so bile v obeh enake.

Precej časa je trajalo, preden se je sodniku posrečilo napraviti mir v sodni dvorani. Ko se je to zgodilo, sam ni vedel, kako naj bi nadaljeval.

„Mylord,“ je dejal Edvard Templemore, „jetnik je dovolil, da se zavoj odpre.“

„Tako je,“ je rekel Francisco žalostno; „najsi prav malo pričakujem od tega. Oh! Sedaj imam vse, radi česar bi rad živel — sedaj, ko se začnem oprijemati življenja, sedaj čutim, kakor bi bilo izgubljeno vsako upanje! Dnevi čudežev so minuli in nič drugega ne more dokazati moje nedolžnosti kakor če bi se prikazal pravi kapitan iz groba.“

„Vrača se iz groba, da izpriča tvojo nedolžnost, Francisco!“ je dejal zamolkel glas, ki je osupnil vso sodno dvorano, najbolj pa Hawkhursta in jetnike. Še bolj pa jih je prevzela groza in strah, ko je stopala proti prostoru, odmenjenemu za priče, velikanska Kajnova postava.

Toda to ni bila več postava, kakor smo jo opisali v začetku naše povesti. Brade ni imel več in bil je zelo suh in bled in upál. Njegove globoko vdrte oči, upadla lica in kratek kašelj, ki mu je pretrgaval govor, je pričal, da so njegovi dnevi šteti.

„Mylord,“ je rekel Kajn ter se obrnil k sodniku, „jaz sem morski razbojnik Kajn ter sem bil kapitan ‚Avengerja‘! Sedaj sem še prost! Prostovoljno prihajam semkaj, da pričam o nedolžnosti tega mladeniča! Do sedaj še nisem imel vezi niti na roki, niti na nogi! Nisem še jetnik in obsodba se ne tiče mene. Zaraditega je v trenutku moje pričanje veljavno. Nihče v tej sodni dvorani me ne pozna razen onih, ki so ujeti in katerih pričanje ni veljavno. Zaraditega zahtevam, da me zaprisežete, in sicer zaraditega, da rešim življenje tega mladeniča.“

Nenavadno svečano se je zvršila prisega.

„Mylord in gospodje porotniki; bil sem v sodni dvorani od začetka obravnave do sedaj, in izjavljam, da je vsaka beseda, ki jo je izpregovoril Francisco v svojo obrambo, popolnoma resnična. Čisto nedolžen je pri vseh plenih in umorih. Tudi oni zavoj bi izpričal to. Ker pa so v njem skrivnosti, o katerih sem želel, da jih ne bi zvedel nihče drug kakor Francisco sam, sem rajši stopil prostovoljno pred vas, kakor pa da bi se bile odprle pred mojimi očmi. Kako je spoznal ta mladi častnik, da je Francisco njegov brat, ne vem. Toda sin je Cecilije Templemoreve; torej je to resnica. Toda zavoj vam pojasni vse.“

„Sedaj pa, gospodje, ko ste prejeli moje pričanje, sem zadovoljen. Storil sem eno dobroto, preden umrjem. Sedaj se vam podajam kot morski razbojnik in ničvredni morilec v roke pravice. Res je, moje življenje je skoraj končano — temu lopovu se imam zahvaliti za to. A rad prejmem smrt, kakršno zaslužim, za pokoro za toliko zločinov.“

Kajn se je nato obrnil k Hawkhurstu, ki je stal blizu njega in bil še vedno na vso moč osupel. Ni se še zavedel prvega strahu ter je še vedno mislil, da je prihod Kajnov res kaj nadnaravnega.

„Lopov!“ je zaklical Kajn ter zavpil Hawkhurstu skoro na ušesa, „dvakrat pasji lopov! Umreti moraš kakor pes, ne da bi se ti posrečila osveta! Fant je rešen in jaz sem še živ!“

„Ali res še živiš?“ je dejal Hawkhurst ter se počasi zavedel iz svojega strahu.

„Da, še — še živim, s krvjo in z mesom; potiplji, lopov! Potiplji to roko ter se prepričaj! Dostikrat si že prej čutil njeno moč“, je nadaljeval Kajn posmehljivo.

„Sedaj pa, mylord, končal sem. Francisco, z Bogom!“

Ljubil sem te in ti dokazal svojo ljubezen. Zatorej ne sovraži mojega spomina ter mi odpusti — da, odpusti mi, ko me ne bo več," je rekel Kajn, ki je povzdignil oči. „Da, tamle je ona, Francisco — tamle je ona! In glej," je vzkliknil ter obe roki dvignil visoko nad glavo, "smeje se mi semkaj dol — da, Francisco, tvoja blažena mati se smeje ter odpušča — — —"

Ni dokončal stavka. Zakaj, ko je držal Kajn roke kvišku, je Hawkhurst za njegovim pasom zapazil nož. Kakor bi trenil, ga je izvlekel ter zasadil kapitanu v prsi.

Kajn se je zgrudil na tla in splošen nered je zopet nastal v sodni dvorani. Prijeli so Hawkhursta in vzdignili Kajna s tal.

„Hvala ti, Hawkhurst, "je dejal Kajn z umirajočim glasom, „še radi enega umora boš dajal odgovor. Rešil si me sramotne smrti na vešalih, na vešalih v tvoji družbi. Francisco, z Bogom!" in Kajn je globoko vzdihnil in izdahnil svojo dušo.

Tako je umrl kapitan morskih razbojnikov, ki je bil prelil toliko krvi v življenju in čigar smrt je bila posledica še enega umora. „Kri za kri!"

Njegovo truplo so odnesli iz dvorane. Sedaj je le še preostajalo, da izreko porotniki svojo sodbo. Vse jetnike razen Francisca so spoznali za krive. Francisco je odšel iz dvorane; spremljal ga je novo najdeni brat, spremljale pa tudi čestitke vseh, ki so se le mogli preriniti do njega.

Osemnajsto poglavje.

KONEC.

Naša prva naloga je sedaj, da cenjenim čitateljem razložimo, kako je mogel Edvard Templemore domnevati in sklepati, da je Francisco, ki ga je bilo malo prej imel za svojega tekmeča, njegov brat in kako se je mogel Kajn zopet prikazati.

Da izvrši povelje, je krenil Edvard Templemore na krov „Avengerja“, in ko so njegovi ljudje zbirali dragocene stvari na ladji, je stopil v kabino, ki pa je bila deloma že pod vodo. Tu je pobral neko knjigo, ki je plavala blizu omare in ko jo je še pogledal natančneje, je spoznal, da je Sveto pismo.

Začuden, da je našel tako knjigo na krovu razbojniške ladje, jo je vzel s seboj. Ko se je vrnil na „Enterprise“ ter jo pokazal Klari, jo je ta precej spoznala za lastnino Franciscovo. Knjiga je bila premočena od morske vode. Edvard je mehanično preobračal liste ter pogledal naslovni list, da vidi, ali je morebiti na njem zapisano kako ime. Toda ni ga bilo. Opazil pa je, da se je beli, k platnicam prilepljeni list odločil in da je na njem nekaj zapisanega. V sedanjem stanju ga je lahko popolnoma ločil od platnic, in močno se je začudil, ko je čital na njem ime: „Cecilija Templemore“ — ime svoje matere. Vsa povest mu je bila dobro znana, kako so namreč rešili njega in kako se je splošno mislilo, da

sta bila njegova mati in brat izgubljena. Lahko si mislimo, kako zelo je sedaj želel zvedeti, kako je prišlo to Sveto pismo Franciscu v roke. Niti sanjalo se mu ni, da bi bil Francisco njegov brat — da je tako zelo v sorodu z njim, ko je še vedno mislil, da je morski razbojnik. Toda mogoče je bilo. In akoravno je prvotno namerjal ostati nekoliko dni večna otoku, je uslišal Klarine prošnje, katere čudni položaj se je dal opravičiti z ozirom na še bolj čudni položaj, iz katerega je bila rešena. Zato se je zvečer vrnil k ponesrečeni razbojniški ladji, jo dal zažgati ter je nato odjadral proti Port Royalu.

Na srečo je dospel tja ravno onega dne, ko se je vršila sodba, kakor smo že omenili. Kakor hitro je prejel admiralov signal, je takoj dal spustiti čoln v morje ter vzel s seboj Klaro za slučaj, da bi utegnilo njeno pričanje koristiti. Dospel je do sodnega poslopja, ko je bila sodna razprava že na pol končana.

V predzadnjem poglavju smo povedali, da je Hawkhurst ranil Kajna, ko je plaval proti obrežju, in da je kapitan izginil v valovih. Krogla ga je bila zadela v prsi ter mu šla skozi pljuča. Boj med Hawkhurstom in Franciscom pa se je vršil na drugi strani skal. In najsi je Francisco videl, kako je Kajn izginil v valovih, in je sklepal, da je mrtev, ni bilo temu tako. Kajn se je zopet vzdignil na vodno površino in ko se je postavil na noge, je začutil pod seboj trda tla ter je poizkušal hoditi po vodi do obrežja. Zlezal je v podzemeljsko jamo in legel, da umre.

V tej jami pa je našel enega izmed čolnov „Avengerja“, dva smrtno ranjena razbojnika in one štiri Krumane, ki so se bili poskrili, da se jim ne bi bilo treba udeležiti boja. Čakali so, da se stemni in da pobegnejo v čolnu, ki so ga bili zvezli v jamo na suho.

Omahovaje je prišel Kajn v jamo ter se zgrudil na tla, kakor hitro je došel vanjo. Kruman Pompej je zapazil njegovo stanje. Stopil je bliže, da mu pomaga ter obeže rano. Kapitan se je kmalu zavedel, ko mu ni več tekla kri. Ostala dva razbojnika v jami sta pa umrla, ne da bi jima bilo pomagati.

Akoravno so angleški mornarji preiskali ves otok na vse strani, je ta jama ušla njih pozornosti, ker je voda tekla vanjo. Ko so se vrnili na ladjo z večino ujetih razbojnikov, so ostali Kajn in Krumani še na otoku.

Kakor hitro se je stemnilo, jim je Kajn razložil svoje načrte, in najsi bi ga bili Krumani najbrže prepustili njegovi usodi, so vendarle spoznali, da potrebujejo njegovega vodstva, ako hočejo priti do drugih otokov. Zaraditega so mu pomagali do klopi na zadnjem koncu čolna in ga potegnili iz jame.

S Kajnovo pomočjo se jim je posrečilo priti skozi preliv med velikim otokom in severnim Cayque. Preden je napočil dan, so bili že davno izvun nevarnosti, da bi jih ujeli.

Kajn se je bil v tem nekoliko opomogel. Ker je vedel, da so sedaj na poti malih trgovskih ladij, je začel Krumanom dokazovati, da ne uidejo kazni, ako bi sumili o njih, da so morski razbojniki, akoravno so nedolžni. Zaraditega, je dejal, je najbolje, ako se vedejo in govore kakor mornarji majhne ladje, ki se je ponesrečila v viharju. S Pompejevo pomočjo si je Kajn odstrigel brado, kolikor se je dalo, ter uravnal svojo obleko bolj po evropski šegi. Na čolnu niso imeli niti vode, niti živeža ter so bili izpostavljeni navpičnim solčnim žarkom. Na njih srečo, še bolj pa na srečo Franciscovo,

jih je naslednjega dne rešila amerikanska ladja, ki je bila namenjena v Antigo.

Kajn je pripovedoval na ladji svojo izmišljeno povest ter ni prav nič omenil svoje rane, katere zanemarjanje bi bilo itak povzročilo smrt že v malo dneh potem, ko je prišel v sodno dvorano, ako ne bi bil padel po Hawk-hurstovi zlobnosti že prej.

Sedaj pa je bila njegova edina skrb, da se napoti v Port Royal. Za svoje življenje se ni prav nič več brigal ter je edino želel, da reši Francisca. Zaraditega je bil zelo vesel, ko je našel majhno ladjo, ki je plula med otoki ter bila namenjena v Port Royal. Na tej ladji je dobil prostora zase in za Krumane ter je dospel tja tri dni pred sodno obravnavo. Ves ta čas se je skrival, dokler se ni sešlo admiralsko sodišče.

Umestno je, ako na tem mestu omenimo, zakaj ni Kajn želel, da bi bili odprli zavoj. Med raznimi listinami namreč, ki so se nanašala na Francisca, so bila tudi pismena navodila, kako priti do zakladov, ki jih je skrila in naj bi jih po njegovi želji seveda dobil Francisco.

Sedaj pa prepustimo cenjenemu čitatelju, da si sam predstavlja, kaj se je godilo med Franciscem in Edvardom potem, ko sta spoznala svoje sorodstvo, ter izporočimo, kaj je bilo v zavoju, ki sta ga brata-dvojčka sedaj odprla vpričo Klare.

Vsebina listin in pisem je bila precejšnja in zaraditega jo moremo omeniti le bolj na kratko. Poročalo se je, da je Kajn, čigar pravo ime je bilo Charles Osborne, na neki lepi ladji odplul iz španskega mesta Bilboa proti afriškemu obrežju, da naloži tamkaj sužnjeve. Ko je bil že kakih štiriindvajset ur na morju, so mornarji opazili čoln, v katerem očitno ni bilo nikogar in ki je plaval nekako miljo daleč pred njimi. Morska gladina

je bila ravna in mirna in ladja je le počasi plula dalje. Kakor hitro so dospeli bliže k čolnu, so spustili z ladje svojega, da vidijo, kaj je v njem.

Odposlani mornarji so se kmalu vrnili in pripeljali s seboj najdeni čoln. Na njegovem dnu so našli več mož, ki so bili že več nego na pol mrtvi in so jih bile skoro same kosti, na zadnji klopi pa zamorko z otrokom ob prsih in belo žensko, popolnoma izstradano.

Osborne je bil tedaj veseljak brez pravih in trdnih nazorov, toda še nikakor ne oni zakrknjeni zločinec in morilec, kakršen je postal pozneje. Bilo je še malo usmiljenja in sočutja v njem. Vse so prenesli na ladjo. Nekaj jih je okrevalo, drugi pa so bili preveč sestradani. Med prvimi je bila tudi Cecilija Templemorova in njen otrok, o katerem so izpočetka mislili, da je mrtev. Zamorka pa je bila od dojenja in naporov onemogla tako, da je izdihnila dušo takoj, ko so jo prenesli iz čolna. Na srečo so imeli na ladji kozo, ki je otroku nadomeščala dojilko, in še preden je Osborne došel do obrežja, si je otrok že popolnoma opomogel, tako da ga je bilo samo zdravje in čvrstost, mati pa krasna ženska.

Sedaj pa moramo preiti precejšnji del svoje povesti. Osborne je bil prestrasten človek in Cecilija Templemorova je postala njegova žrtev. Pozneje, ko je prišel s svojim živim blagom v Brazilijo, je sicer pomiril njeno vest s tem, da jo je izdajal za svojo ženo. Toda s tem je le malo olajšal njene boli. Ona, ki je bila vajena dobrega življenja, ki je bila vzgojena kar najskrbneje, je bila sedaj izgubljena za vselej, izgnana iz človeške družbe, h kateri se ni nadejala več priti, in v družbi ljudi, katerih se je bala in jih je zaničevala. Dan in noč se je jokala in je imela za to še več povoda

in vzroka, ko je začel Kajn slabo ravnati z njo. Edina tolažba ji je bil njen otrok. Ako ne bi bila imela njega in se ne bi neprestano bala, da ga zapusti v taki slabi družbi, bi bila vesela umrla. Toda živela je le zanj — zaradi njega je poizkušala odvrniti Osborna od vedno bolj zločinskega življenja — zaradi njega je potrpežljivo prenašala zasramovanje in udarce. Naposled je Osborne izpremenil svoje grešno življenje ter ga zamenjal s še bolj pregrešnim: Postal je morski razbojnik in je kljub temu vozil s seboj Cecilijo in njenega otroka.

To je bil višek njene nesreče. Od dne do dne je slabela in žalost bi bila kmalu končala njeno življenje, ako ne bi bila Kajnova okrutnost še pospešila njene smrti. Na njena izzivanja in očitanja zaradi njegovega zločinskega življenja jo je nekoč udaril tako silno, da se je zgrudila na tla. Izdihnila je dušo s prošnjo, da bi obvarovali njenega otroka tako pregrešnega življenja. Ko se je Kajn nato kesal in ji obljubil vse, česar pozneje ni izpolnil, ga je še blagoslavljala pred bridko smrtjo.

Takšno je bilo jedro te povesti, kolikor se je nanašala na nesrečno mater teh dveh mladih mož, ki sta po hitrem prečitaniu sedela z roko v roki in v žalostnem molku. Ta molk je pa kmalu pretrgalo sto in sto vprašanj, ki jih je stavil Edvard bratu glede vsega, česar se je še mogel spominjati o svoji nesrečni materi. In Francisco je tudi pripovedoval vso zgodbo svojega viharnega življenja.

„Kar se tiče zakladov,“ je dejal Francisco, „jih ne morem vzeti v svojo last.“

„Ne, in jih tudi ne smeš,“ je odgovoril Edvard, „last so tistih, ki so ujeli razbojniško ladjo; morajo se kot plen razdeliti mednje. Nikdar se ne smeš dotekniti niti beliča. Jaz bom, vsaj tako se nadejam, vtaknil

v žep lep del teh zakladov. Vendar pa obdrži in shrani te listine, ker so naslovljene nate.“

Admiral je zvedel vse posameznosti te pomenljive sodne razprave in je poslal po Edvarda z izporočilom, da ga bo jako veselilo, ako ga pride obiskat s svojim bratom, kadar jima bo drago. Prav tako je povabil hčer španskega guvernerja, ki jo je hotel imeti za svojo varovanko, dokler ostane v Port Royalu. To ponudbo je Klara sprejela z veseljem in drugega dne po sodbi so se napotili k admiralu. Predstavili so mu Francisca in Klaro, ki so ji obenem dali na razpolago najboljše sobe in primerno postrežbo.

„Templemore,“ je dejal admiral, „bojim se, da vas moram poslati na Porto Rico poročat guvernerju, da je njegova hči na varnem.“

„Želel bi, da bi rajši poslali koga drugega, jaz pa ji v tem zagotovim njeno srečo.“

„Kaj? Poročiti se hočete z njo? Hm! Lepo mnenje imate o samem sebi! Počakajte vendar, dokler ne postanete kapitan!“

„Upam, da mi ne bo treba dolgo čakati na to“, je odgovoril Edvard skromno.

„No, le polagoma,“ je dejal admiral; „niste mi še omenili, da imate zapiske o zakladih, ki so skriti na onih otokih?“

„Moj brat jih ima, ne jaz.“

„Poslati moramo ponje. Mislim, da je najbolje, če greste vi, Edvard. Francisco, vi pa morate z njim.“

„Rad,“ je odgovoril Francisco smehoma; „toda moje mnenje je, da bi rajši počakali, dokler Edvard ne postane kapitan! Žena in zakladi naj pridejo k njemu obenem! Mislim, da mu ne smem izročiti onih listin pred poročnim dnem.“

„Na mojo čast,“ je rekel kapitan Manly, „želim, Templemore, da bi dobili svoje imenovanje kaj kmalu; zakaj zdi se mi, da je zelo mnogo odvisna od tega — sreča mlade gospice, moj delež pri plenu in admiralova osmina. Res, admiral, to je javna stvar, in prepričan sem, da Edvard zasluži povišanje.“

„In jaz tudi, Manly,“ je odgovoril admiral, „in da dokažem svojo resno misel, prihaja tukaj mr. Hadley z imenovanjem. Samo nekaj malega je še treba, da je popolno —“

„In to, mislim, je vaš podpis, admiral“, je odgovoril Manly, prijel za pero ter ga podal svojemu predstojniku.

„Tako je!“ je odgovoril admiral ter se podpisal na listino, „sedaj pa ni treba ničesar več. Kapitan Templemore, čestitam vam.“

Edvard se je globoko poklonil, njegov rdeči obraz pa je kazal srčno zadovoljnost.

„Jaz ne morem dati imenovanja, admiral,“ je rekel Francisco ter mu izročil neke papirje, „toda dati mu morem navodila — in videli boste, da niso malenkostna — zakaj zdi se mi, da je zaklad velike vrednosti.“

„Bog me blagoslovi, Manly! Ko napoči dan, morate odpluti“, je vzkliknil admiral. „No, to je zadosti, da se naloži vsa vaša ladja. Evo tu — čitajte — potem pa napišite svoja povelja ter jim priložite prepis tega.“

„To bi moralo biti moje premoženje,“ je dejal Francisco ter se žalostno nasmejal, „toda ne bi se ga rad dotaknil.“

„Prav dobro, mladenič! Imeniten nazor! A mi nismo tako popolnoma natančni“, je rekel admiral. „Kje pa je mlada gospica? Izporočite ji, da je obed že pripravljen.“

Štirinajst dni po tem pogovoru se je vrnil kapitan Templemore z zakladom; „Enterprise“ pa se je pod poveljstvom nekega drugega častnika povrnila iz Porto Rica ter prinesla guvernerjev odgovor na admiralovo pismo, v katerem ga je bil obvestil, kako je Edvard otel njegovo hčer. Pismo je bilo polno zahvale do admirala in poklonov do Edvarda. In kar je še bolj važno, obsezalo je tudi pritrdilo k zvezi mladega častnika z njegovo hčerjo.

* * *

Nekako šest tednov po tem važnem pogovoru je mr. Witherington, čitajoč ogromen zavoj pisem v svoji zajtrkovalni sobi v Finsbury Squaru, tako močno potegnil za zvonec, da je imel Jonatan svojega gospodarja skoro za zblaznelega. Ta misel ga ni pa prav nič izpodbudila, da bi se bil požuril in delal hitreje svoje svečane in umerjene korake. Pokazal se je pri vratih, ne da bi bil izpregovoril besedico.

„Zakaj se vendar ta človek ni odzval na moje zvonjenje?“ je zakričal mr. Witherington.

„Tukaj sem“, je dejal Jonatan svečano.

„Torej tukaj si! A bes te plentaj! Prihajaš semkaj, kakor bi bil samo še kak duh kletarja! Kdo pa misliš, da pride semkaj, Jonatan?“

„Ne morem povedati, gospod.“

„Ali jaz morem — ti stari svečani tepec — Edvard pride sem! Naravnost domov pride!“

„Ali bo spal v svoji navadni sobi?“ je odgovoril vedno mirni Jonatan.

„Ne. Najboljšo spalnico zanj! Veš, Jonatan, oženjen je — kapitan je postal — kapitan Templemore!“

„Da, gospod!“

„In našel je svojega brata, Jonatan! Brata dvojčka!“

„Da, gospod!“

„Brata Franca — o katerem se je mislilo, da se je izgubil. A to je dolga povest, Jonatan, in jako čudovita! — Njegova uboga mati je že davno mrtva!“

„In coelo quies! — V nebesih je mir!“ je dejal Jonatan ter pogledal proti nebu.

„Toda njegov brat se je zopet našel!“

„Resurgam — vstanem zopet!“ je dejal kletar.

„V desetih dneh bo tukaj — torej glej, da vse pripraviš, Jonatan. Bog blagoslovi mojo dušo!“ je nadaljeval stari Witherington, „skoraj ne vem, kje mi glava stoji. Ona je Španka, Jonatan!“

„Kdo, gospod?“

„Kdo? No — žena kapitana Templemora, in njega so kot morskega razbojnika postavili pred sodišče!“

„Koga, gospod?“

„Koga? Vendar njegovega brata, Franca! Jonatan, ti si star, zabit norec!“

„Ali zapovedujete še kaj drugega, gospod?“

„Ne — ne — to bodi dovolj — odidi!“

In tri tedne po tem pogovoru so se kapitan, gospa Templemorova in njegov brat Franc ustanovili v hiši na veliko veselje mr. Witheringtona, ki se je že zdavnaj naveličal samotarstva in starega služabnika Jonatana.

Brata-dvojčka sta mu bila v veselje in radost na stare dni. Zatisnila sta mu v miru oči — razdelila njegov blagoslov in njegovo veliko imovino — in tako se konča naša povest

o morskem razbojniku.

